REGD. NO. M. 3152 వెల 3 అణాలు ESTD. 1930

జమీన్ రైతు

సంపుటి — 23
సంచిక — 40
★
5—10—51
శుక్రవారం

మేనేజింగు ఎడిటరు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు. ★ నెల్లూరు ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

విజయవాడ కౌన్సిల్లో కమ్యూనిస్టు ప్రాబల్యం?

కాంగ్రెస్‌పై కత్తిగట్టిన ప్రజాపార్టీ ఛైర్మెన్ పప్పులో కాలువేస్తాడా?

కిద్వాయ్ కాంగ్రెసులో పునః ప్రవేశం

శ్రీ పురుషోత్తమదాస్ టాండన్‌పై అలిగి, కాంగ్రెస్‌లో చీలికలుదెచ్చి, మంత్రి వర్గంలోని మంత్రులచేతనే కాంగ్రెసును తూర్పారబట్టించి, తానూ కాంగ్రెసునుండి నిష్క్రమించిన కిద్వాయ్‌సాహెబ్ తిరుగా కాంగ్రెసులో గౌరవంగా ప్రవేశించారు.

పండిట్ నెహ్రూ అధ్యక్షుడై గావించిన ప్రకటనలు ఆశాజనకంగా వున్నాయి కాబట్టి తాను చేరుతూ తనతోవున్న బృందాన్నిగూడా ప్రవేశింపజేస్తాడట.

కిద్వాయ్ చేరడం సంతోషమేగాని, ఆయన స్వార్థ రాజకీయనాటకాన్నిమాత్రం హర్షించలేము.

మలబారుగో పాలన్‌కు పౌరసన్మానం?

ఆంధ్రదేశంలోని అన్ని మ్యునిసిపాలిటీల లోకి, విజయవాడ మ్యునిసిపాలిటీ పెద్దదీ గొప్పదీనూ కూ. ఆంధ్రరాష్ట్రింవస్తే గిస్తే రాజధాని నగరమై, కార్పొరేషన్ కావటానికి హెచ్చుఅవకాశాలున్న యీ మ్యునిసిపాలిటీ వ్యవహారాలు అనేకవిధాలుగా, ఆంధ్రరాజకీయాలలో ప్రాధాన్యతవహిస్తాయి!

అటు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వందృష్ట్యాగాని, ప్రజాపార్టీ దృష్ట్యాచూచినాగాని, యీ మ్యునిసిపల్ రాజకీయాలకున్నంత విలువ రాష్ట్ర రాజకీయాలపై వాటి ప్రభావం మరే మ్యునిసిపాలిటీకీలేదు. అందువల్లనే యీ విజయవాడ మ్యునిసిపల్ రాజకీయ పరిణామాలను అన్ని వర్గాలవారుకూడా అత్యంత శ్రద్ధతో గమనిస్తుంటారు.

రంగాగారి హయాంలో కాంగ్రెసుతరపున ఛైర్మన్ అయిన డాక్టర్ చలపతిరావుగారు కాంగ్రెసునుండి రంగా . ప్రభృతులు నిష్క్రమణానంతరం తానూ తనతోడి కౌన్సిలర్లతో సహా కాంగ్రెసునుండి వైదొలగి మ్యునిసిపల్

—తరువాత 5 వ పేజీలో

నెల్లూరుజిల్లాలో దుర్భర క్షామం

నెల్లూరుజిల్లాలో ఆహారపరిస్థితి క్లిష్టమైంది.

వున్నబియ్యం మద్రాసుకు పూడ్చుకొనిపోగా, ఎవరైనా భిక్షపెడితేనే బువ్వ అనేపరిస్థితిలో నేడు జిల్లావున్నది.

నెల్లూరుజిల్లాలో ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధాన్య సేకరణ 40 వేల టన్నుల బియ్యం. ఇందులో 39093 టన్నులు సేకరణ జరిగింది. ఇందులో ఎగుమతి నిర్ణయించినప్రకారం 20 వేలటన్నులకూడ జరిగింది. ఇదిగాక కాళహస్తి తాలూకాకు విస్తీర్ణాలవద్దమాలంగా వెయ్యి టన్నులకుపైగా పోయింది. ఇవన్నీపోను ఏ సంవత్సరం పోవంతధాన్యం దొంగమార్కెట్టులో జిల్లాదాటి ప్రవాహంలాగా పోయింది. వీటన్నిటికితోడు జిల్లామీద 20 వేలమంది దక్షిణాది ప్రజలు వచ్చిపడ్డారు. జిల్లాలోని మెట్టతాలూకాలలో గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా వర్షం లేక కేవలం నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాల మీద ఆధారపడడం జరిగింది. ఈపరిస్థితులన్నీ సంధించి, నేడు జిల్లాకు తీవ్ర క్షామప్రమాదం తెచ్చిపెట్టింది.

టవున్లలో రెండు మూడు రోజుల కేవన్నకంటే అధికంగా యివ్వడంలేదు. జిల్లాలోని యితరప్రాంతాల కేవలం హోటలకు తిండిగింజలు సప్లయిచేయడమేలేదు. అనుదినం ప్రతితాలూకా నుండి మాకు కలువు వార్తలు అధికంగా వస్తున్నాయి. ఉదయగిరిలో పరిస్థితి విషమించింది. దర్శితాలూకాలో పశుగ్రాసంకూడాలేక ప్రజలు వలసపోతున్నారు. కావలితాలూకాలో త్రాగు నీరుకూడా దొరకడంలేదు. బిట్రగుంట వగైరా ప్రదేశాల్లో వస్తువులతో కాలంగడుపుతున్నారు. ఇక వెంకటగిరిప్రాంతం విషయం చెప్పలనిలేదు. ఈవిధంగా జిల్లాఅంతా దుర్భర క్షామం వ్యాపించింది.

ప్రస్తుతం జిల్లాలో 500 టన్నుల తెల్లబియ్యం, 300 టన్నుల ఎర్రబియ్యం వున్నవట. మునిసిపాలిటీ వారానికి ప్రభుత్వ అంచనా ప్రకా

—తరువాత 6 వ పేజీలో

కృష్ణ ఎలక్షన్ కబుర్లు ★★★

పశ్చిమకృష్ణ అభ్యర్థులు

* జగ్గయ్యపేటలో శ్రేష్ఠా ? తిరుపతయ్యా ?
* కంచికచర్లకు : కాకాని వెంకటరత్నం ?
* తిరువూరు : పేట బాపయ్య ?
* కంకిపాడు : రామనాథంగారి కివ్వడం సబబు
* నూజివీడు : ఉయ్యూరు కుమారరాజా ?
* విజయవాడ : చిట్టి కిస్తారా ?

★★★ సంచారి ★★★

పశ్చిమకృష్ణా జగ్గయ్యపేటకు పదహారుగురు దరఖాస్తుచేశారు. మద్రాసు వ్యాపారస్థులు పురం ప్రకాశరావుగారి అల్లుడవని జి. రంగనాయకులు దరఖాస్తుచేస్తే అంతకు తరిసమానమైన యోగ్యతలు గలవారే మరో నలుగురయిదుగురున్నారు. పోతే చిట్టిగారి మనిషియైనవాన్ని వున్నాడనుకుంటున్న బండి తిరపతయ్య వున్నారు. కాకానివారి అభ్యర్థి రేపాల బుచ్చిరామయ్యశ్రేష్ఠి కూడా దరఖాస్తు చేశారు. క్రిష్టియను అని విల్సన్ కూడా దీనికే దరఖాస్తు చేశారు.

స్తును పంపుతున్నారుగాని పెదర్ల వెంకటసుబ్బయ్య, కాకాని వెంకటరత్నంగార్ల మధ్యనే వుంటుందని బల ప్రదర్శనం. రంగాగారి వాదన యింకా పూర్తిగ వదలలేదని పెదర్లను తోసి వేసి, కాకానికే యివ్వవచ్చు.

కాని కొత్తగా "కాంగ్రెసు" పత్రిక సంపాదకత్వాన్ని అర్ధాంతరంగా వదిలిపెట్టిన రంగయ్య కూడా యిక్కడ దరఖాస్తు చేయడమే జర్నలిస్టులను సంతోషంలోనూ విచారంలోనూ ముంచెత్తేయి.

* * *

కాళేశ్వరరావుగారికి విజయవాడా లేక నందిగామా?
అదీ ఇదీ కాదని ఢిల్లీకే పంపుతారా ?

సికిందరాబాదు అయ్యదేవరవారిని నందిగామకుపంపి, రామాయణకునికి విజయవాడ నియోజకవర్గం పట్టంకట్టబోతున్నారని చిట్టిగారి అనుచరుల ప్రచారం. విజయవాడ నియోజకవర్గానికి కాకాని, చిట్టి మాత్రమే దరఖాస్తు చేశారు. జగ్గయ్యపేట కాకానికిస్తే, యిక్కడ తేలిపోతుంది. లేకుంటే సిగపట్లే. కంచికచర్ల నియోజకవర్గానికి కూడా పదిమంది దరఖా

తిరువూరు నియోజకవర్గానికి పేట బాపయ్యగారిని సెలక్షన్ కమిటీ కాదంటేదనుకుంటున్నారు. ప్రజాపార్టీ, బ్యాంకుగ్రూపుకు చెందిన కోనేరు రుమల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారికి గాని జంగా పుల్లారెడ్డికి గాని, జిల్లా రాజకీయాలలోని క్రొత్త డెవలప్‌మెంటుతో ఛాన్సుంటుందిగా అంటున్నారు. ఇవాళే వెంకటగిరి జమీన్ రైతు పువ్వాడ సేవకుడైన వెంకట్రామారావు

గారికి గంపలగూడెంవారికూడా వుండనేది ఒక విధంగా క్వాలిఫికేషనైతే, మరో విధంగా డిస్‌క్వాలిఫికేషన్ కూడా అంటారు. ఎవరున్నా ప్రజాపార్టీ పోటీమాత్రం వుంటుందంటారు.

* * *

కంకిపాడు నియోజకవర్గానికి జిల్లా హేమాహేమీలు దరఖాస్తుచేశారు. చిట్టిగారి ప్రోత్సాహంతో దొర సుబ్బయ్య, పాతఅనుభవంవుందని కొల్లిపర సూరయ్య, బ్యాంకిగ్రూపుకు నాయకుడు బాల వీరరాఘవయ్య, మాజీ డి. సి. సి. ప్రెసిడెంటు మద్దాలి జగన్నాథరావు, మహిళ వని యిద్దుర్గంటి రత్నమాంబ, కాకాని చిట్టిరయుడు మండవ వెంకటరత్నం, సేవా వున్నానంటూ యిందుపల్లి దానియేలు వీరంతా స్వయంవరంలోని వరులు! వీరుగాక, అటు కాకానికి, రంగాగారికీ కూడా కుంచివాడనిపించుకున్న జమీన్ రైతు ఆరికపూడి రామనాథం అప్లికేషన్ ఒకటి. వీరిలో ఆరికపూడివారా? దొర సుబ్బయ్యా? లేక బ్యాంకిగ్రూపు బాలా? లేక అలజేనా? అనేది సమస్య. మొదట్లో మొగ్గ దొర సుబ్బయ్యవైపు వున్నా, ఊగి ఊగి అలలవైపే మొగ్గుతుందో, చిట్టికూడ ఆయిష్టముగాని ఆరికపూడి రామనాథంగారివైపే మొగ్గుతుందో చూడాలి. చాలాకాలంగా యిజాందారుల సమస్య విషయమై ప్రత్యేక కృషిచేస్తున్న శ్రీరామనాథంగార్ని అసెంబ్లీకి పంపితే యిజాందారులకు ప్రాతినిధ్యం యిచ్చినట్లుగూడ వుంటుంది.

* * *

నూజివీడు నియోజకవర్గానికి, కాలానుగుణ్యముగా మారుతూ, ఓపినంతమట్టుకు లోకసేవ, కళాసేవ చేయడమేకాక, ఆంధ్రమహాసభకు పట్టుకొమ్మగావుంటున్న ఉయ్యూరు కుమార రాజా (అప్పారావు) గారికి పోటీ దరఖాస్తు దారు శాసనసభాసభ్యుడు నూకల వీరరాఘవయ్యకూడ శ్రీమతే రామానుజాచారులు. వారు మీకు కావాలని చిట్టిగారికి యిస్తారా? పోలయ్య, రావూరి వెంకటసుబ్బయ్య, వీరమాచనేని సాంబమూర్తిగార్ల దరఖాస్తులు కూడా కాంగ్రెసుకందినవి.

* * *

★ ★ ఎలక్షన్ కబుర్లు ★ ★

అభ్యర్థుల నిర్ణయంలో రాష్ట్ర సంఘాలు అనుసరించవలసిన విధానాన్ని గూర్చి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు పండిట్ నెహ్రూ, షెడ్యూల్డు తరగతులకు, మహిళలకు తప్పక స్థానం యివ్వాలని, అంతకంటేముందు నీతి, నిజాయితీ, శక్తి సామర్థ్యాలనుగలవారికి అవకాశమివ్వాలని సూచించారట. ఆశయం బాగుందిగాని, ఆచరణలో జరిగితే కాంగ్రెస్ నూటికి నూరుపాళ్లు విజయం సాధించగలదు. కాని అది సాధ్యపడుతుందా?

* * *

బెంగాల్‌లో—బలమైన కాంగ్రెసేతర సంస్థగా వుండిన జుగంతర్ గ్రూపు తిరుగా కాంగ్రెస్‌లో చేరింది. వీరి చేరిక బెంగాల్‌లో కాంగ్రెస్ విజయానికి ఎంతో సహాయకారి కాగలదు. బెంగాల్‌లోని 272 స్థానాలకు 700 దరఖాస్తు లొచ్చాయట. ప్రధాని బి. సి. రాయ్ మాత్రం దరఖాస్తు చేయలేదు.

* * *

ప్రస్తుతం పార్లమెంటు స్పీకరుగావున్న మావలంకర్ అహమ్మదాబాద్ నుండి పార్లమెంటు సభ్యత్వానికి, మద్రాసు స్పీకరు శివషణ్ముఖం గారు మద్రాసు శాసనసభకు పోటీచేస్తారట. వీరి క్వతంత్ర అభ్యర్థి పోరాటంలో పాల్గొంటారుగనుక, వీరికి పోటీ ఎవ్వరూ వుండకపోవచ్చునని మనమూహించవచ్చు.

* * *

84 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలు, 25 పార్లమెంటు నియోజకవర్గాలు మినహా తక్కిన అన్ని స్థానాల ఓటర్ల లిస్టులు ప్రకటించమని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వుచేసింది. ప్రకటించబడకుండా వుండేవాటిలో జిల్లాకుజిల్లావున్నది.

* * *

ఎన్నికలలో పోటీచేసే అభ్యర్థులు ఓటర్లకు ప్రయాణసౌకర్యం చట్టప్రకారం కలిగించరానికిలేదట. పార్టీపరంగా అదిజరిగితే అవినీతిగా పరిగణింపబడదట.

* * *

మనదేశంలో ప్రథమంగా హిమాచలప్రదేశ్‌లో ఎన్నికలు జరగబోతున్నాయి. భారత ఆరోగ్య శాఖామంత్రిణి శ్రీమతి అమృత్‌కౌర్ అరాష్ట్రంలోనే పోటీచేస్తున్నది.

* * *

కాంగ్రెస్ కార్యవర్గసభ్యుడు శ్రీ శంకరరావ్ దేవ్ ఎన్నికలలో ఏస్థానానికీ పోటీచేయడట.

* * *

లక్నో నగరంనుంచి కిద్వాయ్‌తో డి. పి. మిశ్రా పార్లమెంటుకు పోటీచేస్తాడట. ఈయన స్వంత నియోజకవర్గమైన జబ్బల్‌పూర్ నుండి కూడా పోటీచేయగలడట. రాజకీయాలలో యీ వ్యక్తిగత ద్వేషాలు ఎంతకు దారితీస్తవో చూడండి!

* * *

తమిళనాడులో ప్రతిజిల్లాలో కనీసం ఒక ముస్లిం, ఒకమహిళకు ఎన్నికలలో అవకాశమిస్తామని ఆ సెలక్షన్ కమిటీలో సభ్యుడైన పెరుమాళ్లస్వామి రెడ్డియార్ గారు ప్రకటించారు.

మద్రాసునుండి పార్లమెంటు సీటుకు టిక్కెట్ యివ్వించవలసిందిగా విఖ్యాత సినిమా వ్యాపారి వాసన్ కాంగ్రెస్‌కు దరఖాస్తు పెట్టాడట. మద్రాసు నగరానికి ఒక పార్లమెంటుసీటు వుంది. ఇప్పటికే ఆర్కాట్ రామస్వామి మొదలియార్ గారు పోటీ చేయగలరట.

* * *

బొంబాయిలో ఒకే నియోజకవర్గంనుండి కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి, సోషలిస్టు అశోక మెహతా కమ్యూనిస్టు డాంగేల పోటీ చేస్తారట.

* * *

ఆంధ్రదేశంలో నాలుగుండి కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థుల పోటీ వుంటుందట.

* * *

నెహ్రూ, ఆజాద్, టాండన్ గారలు యు. పి. లోని అలహాబాదు, బెరెల్లీ, మీరట్ నియోజకవర్గాలనుండి పార్లమెంటుకు పోటీ చేస్తారట. ఇందులో బెంగాల్ వాసియైన ఆజాద్, యు. పి. కి రావడం గమనించవలెను.

* * *

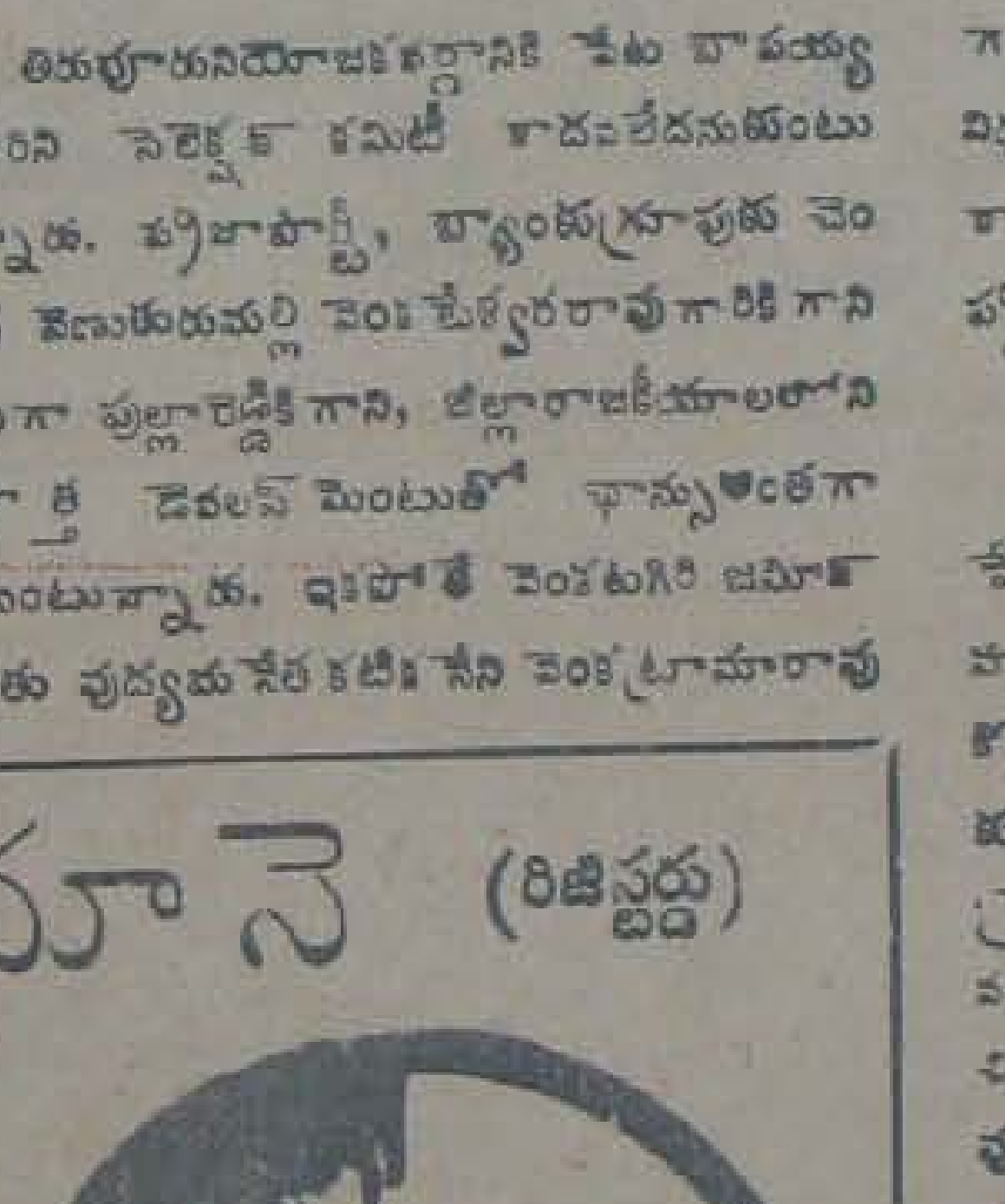
ప్రజల ఎన్నికల సంఘ నిర్ణయాలవైన అక్టోబరు 15 లోపుగా అప్పీల్లు చేసుకోవలసి వుంటుంది. కాంగ్రెస్ కార్యవర్గము 15 తేదీ సమావేశం కాబోతున్నది.

* * *

కాంగ్రెస్ టిక్కెట్లుకైవున్న 4000 స్థానాలకు 25000 దరఖాస్తు లొచ్చాయి.

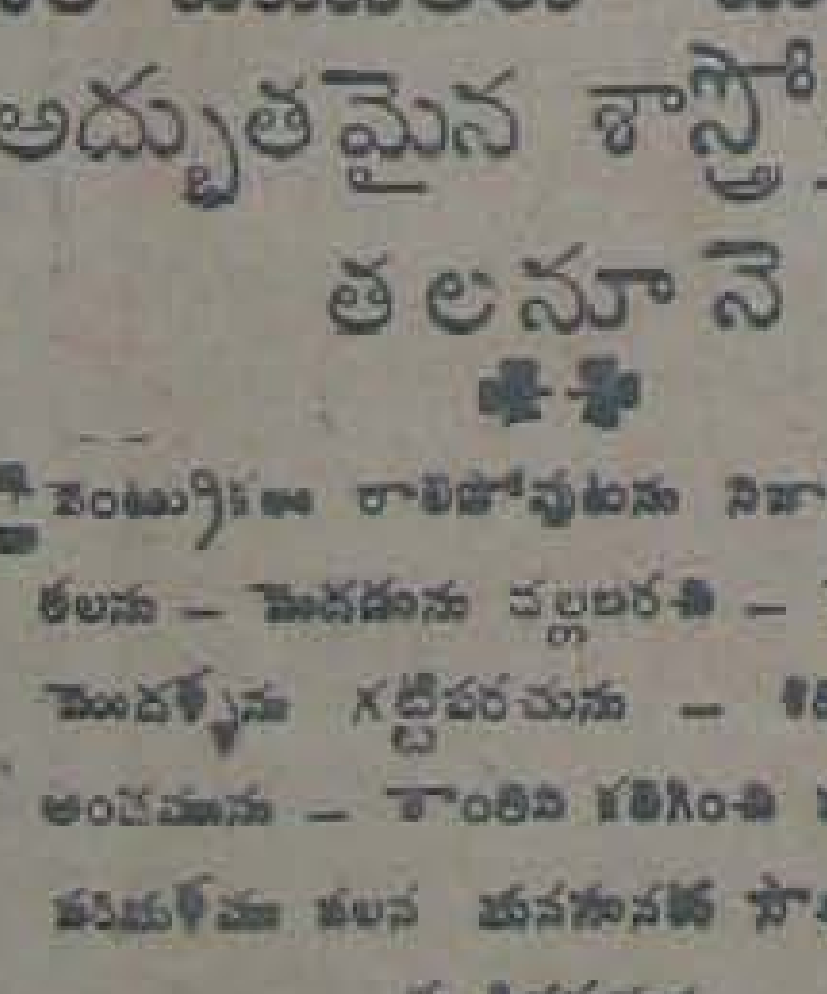
కామినీయా నూనె (రిజిష్టర్డు)

శిరోజములకు - మెదడుకు
అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు
తలనూనె

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును - తలకు - మెదడుకు చల్లదనము - వెంట్రుకల మొదళ్ళను గట్టిపరచును - శిరోజములకు అందమును - కాంతిని కలిగించును. ఈ గంధపరిమళము తలను మనసుకును సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ [రిజిష్టర్డు]

ఆకర్షణీయమును ప్రజాను రంజకము
ఈవాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరు
మీ సహవాసుల ఆనందము నొందుడు.

సువాసన సౌఖ్యమంతయు అనుభవింపవలెనని యిటువంటి అనుభవముగల యీవాసనద్రవ్యము కొన్ని బొట్లు మీ చేతులమీదను, దుస్తులపైన చల్లుకొనినచో చుట్టు ప్రక్కలవారెల్ల ఘుమఘుమ పరిమళమును అనుభవింతురు.

శుభ్రమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

AGTS:-Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY.

గెల్చినా ఓడినా బ్రిటిష్ లేబర్ పార్టీకే ఘనవిజయం

హిందూ కోడ్ బిల్లులో 'కుని తగవు' అయి వది. కోడ్ పోయి, బిల్లు నిల్చింది. వివాహాలు, విడాకులు- ఈ రెంటిలో స్త్రీ పురుషులకు స్వేచ్ఛ లభించినది.

పార్లమెంటుకిక సమయంలేదు. మళ్లీ సమావేశంలో, ఇంకోమైనా ఒకటి, రెండు సంగతులు శాసనంలోకి తెస్తాం - అనే ధోరణిని శ్రీ నెహ్రూ అవలంబించారు.

కనీసం, ఆస్తి, వారసత్వాల భాగమైనా శాసనం చేసివుంటే బాగా వుండేదిగదా అని మహిళా మండలి సూచించింది. బాగానే వుండేది, కాని సమయం?- అని జవాబు దొరికింది.

ఈ కోడ్ బిల్లుతో ప్రభుత్వం ఓటమి పొందితే, ఈ ప్రభుత్వం గిరగిర తిరిగి క్రింద పడ్డట్టేనని పక్కవ ప్రభుత్వం, చల్లగా తోక ముడుచుకొని, దిగజారిపోయింది.

కోడ్ బిల్లుకు విరోధంగా జరిగిన ఆందోళన కొంచెమే అయినా, దానికి ప్రతిబింబాలంగా జరిగే ప్రచారం లేకపోయేసరికి, అది పెద్దగా కనిపించింది. ఫలితం: సమాజంలోని మూఢ మానవులకు అఖండ విజయం చేకూరింది. అగ్రేసరులకు కండ్లనీళ్లె కుడుపుగా వివాహం - విడాకుల చట్టం ఆమోదించబడినది.

★

ఆస్ట్రేలియాలో గత వారంలో ఒక గొప్ప సంఘటన జరిగింది. ఆ దేశంలో లేబర్‌పార్టీ పాలన ఇదివరకువుండెను. ఆ పరిపాలన దేశంలోని జనసామాన్యానికి ఎక్కువ ఉపకారం చేసి, ఆవిధంగా కమ్యూనిస్టుపార్టీకి ప్రజలలో ఎక్కువ పలుకుబడిరాకుండా చేసెను. ఎంతో ఎక్కువ అవసరంవుందని భావిస్తే, శాసనాన్ని ఆ పార్టీమీద ప్రయోగించింది కాని అది బహు అరుదు. ఇంతలో ఆ పార్టీని దించి, ఎన్నికలలో ధనాఢ్యుల పార్టీ అధికారంలోకివచ్చింది. ఒక ప్రజారాజ్యంలో అనేక కారణములవల్ల పార్టీలు క్రిందు-మీదు అవుతూవుంటవి.

పరిపాలనచేసే పార్టీలు మారినా, ప్రజలలో సంఘబలం ఎవరికున్నదో ఆపార్టీవారికి పలుకుబడితగ్గదు. మళ్లీ సమయంకొరకు కని పెట్టివుండి, అది దెబ్బతీస్తుంది. ఆ స్థితిలో వున్నది ఆస్ట్రేలియా లేబర్‌పార్టీ.

ఇదిలావుండగా, కమ్యూనిస్టుపార్టీ చేసే కేసీలు అధికమైనవి. ఆట్టీకి, ప్రజలను దాని బారినుండి కాపాడేదానికి లేబర్ పార్టీకి చేతనవునుగాని ధనాఢ్యులపక్షంచేతగాదు. ఉక్కిరిబిక్కిరై, ఇక కమ్యూనిస్టుపార్టీని నిషేధిస్తానని ప్రధానమంత్రి మెంజీస్ పట్టుబట్టినాడు.

మెంజీస్ పట్టుదలపెర్గితే, కమ్యూనిస్టు పార్టీ పైవరిత్యమేగాక అసలు రాజకీయపక్షం సాధారణంగా పొందేహక్కులుకూడా దెబ్బతినిపోగలవు. అందుచేత, లేబర్ పార్టీ మెంజీస్ సూచనను విరోధించింది.

నేను గావించే పోరాటం వుండకేవచ్చునేది, అన్నాడు. వుండనీగాక! ఆ పార్టీపై నిషేధం వద్దన్న ప్రజలకూ ఆపోరాటం వుండకేవచ్చును. వారు పార్టీని ఆమోదించినారు, దానిమీద నిషేధం వద్దని చెప్పింది! పారస్వత్వాలకేవి అమూల్యమైనవి గనకనూ నిషేధం అందుకు విరోధం గనకనూ, అని కూడదన్నారు ప్రజ.

తమలో ఏకీభవించని పక్షాన్ని ఏం చేసినా పాపంలేదనే పెద్దమనుష్యులు, మహానుభావులు మనదేశంలోనూ లేకపోలేదు. వారు ఇకనైనా అప్పగిస్తాం. లవ్‌పర్సెన్సుమైనవుంటే లేక్ కం ట్రోలును వదలినాం?

కాని టోరీలు చేసేవుదే హ్యాగ్‌ ఆఫ్ ఇంగ్లాండుకోలికిపోయి, బొగ్గుగనులు, గాస్, ఎలెక్ట్రిసిటీ, విమానయానం, ఉక్కు - ఇనుము - వైర్లెస్ వగైరాలు జాతీయమైన పరిశ్రమలైవున్నప్పటికీ, వాటిని ముట్టరు. 1945లో మొదట లేబర్‌పార్టీ అధికారంలోకి (ద్వితీయప్రపంచ సంగ్రామానంతరం) రాగానే పైవాటిని జాతీయం చేసివేశారు.

ప్రజలకు పింఛన్లు, ఉచిత వైద్యసహాయం, ఇతర కష్టనష్ట పరిహారములు ఇచ్చేసర్వీసులను టోరీలు తాకరు.

అందుకల్ల టోరీలు ఒకవేళ (?) గెల్చినా లేబర్‌వల్ల దేశం ఇంతవరకు పొందిన ఉపకారములు నిల్చివుండగలవు. నైతిక విజయం అనిధముగా లేబర్‌పార్టీ పొందుతుంది.

★

బ్రిటిష్ ప్రధాని (లేబర్) ఇంకో విషయం తెలియజేసినాడు: 'ఆ మెరికా ఆస్ట్రేలియా న్యూజీలాండ్ దేశాలలో ధరవరలను గమనించండి. బ్రిటన్, డెన్మార్క్, నార్వే, స్వీడన్ దేశాలలో ధరవరలను పరికించండి. కొందర తరగతి దేశాలలో అవి తగ్గుతోవున్నవి. కారణం, ఆ దేశాలలో ప్రజాస్వామిక సోషలిజమును ఆదరించే పార్టీలు పాలించడమే.' (అమెరికాలో సోషలిస్టుపార్టీ అధికారంలోకి రాలేదు — న్యూజీలాండు, ఆస్ట్రేలియాలో లేబర్ పార్టీల రాజ్యాలువుండి, క్రిందుచేయబడినవి)

—తరువాత 7 వ పేజీలో

లోకాభిరామాయణం

చండి జగన్నాధం

పిడివాదంచేసి మెంజీస్ తన పట్టు పెర్గించు కున్నాడు. క. పార్టీని నిషేధిస్తూ శాసనం వచ్చింది. ఆ పార్టీవారు హైకోర్టుకు వెళ్లినారు. అక్కడ, శాసనం పనికిరాదు అన్నారు.

ఇక మార్గం? ఒకటేవున్నది. జనవాక్యంకు కర్తవ్యం గనక రాజ్యాంగ ప్రణాళిక సవరించి, ప్రజలముందు ఆ విషయాన్ని వుంచి, వారి సమ్మతిగైకొనవలెను. మెంజీస్ ప్రజల నిర్ణయానికి విషయమును వదలినాడు. ప్రజాబాహుళ్యం ఆయన సూచనను త్రోసివేసింది.

ప్రధానమంత్రి జనవాక్యాన్ని శిరసావహించినాడు. కాని కమ్యూనిస్టుపార్టీ నెదిరించి తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకోవడం మంచిది.

★

బ్రిటన్‌లో ఎన్నికల అక్టోబరు 25 జరుగుతవి. 18 మాసాలపాటు, మొదట ఏడుగురు, పిమ్మట ఐదుగురు, ఆటుపిమ్మట ముగ్గురు, గల మెజారిటీతో లేబరుపార్టీ ప్రభుత్వాన్ని నడిపించింది.

రాబోవు ఎన్నికలలో ముఖ్యమైన పోటీదార్లు లేబరుపార్టీ - కన్సర్వేటివ్ పార్టీ (టోరీ పార్టీ).

టోరీల శపథం విన్నారా? 'ఇనుప పరిశ్రమను తిరిగి ప్రయివేటు పెట్టుబడిదారులకు

హైదరాబాద్ వృత్తాంతం

** మా ప్రత్యేక విలేకరి **

రావి నారాయణరెడ్డి పబ్లీకుగా అందరికీ కన్పించాడు. గతవారం, పత్రికా విలేఖరులతో గోష్ఠి సల్పినాడు. తన కార్యక్రమం మున్ముందు తెలుస్తుందన్నాడు.

మర్నాడు ఆయనను అరెస్టుచేశారు.

తెలంగాణాలో ఇంతవరకు జరిగేపద్ధతులవల్ల ప్రజలకు హానికరమేగనుక, వాటిని విరమించి, వేరేపద్ధతులనవలంభించవలెనని రెడ్డిగారు లోగడనే తన పార్టీవారికి తెలియజేసిరి. ఆయన తరితరులు గావించిన కృషిఫలితంగా, కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆట్టిచర్యలు - అనగా వ్యక్తిగతశత్రు హింసాకాండ - లూటీ వగైరాలు - మాకు సంబంధంలేదు. మేము వాటిని ఒప్పము - అని ప్రకటించింది.

ఇంతకాలంగా సర్కారు వారికి తెలిస్తే, రెడ్డిగారు 'భూగర్భం' లోచ్చివుండిరని బహిరంగ రహస్యం.

ఐతే మరి తిరిగి రెడ్డిగారిని ఎందుకు అరెస్టు చేసినట్లు?

సర్కారువారికి కావలసినది కమ్యూనిస్టుల ఆయుధములు తమకు చెందిపోవలెను. అంతేగాక ఆట్టి దుష్టచర్యలు ఆగిపోవలెను.

అస్త్రసన్యాసం చేయుటకు ఇష్టంలేకనే, ఆట్టి చర్యలు తమవి కావని పార్టీవారన్నారని సర్కారువారి అభిప్రాయం. అంతేగాక, 'ప్రజలు ఆత్మరక్షణకై చేసే దౌర్జన్యాన్ని మేమాపజాలము' అని పార్టీవారనడంలో అవి ఆగిపోవడానికి వారు తీవ్రంగా కృషిచేయరని సర్కారువారి అనుమానం.

అందుచేత, రెడ్డిగారి నేవతకు లోలోన అంజలి ఘటిస్తూనే, తిరిగి వారిని జైలులోకి తీసుకవెళ్ళవలసివచ్చిందట.

••• ••• •••

నల్గొండజిల్లాలో ఎన్నికలువుండవు అని ఎవరో ఈ ఊళ్ల పుకారుపుట్టించినారట. తప్పక ఎన్నికలు జరుగుతవని ఎలెక్షన్ కమీషనర్ తెలియజేశాడు.

••• ••• •••

స్వామీజీ కాంగ్రెసు టికెట్టుపై ఎక్కడనుంచైనా పోటీచేసేదీలేనిదీ ఇంకా తెలియదు.

కుక్కలరాజా రాజ్యంలో—

కుక్కల పెండ్లికి 3 లక్షల రూపాయల ఖర్చు

జునాగడ్ నవాబుగారికి కుక్కల పెంపకం అంటే అమిత సరదా. స్వయంగా తాను కుక్కలను పెంచటమేగాక, తన ఆస్థానంలో 800 కుక్కలను పెంచటానికని 800 మంది భటులను జీతమిచ్చి పోషించేవాడు!

తన పెంపుడుకుక్క పెండ్లి చేయటానికి మూడు లక్షల రూపాయల ఖర్చు చేయటమేగాక, పెండ్లిరోజు ఆ సంస్థానమంతా ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు, వ్యాపారస్థానాలకు, స్కూళ్లకు సెలవు దినమని ప్రకటించాడు.

ఒంగోలు సబ్‌కోర్టులో

A. S. No. 208 of 1951.

మారెళ్ల కోటయ్య వగైరా —అప్పిలెంట్లు

(1) పరిటాల వెంకటస్వామి (2) పచ్చవ సుబ్బమ్మ (3) యీ శ్రీరాములు (4) గణపతిరాజు లక్ష్మమ్మ (5) పిడుపాటి సుబ్బరామయ్య —రెస్పాండెంట్లు

గార్లకు ఇందుమూలకముగా తెలియజేయునది ఏమనగా:- యీ నెంబరు అప్పిలెంట్లు మీమీద పై నెంబరు అపీలు దాఖలు చేయగా మీకు నోటీసునిమిత్తం 22-10-1951 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. సదరు వాయిదారోజున ఉ॥ 10 గం॥కు మీరు స్వయంగాగాని లేక ప్లీడరుద్వారాగాని హాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెలియజేయకొనవలెనదల మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని తెలియజేయడమైనది.

—వాయిదా 22-10-1951.

—వెలగపూడి సుబ్బారావు,

అప్పిలెంట్ల అడ్వొకేటు

నెల్లూరు అడిషనల్ సబ్‌కోర్టులో

O. S. No. 36 of 51

1. బొట్లకూరూరు శంకరయ్య, 2 ఆ మూర్తినారాయణ —వాదులు,

1. బొట్లకూరూరు మాలకొండారెడ్డి, 2. శ్రీ వెలగోటి వెంకటరాజగోపాలకృష్ణయాచేంద్ర బహద్దూరువారు. —ప్రతివాదులు

యీ నెంబరువారిలో ప్రతివాదులమీద దావా తెచ్చియున్నందున సదరు విషయమై ఆక్షేపణలున్నయడల 15-10-51 తేదిన స్వయముగాని వకీలుద్వారాగాని హాజరయి ఆక్షేపణలు తెల్పుకొనవలసినది లేనియెడల మీ పరోక్షమందు విచారించి తీరుమానంచేయబడును.

—బి. రామస్వామయ్య, వాదులఅడ్వకేటు.

బాపట్ల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 162 of 1943

మాచిరాజు సూర్యప్రకాశరావు —పిటీషనరు.

చంద్రమవులి వెంకటేశ్వర్లు —రెస్పాండెంటు.

యాజలిగ్రామములోని రెస్పాండెంటు తా॥ ఇస్తిహారుదాఖలా 8-వ ఐటం డి॥ నె 128/3 న ఎకరం 5-97 ట్లలో యు 3-22 ట్లు మెట్టభూమి. వేలం వాయిదా 12-11-1951 తేది.

—కె. వి. సుబ్బారావు—అడ్వకేట్.

కుష్ఠు — బొల్లి

వగైరా మేహ మధ్యం - సెగ-వగైరా వ్యాధులకు గ్యారంటీచికిత్స.

స్టాంపులకు ఉచితం.

జి. వి. రెడ్డి & కో., [రిజిష్టర్డు]

"ధన్వంతరీ ఫార్మసీ"

గోపాలపురం :: తూర్పుగోదావరి

తన హృదయపీఠమున కళాదేవికి పీఠమమర్చిన కళాజీవి

శ్రీ గొఱ్ఱెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు

"దామెర్ల రాముణ్ణి సీమలో మెచ్చారు
అడివి బాపడి పేరు వడలేదింకాను
పడుతుంది దొరలలో పడినయపుడు"
ఆంధ్రరత్న.

"From groves of spice
O' fields of rice
A thwart the lotus stream,
I bring for you
Aglint with dew
A little lovely dream."

"సుగంధ కుంజములనుండి, శాలికేదారో పరితలమునుండి, పద్మరజః ప్రవాహములనుండి నీకొరకు తుషారబిందు సమ్మిళిత సుందర స్వప్నమును తెచ్చితిని." సరోజనీదేవి.

బాపిరాజుగారు భావాత్మకమైన కథలు వ్రాయుటలో బాగుబాగు అనిపించుకొన్న మహాభాగుడు. ఆయన కథలలో కల్పనలు; భావములు, వర్ణనలు, విశిష్టస్థానము ఆక్రమించును. భావ కావ్యమును లాలిత్య పూర్ణము.

అడివివారబ్బాయి అనేక ప్రజ్ఞలు కలవాడు. చిత్రలేఖనమే కాదు, అభినయమే కాదు, గానమే కాదు, కవిత్వమే కాదు, ఆయనకు అలవడని కళేదంటే ఆశ్చర్యము కాదు. అలవడుట యేమిటి? కళలన్నీ ఆయనను వరించి ఆవేశపర్చి శ్రమనిని దక్షిణ నాయకుని చేసినవి. ఆచంట వెంకటరాయ సాంఖ్యాయన శర్మగారి అనంతరం ఆంధ్రులలో ఇన్ని ప్రజ్ఞలు కలవారులేరని చెప్పుట అతిశయోక్తి కాదు, సత్యోక్తే.

ఆయన అతినిరాడంబరుడు. అందరికి అందుబాటులోనివాడు. పండితపామర భేదంలేదు. పెద్దా చిన్నా అనే భేదభావం పెట్టుకొనడు. అందరితోనూ గోష్ఠిచేస్తాడు ఆ సౌందర్యోపాసకుడు.

ఆయన సవాళ్ళలతో సవాలను. సంస్కర్తలలో సుసంస్కర్త. ఆయన చిత్తవృత్తి అతి విచిత్రం!

నలితానికిరాని ఆకారాలతో సగటి బొకలలు కంటూ, గాలిలో మేడలుకట్టుతూ, మనోఫలకంమీద చిత్రవిచిత్ర వ్యక్తులను సృష్టించి, నటింపచేసి, ఆనందించు మాంత్రికుడు మనబాపిబావ!

ఆయన కళాకారుడు. ఆయన హృదయపీఠమున కళాదేవి పీఠముపెట్టుకొని ఉన్నది. కనుక ఆయన రచనలన్నిటా అదే కన్పించును. ఆయన జీవితమే కళాజీవితము.

"యత్రాకృతిస్తత్ర గుణాః" అన్నమాట ఆయన యెడల చెల్లుతుంది. మంచి ఆంకమైన ఆకారం. ముఖములో శ్రీ ఒద్దికలు కనుపడుతవి. అందువలననే ఆయన కళారాధకుడయ్యాడు! కళోపాసకునకు కావలసిన అభిరుచి, ఆడవారియందే అధికంగా కలదు. వారి సహజ ప్రతిభా ప్రజ్ఞలవలన కళాదీక్ష అవలీలగా నెరవేరును. శ్రీ హృదయమే కళామందిరము. ఆమె కళాస్వరూపిణి. అట్టివాడే బాపిరాజుగారు.

'యాదృశం భువనస్యాత్మా తాదృశం సంప్రభావతే.' అందుచేత ఆయనమాటలు పాటలుగాక, గీసినగీతలు బొమ్మలుగాక ఏమగును?

బాపిరాజుగారు గోదావరిజిల్లా సరిపల్లి గ్రామమున 1895 సం॥రం అక్టోబరు 8-వ తారీఖున ప్రభవించారు. నరసాపురం - బెజవాడలలో ఉన్నతవిద్యాభ్యాసంచేశారు. ఆంధ్రులకు ఇలవేల్పగు తిరుపతి వెంకటేశ్వరుల ప్రభావం వీరిమీదకూడా పడకపోలేదు. వారి వీరలక్ష్మిన్యులలో వీరొకరు. 1910-లో నరసాపురమునుండి పనికట్టుకొని వారి అవధానము చూడడానికి వెళ్ళారు. అప్పటినుండి వీరు నరసాపురములో 'అయ్యప్ప' అనే విద్యార్థిని జంటకవిని చేసుకొని 'తిరుపతి బాపిరాజుకవులు' అని పేరుపెట్టుకొని

బాపిరాజుగారు చిత్రలేఖనములో చెప్పతగినవారు. ఆయన గీసినగీత బొమ్మ చిన్నగీతలతో గొప్పభావాలను స్ఫురింపచేయుట్లు చేయగల చతురుడు. ఈ నాడు చిత్రకళకు ఆంధ్రలో కొంత గౌరవము, ఆదరణ లభించిందంటే అది ఆయన చలవేనని చెప్పక తప్పదు. ఆంధ్రులకు భారతీయ చిత్రకళయంటే ఏమిటో రుచిచూపించిన ధన్యజీవి బాపిరాజుగారు. ఆయన విశాలాంధ్రము కట్టా పర్యటించి, సహాపాఠ్యోపన్యాసాల చిత్రకళ మాదచేశారు. లలితకళా ప్రదర్శనాలలో అధికభాగం ఆయన ప్రతిభ చాటును. ఆయన తీర్చినచిత్రాలు ఖండాంతరాల్లోనూ, రాజభవనాల్లోనూ, అలంకరించి అధిక ఖ్యాతి గాంచినవి. నేటి యువచిత్రకారులలో తిరుపతి వెంకటేశ్వ

తిరుపతి వెంకటేశ్వరుని సంకీర్తించిన తాళ్ళపాకవారి వలె అపహాన గాంధీ సంకీర్తనాచార్యుడు శ్రీ అడవి బాపిరాజు

అవధానాలుచేశారు. ఆటుతర్వాత బెజవాడ కవసామ్రాట్ మేళ్వరీ హైస్కూలులో చేరినప్పుడు కొప్పరపు సుబ్బారావు జంటకవి అయినాడు. కొంతకాలానికి కొప్పరపువారబ్బాయి తిరుపతి కవుల ప్రత్యర్థులగు కొప్పరపుకవుల పార్టీవాడై పోయినందున అడివివారబ్బాయి అప్పటినుండి ఒంటికవి అయ్యాడు.

ఆటుతర్వాత రాజమండ్రిలోని ప్రభుత్వ కళాశాలాచార్యులగు కూల్డ్రెగారి శిష్యుడైనాడు. ఆయనకవితలోను - చిత్రలేఖనములోను గొప్పవాడు. జానపదగేయము లందధికాభిమానము గలవాడు. ఆయన మనకు ముప్పేరమూర్తులను అర్పించాడు. చిత్రలేఖనములో ఒక విశిష్టపంథా ననుసరించి, విశ్వవిఖ్యాతిగాంచిన దామెర్ల రామారావు ప్రథముడు. కవి - గాధకుడు, రొమాంటిక్ రియలిస్టు - జానపదాభిమాని అగు కవికొండల వెంకటారావుగారు ద్వితీయుడు. మూడవమూర్తి బాపిరాజుగారే. గురువును మించిన శిష్యుడు. బాపిరాజుగారు చిత్రకారుడు. కవి, స్వాప్నికుడు, నాట్యకళాశాస్త్ర, న్యాయవాది, శేళభక్తుడు, పత్రికాధిపతి, కులపతి, నవలాకారుడు, కథకుడు, కళోపాసకుడు.

ఈ కళోపాసకుడు న్యాయవాదిగా రాణించదగిన బి. యల్. చదివి 1929-లో భీమవరములో బల్లకట్టి, అనంతరం బాపూజీపిలుపును పాటించి పట్టానుపారవేసి దేశసేవా దీక్షితుడై శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున కరిగెను. ఆటుపిమ్మట బందరులోని ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలలో (1935-1939) ప్రధానాచార్యుడుగా పనిచేసి అక్కడనుండి మద్రాసులో మకాంపెట్టి పలన చిత్రముల కొన్నింటి చిత్రకళా దర్శకత్వము వహించారు. అనంతరము హైదరాబాదులోని "మీజాన్" పత్రికకు 1942-47 వరకు సంపాదకులుగా ఉండిరి.

బందరు, భీమవరం, హైదరాబాద్, మదరాసు మున్నగు స్థలములలో కళాపీఠములు స్థాపించి కులపతులయ్యిరి.

రులకు వరవే పరోక్షముగానూ, ప్రత్యక్షముగానూ వీరికివిశిష్యులు కలరు. వీరి 'సముద్రగుప్త' 'మృత్యుంజయ' 'శర్మిష్ఠ' 'సూర్యదేవుడు' 'నపేశ్వరుడు' మొదలైనచిత్రాలు అభిజ్ఞుల ఆదరాభిమానాలను అందుకొన్నాయి. 'కవిలక్ష్మీ' చిత్రమురచించి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారి బహుమతిపొందిన మాన్యుడు.

నవ్యకవులందరికీ గాకపోయినా, కొందరికైనా, కవితలో ఉపవ్యాసకేతకో, నాయికో, కలదు. నండూరివారికి 'యెంకి', కృష్ణశాస్త్రిగారికి 'ఊర్వశి', మునిమాణిక్యంవారికి 'కాంతం'. అధికార్ల సూర్యనారాయణగారికి 'జానకి'., శివశంకరశాస్త్రిగారికి 'పుష్యపూర్ణిమ' వలె బాపిరాజుగారికి వెన్నెలబాల 'శశికళ' ఉపాసనాదేవి. ఆమె ఆయన హృదయ సౌందర్య పరమావధి. ఆమెపై ఎన్నో పాటలుపాడాడు. ఆ పాటలు ఆయనకు ప్రియమైన పల్లెపట్టును కూడా దాటి కావ్య జగత్తునకూడా అధిగమించి ఒక స్వాప్నికజగత్తుకు కొంపోవును. ఆంధ్రసాహిత్యములో ఇదియొక నూతనపోకడ.

అడవివారబ్బాయి అచ్చంగా గేయకవి. గురజాడవారి ఫక్కీని వీరు అనేక గేయాలను రచించారు. కావ్య శిల్పగీతికలను, జానపదగేయాలను కవితాదృష్టితో గమనించి గేయరచన చేశాడు. జానపదుల వివిధజీవిత ఘట్టాలను, వారిపలికీలో పాడాడు. దీక్షితులు గారు బాలులై పాడుకొన్నట్లే. ఆయన అచ్చంగా జానపదులై గేయరచనచేయును. "తొలకరి" "గోధూళి" మొదలగు వీరిగేయ సంపుటాలను గమనిస్తే గోచరముకాగలదు.

ఆయనఅచ్చంగా జానపదకవి కాదు, నైతికతుడుకూడా. ఆసహాయోద్యమ ప్రారంభంలో ప్రబోధకులై ఆయనవ్రాసిన పాటలు జాతికి ఉత్తేజాన్ని కలిగించాయి.

మున్నెందరో దేశభక్తి సంకీర్తన చేశారు. గురజాడ, రాయప్రోలు ప్రభృతులు. బాపి

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.,)
పిల్లల లివర్ & ప్లీహ వ్యాధులను నివారించును.
డాక్టర్ పిళ్ళా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్సు
11, దక్షిణమాడవీధి — మైలాపూరు — మదరాసు.
కుంభకోణము బ్రాంచి : 7, సారంగపాణికోవిల — తూర్పువీధి.
తిరుచునాపల్లి బ్రాంచి : 15, పుగళేందిపిళ్ళైవీధి—తెప్పకుళం P.O
— అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును —

ఎచ్చట??? తిప్పరాజువారి సత్రంఎదుట!!
మీ అభిమాన 'జయాకాఫీ'

* నూతన భవనమున
* నూతన యంత్రసహాయంతో
* నూతన అభిరుచులతో
ప్రతి ఒక్కరికి అందుబాటైన ధరలతో వెలవడుచున్నది,
యెల్లరు ప్రోత్సహించ ప్రార్థన.
జయా కాఫీవర్క్సు
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

జమీన్‌రైతు

5—10—1951 : : శుక్రవారము
శ్రీ ఖర, ఆశ్వయుజశుద్ధ పంచమి

కృష్ణా - పెన్నా ప్రాజెక్టు

నందికొండ ఒకే సమయంలో బయలు దేరిన రెండు ప్రయత్నాలలో ఒకటైన స్వామి సీతారాంగారి ఆంధ్రరాష్ట్ర దీక్షావ్రతం వినోబా భావేజీ మధ్యవర్తిత్వంతో ముగిసిందిగాని పులిచింతల - కృష్ణా - పెన్నా ప్రాజెక్టుగొడవ మాత్రం యింకనూ కుదుటపడలేదు.

కృష్ణా - పెన్నా ప్రాజెక్టును రాజకీయ రంగు యిచ్చి, ఆంధ్రులతో యీ ముల కల్యాణం చేయ పోతున్నారనే ఉద్రేకాన్ని, ఆవేశాన్ని రెచ్చగొట్టించి మిన్నుమన్ను ఏకంచేసేటంతగా పెద్దపెట్టున కృష్ణా - పెన్నా ప్రాజెక్టు వ్యతిరేక ఆందోళన సాగిస్తున్నారు, సర్కారాంధ్రులు.

కృష్ణా - పెన్నా ప్రాజెక్టు వివరాలను, దానివల్ల లాభపడే ప్రాంతాలను, దానిప్రయోజనాలను గూర్చి యీ సంచికతోపాటుగనే ఒక ప్రత్యేక సప్లిమెంటుకూడ ప్రకటించాము.

ఆంధ్రులు దేశమంతటిలో మద్రాసునుండి మూట ముల్లె కట్టుకొని తరలిపోతే, అమాంతమే ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణం కాగలదని అంటూన్న అరవలమీద ద్వేషంకొద్ది, సర్కారాంధ్రులు అరవలు ప్రోద్బలించిన యీ కృష్ణా - పెన్నా ప్రాజెక్టును అడ్డుపడుతున్నట్లున్నదేగాని, దీని వల్ల లాభపడేదెవరు? దీని వద్దనుకొనుటవల్ల తెలుగువారు యెలాంటి విషమస్థితి యేర్పడగలదు అనే విషయము నిష్పక్షపాతమైన యీ ఆందోళకులు గమనించినట్లులేదు.

లోగడ మేము సూచించినట్లు, కృష్ణా - పెన్నా ప్రాజెక్టువల్ల సాగయ్యే 35 లక్షల యకరాల భూమిలో 30 లక్షల యకరాల వరకు తెలుగు లోనే సాగవుతుంది.

అందులో చాలభాగం తరతరాలుగా కరవు, కాటా క్షామాలకు జమీందారీ కరకు నిరంకుశ దుష్పరిపాలనలో క్రుస్గి, మాడిపోయిన వెంకటగిరి జమీందారీప్రాంతము, చిత్తూరు జిల్లాలోని కాళహస్తి తాలూకా జమీందారీ ప్రాంతాలు మాగాణమై, సస్యలక్ష్మితో విరాజిల్లగలదు. నిరుపేద రైతాంగానికి హెచ్చు ఉపకరించే యిలాంటి ప్రాజెక్టు నిర్మాణమునకు, రెండు పూటలు కాస్తో కూస్తో కమ్మగా తిని కూర్చుండే సర్కారు ప్రజలు వ్యతిరేకించుటలో స్వార్థము, లాభదృష్టితప్ప, పొరుగింటివారిగోడు ఆలోచించే పరోపకారపారీణత శూన్యము.

నిజమే తెలుగునదీ జలాలు తెలుగునాడు దాటి బయటకు పోనీటం మంచిదిగాదు. కాని యీ ప్రాజెక్టువల్ల లాభపడేది అందరూ తెలుగువారే కదా! ఇచ్ఛాపురంనుండి చెన్నపట్నంవరకు తెలుగునేలయే. దారిలో నూళూరుపేట దాటినతర్వాత, చెన్నపట్నంవరకు తగిలే చెంగల్పట్టుజిల్లాలోని పొన్నేరి, తిరువళ్లూరు, తాలూకాలలో నూ అధిక సంఖ్యాకులు తెలుగువారే. ఇక మద్రాసు నగరం వారి తిక్కంగానేగాక, మరేవిధంగా చూచినా ఆంధ్రనగరమే అయినపుడు వేలవిడిచి సాము చేసినట్లు ఆంధ్రరాష్ట్రమని ఏదో ఒక చింపి చెదరును తీసుకోటానికి తయారై, మద్రాసును వంచిపెట్టి మాట్లాడడం మానవత్వమనిపించుకోదు. అరవలమీది ఆక్రోశము, ఆంధ్రరాష్ట్ర మనే ఆవేదనలఅంధకారాలలో తిరిగేకన్నా, చెన్నపట్నంతోకూడిన ఆంధ్రరాష్ట్రమును పొందవలె మార్గమాలోచించుట యుక్తము కాగలదు.

ప్రభుత్వంకూడ కృష్ణా - పెన్నా ప్రాజెక్టుక్రింద యేజిల్లాలో యెంతెంతభూమి సాగుబడి అయ్యేది? ప్రాజెక్టు తొలి, మలి దశల వివరాలు, సుస్పష్టంగా ప్రకటించి, తెలుగునాట అలముకొన్న అనుమాన వాతావరణాన్ని తొలగించుట అత్యంతఆవసరం. దక్షిణకాల్వ అనేది చిత్తూరుజిల్లా దాటి బయటకుపోతుందా? పోతే యెంతవరకు అనే విషయమై బయలుదేరిన సందేహాలను నివృత్తి చేయుటం అవసరం. ఏది ఏమైనా నెల్లూరుజిల్లాలో పదులక్షల యకరాల సాగుకు నీరునిచ్చే ఉత్తరకాల్వను వెనుకకునెట్టి మద్రాసు నగరములకు నీరు ప్రవహింపజేయు కాల్వల నిర్మాణం ముందుకులోగియుటం ధర్మంగాదు. కావున తొలి దశకు అనుకున్న మొత్తం అంచనాకు కాస్త రడి యెడమగ జరిపుత్తూ. చెన్నపట్నం కాల్వను నెల్లూరుజిల్లా సరిహద్దు తోనూ, దక్షిణకాల్వను చిత్తూరుజిల్లా సరిహద్దుతోను ప్రస్తుతానికి ముగిస్తూ, వాటితో పాటు కొత్తగా ఉత్తరకాల్వనుకూడ మొదటిదశలో పూర్తిచేయుటకు వీలుగా సవరించవలెను.

సర్కారు ఆంధ్రులుగూడ, ప్రస్తుతము తమ ఆందోళనను యీ విధంగా స్కీము సవరించువట్లు కేంద్రీకరించాలనేగానీ యిన్వెస్టిగేషన్, యెస్టిమేట్లు పూర్తయి సిద్ధంగావున్న కృష్ణా-పెన్నా ప్రాజెక్టునే వ్యతిరేకించుట పాడిగాదు. స్కీము యీ విధంగా తిరగ వ్రాస్తే, ఇంకాదాదాపు 20లక్షల ఎకరాలకు సప్లయి కాగలనీరు కృష్ణలోవుంటుంది. దాని వినియోగం విషయం, ఆవల ఆలోచించుకొన వచ్చును. అంతేగాని పులిచింతలను వ్యతిరేకించుట మా అభిమతంగాదు. కావున కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు జిల్లాలవారంతా కలిసి యీ విధంగా తమఆందోళనను రూపొందించుకొని, కార్యసాధనకు, ఏకోన్ముఖంగా నడుముకట్టి కృషిచేయాలని కోరుతున్నాము.

ముఖ్యంగా నెల్లూరుజిల్లావాసులు తీవ్రఆందోళన గావించి ప్రభుత్వ ప్రయత్నానికి తగినంత బలం యివ్వవలెనని మా విజ్ఞప్తి.

రామచంద్రారెడ్డిగారి పగటికల భగ్నమైంది!

ముందు అనుకున్నట్లు శాసనసభ్యులనిర్ణయం 5 తేదీకి తేలినా అని ప్రకటించరని తెలుస్తున్నది. కావున యేయే నియోజకవర్గానికి ఎవరెవరిని నిర్ణయించింది యీ దినానికి తెలియకుండేను. అయితే నిర్ణయించనివాళ్ళెవరూ తెల్పుకోరట అప్పీలుకోరకు. ఒకవేళ రాష్ట్ర కమిటీ నిర్ణయము కేవలం సిఫారసే అయినా ప్రకటించినదానివల్ల తప్పేముంది?

రాజ్యకార్యదర్శిత్వానికి బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు పన్నినవలమారిగ్గాం కుట్రని యిల్లుగాకడం సంతోషవప్రదం. రెడ్డిగారిని కాంగ్రెస్‌లో కలవమనడం, ఆయన సగం పాలెవేక, సగంమాలకేరిగా అంగీకరించడం, దాంతో భగ్నంగాకడం శుభసూచకమే. ఇక ఆయా నియోజకవర్గాలలో వెలువల జరుగుతున్న తంతులనుబట్టి ఎవరి బలాబలాలెట్లావుండేది పూహాగానంచేయవచ్చు.

* * *

ఎలక్షన్ సన్నాహాలు

★

పరిశీలకుడు

వెంకటగిరి:- వెంకటస్వామిరెడ్డిగారిని గూర్చి ఏ. సి. మీద చిత్తూరువాళ్ళ ఒత్తిడి జాస్తిగా వున్నట్టున్నది. వారిజిల్లాలో వారే దిక్కే చాలదా? ఇక్కడ పరిస్థితులు వారికేమి తెలుసునయ్యా? తేసేపోతే ఏ. సి. కిని వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి నుంచానే నైన మద్యం పెంచడానికి పరిశీలస్తుంది సిఫార్సు. ఈ సందర్భాలనుబట్టి వెంకటగిరి సీటు యిదమిద్ధమని చెప్పడం దుస్సాధ్యం.

* * *

సూళ్ళూరు:- పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి కాంగ్రెసునుండి తొలగిపోయె. ఇదివరకు కాంగ్రెసువాడు కాకపోయినా వ్యక్తిత్వంగా సజ్జనుడు పెళ్లేటి గోపాలరెడ్డి. బహుశా అతన్నే నిర్ణయించవచ్చు. వాకాటి యెంకటరెడ్డి రాజారాంరెడ్డిగారిని ఒకవేళ పెట్టకపోతే కాంగ్రెసును విడచాడు తననిజాయితీని ఋజువుపరచుకోవడమే భావి అభివృద్ధికి దోహదకరముగా వుంటుంది.

* * *

రాపూరు:- సరైన దరఖాస్తులేనపుడు గోగినేని మేకేలరు దశరథరామయ్యగారినే పెట్టదలచారేమో! రెడ్డి కమ్మ ప్రశ్నలో రెడ్డికిభాన్సు లేనపుడు కమ్మవారిలో యింతకంటే ఎవ్వరూ ముందుకురానపుడు, పున్నయ్య సనేమిరాఅన్నప్పుడు, యీ దశరథరామయ్యేగదా మిగులుతాడు? రామచంద్రారెడ్డిగారు కాంగ్రెసులో చేరివుంటే, నెల్లూరు పార్లమెంటుసీటు రామచంద్రారెడ్డిగారికిచ్చి, బంగల్లుకు రాపూరు శాసనసభ్యత్వం లభ్యమైవుండేదేమో!

* * *

నెల్లూరు:- వెనక మేము సూచించినట్లు ఏ. సి. రెడ్డి నెల్లూరు శాసనసభ్యత్వానికి ఒప్పుకోడం సంతోషకరం. ఇందువల్ల బంగల్లు, ఏ. సి. కలయిక దృఢపడ్డం, బంగల్లు, ఏ. సి. సునాయాసంగా గెలవడం, రామచంద్రారెడ్డిగారికి చిక్కుతేర్పడడం తటస్థించింది. రామచంద్రారెడ్డిగారు అనుకొన్నట్లు తానుపార్లమెంటుకు, తన వద్దకుడు పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డిని నెల్లూరు శాసనసభ్యత్వానికి అనుకున్న కుట్ర ఏ. సి., బంగల్లు కలయికతో ఓటి పలుకు పలికింది. అదిగాక తనకు అండగావుంటాడని పగటి కలలుగన్న వేమగ సుందరరామిరెడ్డిగారిని ఉత్తర పార్లమెంటుకు కాంగ్రెస్ పక్షాన నిలుపుతారనే పూహతో మరీ తనకుట్ర శిథిలమైపోయింది. అంటే ఏ. సి. నెల్లూరుకు నిలబడని, సుందరరామిరెడ్డి తనకు సర్వవిధాల తోడ్పడుతాడని అనుకున్న రెండు పూహాలు భగ్నంకావడం, ఏ. సి. బంగల్లు యిరువురూ హృదయపూర్వకంగా భాయి భాయి అనుకోవడం, యివన్నీ రామచంద్రారెడ్డిగారి యత్నానికి ప్రతిరోధం ఏర్పరచినవి. ఇక రామచంద్రారెడ్డిగారికిగాని, వీరరాఘవరెడ్డిగారికిగాని ఏమాత్రం అవకాశముండదు.

రామచంద్రారెడ్డిగారు యిప్పటికే ప్రతిఘటనకి స్వతంత్రఅభ్యర్థులతో జాబులు తెగవ్రాస్తున్నాడు. మొత్తానికి రామచంద్రారెడ్డిగారు కాంగ్రెస్‌లో చేరకపోవడం ఆయనకు, దేశానికి క్షేమమేమో!

ఇక పాలిజను సీటు విషయం: కోలాటిన్ని చిన్నయ్యకు లభ్యపడవచ్చునని అందరు అనుకొన్నారు. కాని ఇప్పటి పరిస్థితులలో కోస్తూరు కమ్యూనిస్టుపాటిసీటుకుకేటర్ నాయకుడు చిన్నయ్యను పెట్టడమే ప్రారంభంగా వుంటుందని పూహిస్తున్నందున, నెల్లూరు పాలిజను సీటు విషయం యింకా మధ్యంతంలోనే వున్నట్లున్నది.

రిజిస్ట్రారు యిన్స్పెక్టరుగా వుండిన చెంచయ్య కాంగ్రెసు వ్యతిరేక పాలిజను అభ్యర్థిత్వానికి పోటీ చేస్తాడట. బహుశా కమ్యూనిస్టు వాను భూతిపరచేనా!

* * *

ఆత్మకూరు:- ఇక్కడ కమ్యూనిస్టు కొండయ్య నిలుస్తున్నారు. రాఘవయ్యను ఆత్మకూరుకు నిలుపమన్నారని తెలుస్తున్నది. ఇదివరకు ఆత్మకూరు తాలూకా రాఘవయ్య నియోజకవర్గంలోనిదే. అదిగాక యీయన కార్మికసమస్యలపట్ల సానుభూతిపరుడు. కావున సులభంగా గెల్వవచ్చు. దూరపుకొండలు నునుపన్నట్లు కొండయ్యకు అక్కడేమో ఎక్కువ పలుకుబడి వున్నదనుకుంటున్నారు. విలారిస్తే అదంతా హంబక్కు అని తేలింది. అయితే రాఘవయ్య యిచ్చట నిల్చేటెడల కాంగ్రెస్ కొంత ధన సహాయం చేయడం, ఏ. సి. రెడ్డి హృదయపూర్వకంగా పనిచేస్తానని వాగ్దానం చేయడం. యివిరెండూ అవసరం. కాని రాఘవయ్యగారు అసంతృప్తిగా వున్నట్టున్నది. మాకు టుకు మా అభిప్రాయం ప్రకారం రాఘవయ్యగారికి పార్లమెంటు సీటు యివ్వడం శతవిధాల మంచిది. అవసరం. ఆయన ఆదివాసుల విషయమై భారతదేశమంతటా కృషి చేస్తున్నారు.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

విజయవాడలో

[మొదటి పేజీ కొరవ]

కౌన్సిల్‌లో 'ప్రజాపార్టీ'శాఖ ఏర్పరచి, పార్టీ అనిశ్చిత ఆశేకవిధాల రొంప్పులకు సైతం గురుల తేనుకుంటూ, మ్యునిసిపల్ పరిపాలన సాగిస్తూవచ్చాడు ఛైయిర్మన్. క్రమంగా, రంగా, ప్రకాశముల చీలికతో ప్రజాపార్టీవర్గాలలో బయలుదేరిన విస్ఫోటాల్ల నైతేనేమి, మంత్రి పక్షీయుల కృషివల్ల నైతేనేమి, మొదటినుంచీ ఛైయిర్మన్ పార్టీలోవుంటున్న కౌన్సిలర్లు వ్యతిరేకవర్గంలో చేరటంతో స్థానబలిమికై కొత్తకొత్త పొత్తులు అవసరమైనాయి.

కమ్యూనిస్టు కౌన్సిలర్లనైనా మంచిచేసుకుందామనే దృష్టితో గాబోలు, యిటీవల ఛైయిర్మన్ చలపతిరావు కమ్యూనిస్టులతో కలిసి మెలసి తిరుగుతున్నారు.

కమ్యూనిస్టు నాయకుడు మలకొండ గోపాలరావు మ్యునిసిపాలిటీ తరఫున పౌరసన్మానం చేయాలనే కమ్యూనిస్టు తీర్మానాన్ని ఆమోదించటమేగాక, అనేక విషయాలలో కమ్యూనిస్టులతో భుజంభుజం తిరుగుతున్నారట!

ఆ మధ్య జరిగిన కమ్యూనిస్టుల "శాంతిసభ" కు గూడా చలపతిరావుగారు అధ్యక్షత వహించారు.

ఏమైనా ప్రజాపార్టీకి కమ్యూనిస్టులతో యెందుకైనా ముఖ్యంగా యెలక్షనలలో పొత్తులేదు గాని యింతకూ ఛైర్మన్ చలపతిరావుగారు శాంతిగామియేగాని శాంతిప్రేమనాగం టారు అభిజ్ఞులు.

పర్షియాపై మరో జిగోస్లావేకియాగా రష్యా మార్చివేస్తుందా?

పర్షియా నూనె కాగులో రష్యన్ పంచవాంగదళాల పరకాయప్రవేశం

చివరకు పర్షియాపరిస్థితులు నూనెకాగులో పడి, పులపల కళేపెళే పడుతున్నది.

బ్రిటన్ – పర్షియాల మధ్య వివమించిన "నూనెసమస్య"ను విచారించటానికి విశ్వ రాజ్యసమితి ధర్మకర్తృత్వసంఘం సమావేశమై నది. ఈ సమావేశంలో పర్షియాప్రధాని డా॥ మొసాదిక్ కూడా పాల్గొంటూవున్నాడు.

విశ్వరాజ్యసమితి చుట్టలతమవాత, పర్యవ సానంకూడా అంత ఆశావహంగా వుండగల దనే సూచనలు అట్టే కనపడటంలేదు.

పర్షియా నూనెగనులపై బ్రిటనుకు ఏకో కొంత అధిపత్యాన్ని వుంచునవిగానీ–ఇంత వరకు బ్రిటన్‌గాని, అమెరికాగాని చేసిన సూచనలు సూచిస్తూ వచ్చాయి. బ్రిటన్‌కు అట్టి అధిపత్యాన్ని ఇచ్చే ఎట్టిసూచనలైనా పర్షి యాకు ఆమోదకరంగా వుండటంలేదు. చిల్లర విషయాలపై బ్రిటన్ పర్షియాలమధ్య సంప్ర దింపులు భగ్నమైనట్లు కనపడినా–అసలు పర్షియా ఆంతర్యంమాత్రం ఒకటే– "బ్రిటన్‌కు పర్షియా నూనెగనులపై ఏలాటి హక్కులూ వుండరాదు. బ్రిటిష్ పెట్రోలియమ్స, ఆలబాస్ నూనెకర్మాగారాల్లో పనిచేస్తే వారు కేవలం ఉద్యోగులవలెకే పనిచేయవలసివుంటుంది" అని.

ఇట్టి పరిష్కారం బ్రిటనుకు అంగీకారం కాలేదు.

ఇట్లు ఇరువర్గాలవారూ విరుద్ధగతుల్లో అసలు సమస్యకన్నా మించిన యుద్ధపరిస్థితులను తెచ్చి పెడుతున్నది

ఆందాకా ఇంకావున్న బ్రిటిషు ఉద్యో గులను పెంటనే బ్రిటను తిరిపించుకొని పోవ పోయినట్లయితే వారిని తామే పాలికేరలను చాటించి పంపివేయగలమని–పర్షియా, "అయిల్ నేషనలైజేషన్ బోర్డు" అధ్యక్షుడు హుస్సేన్ మక్కీ ప్రకటించాడు – వీరివంచరినీ పర్షియా నుండి బ్రిటన్‌కు పంపివేయాలంటూ పర్షియా ప్రభుత్వం పెట్టినగడువు పెన్న 1 వ తేదితో పూర్తిఅయింది.

అయితే, ధర్మకర్తృత్వసంఘం ఈ సమ స్యను పరిశీలించుతూ వుండటంవల్ల ఈ పై తీవ్రచర్యకు పర్షియా ఒకవిధంగా పూనుకొన కుండా పూరుకొన్నది.

అయితే, పర్షియా ప్రభుత్వాధినేతలు

ఊసుపోక...

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు పెన్నటల్లీ మరోమంచి మాట అన్నారు. "కాసనసభా సభ్యత్వాలను !అభ్యర్థిస్తూ, మేధావులెవ్వరూ రాష్ట్రకాంగ్రెసు కంటు దరఖాస్తులు పంపలేదు" అని–

–ఈ మాట వినగానే చటుక్కునతోచడం సహజం. "అయితే, దరఖాస్తులు పంపుకొన్న అసు బందలపై చిలకుమందీ మేధావులు కాని వారి క్రిందనే జమా?"–

సంజీవరెడ్డిగారి అభిప్రాయం ఇది అవునో కాదో, వారికే తెలియదుకాని – వారు అన్న మాటలో కొంత సత్యం అంటూవుండకపోదనే నమ్మకం వారికి వుండికనుక, ఈ మాటను, యథాలాపధార్ధంలో నేను నమ్మకున్నాను–

సంజీవరెడ్డిగారు ఏదైనా ఒకమాట అనాలి గాని, అది వృథాగాపోయిన సందర్భమనేది ఇది వరలో కానరాలేదు. ఆయనమాటకు సంజీవి పటుత్వం వున్నదేమో ననిపించేరీతిగా ఇదివరకు ఆయనమాటలు అక్షరాలా జరిగివున్నాయి. అందుకు ఎన్నో ఉదాహరణలకు, ఎక్కడో పోనక్కరలేదు. ఇటీవల వృత్తాంతాలను కొం చెము అవలోకించి చూచుకుంటే సరిపోతుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు శ్రీ రంగాగారి అధ్యక్షాన వున్నప్పుడు శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు అన్నారు. 'ఎన్నికలలో నెగ్గుతామని వారు నెప్పేకబుర్లు కొట్టి పంపగాంతెప్ప యేమి కాదు'అని—

శ్రీ రెడ్డిగారు ఆ మాడు అన్నట్లుగానే, రంగాగారి రాష్ట్రకాంగ్రెసు ఆలాపనమున సం గీతం అంతా "పంపగానం" క్రిందనే పరిణ మించిందా?

తదుపరి–ప్రకాశంగారు, రంగాగారుకలిసి "ప్రజాపార్టీ"అంటూ కొత్తపార్టీ పెట్టగానే సంజీవరెడ్డిగారు అన్నారు–'ఇది ప్రజాపతుల పార్టీగాని, – ప్రజాపార్టీగాదు'అని (ఈ తదు వాతే వీరి కళ్ళాపారుకూడా ఈ మాటఅన్నట్లు స్ఫురణం.)

శ్రీ రెడ్డిగారు అన్నట్లుగానే, ప్రజాపార్టీ ప్రజాపతులపార్టీగా పరిణమించింది...రెండు ప్రజాపార్టీలుగా చీలిపోయి.....!

వ్యవహారిక్కువున్న వ్యక్తిపుల్లే – శ్రీ సంజీవ రెడ్డిగారి సంజీవవాక్కు– సంజయవాక్కుగా పరిణమిస్తూవచ్చిందా చరిత్రలో...!

కాగా, అది మంచో – చెడ్డో – స్వవిష యమో – పరవిషయమో అయిన అన్నమాట అయితీరుతుందనే నమ్మకమూ మాత్రము మాకు కలిగింది—

ఇకయిప్పుడు "మేధావులెవ్వరూ దరఖాస్తు చేయలేదు" అంటూ చెప్పినమాట ప్రకారం "దరఖాస్తుచేసినవారందరూ మేధావులుకాదు సుమా" అనే అర్థంతీయంకోవడం తప్పకాదు.

తప్పయిని ఇంకా ఎవరికైనా తోచినట్ల యితే, అట్టివారికి మాదొక చిన్నమనవి:

చెనకి, జిన్నా అన్నాడు ఒకసారి "కాం గ్రెసు అంతా బూర్జిటో మెజారిటీ" అని – బూర్జిటో భోయ్యను పెట్టుకొని, కాంగ్రెసు హైకమాండు తన ఆటను ఆడుతోంది. కాం గ్రెసు చెప్పే డెమొక్రసీలో బ్రూట్ భోయ్యలకు తప్ప ఇతరులకు స్థానంవుండదు" అని జిన్నా విమర్శించాడు.

ఈ కాంగ్రెసువారిపందర్నీ స్వర్గీయ సి.ఆర్. రెడ్డిగారు "డిటోగాళ్ళు" అంటూ పేరు పెట్టారు.

– ఇట్లే కాంగ్రెసు సంఖ్యాధిక్యాన్నిగూర్చి అనేకమంది ప్రముఖులు వ్యాఖ్యానించి వున్నారు. ప్రపంచదృష్టిలో, ఈ వ్యాఖ్యాతు లందరూ మేధావులక్రిందనే పరిగణింపబడి వున్నారు –

ఆ మేధావులు చేసినవ్యాఖ్యానాన్ని, నేడు సంజీవరెడ్డిగారు మరోవిధంగా ఆమోదించినట్లు ప్రసంగించారు –

శ్రీ రెడ్డిగారు ఏవిధంగాఅన్నా, నిజమా, నిజమేకదా! అసలు రెడ్డిగారి వాగ్ధాటుత్వం వల్ల, అది నిజమై తీరాలికదా!;

చేసినవాటిని పరిశీలించి ధర్మకర్తృత్వ సంఘం సంపాదకీయ ప్రధానవ్యాసాలలో వెలువరించిన అభిప్రాయాలను గమనించినట్లయితే, పర్షియా ప్రభుత్వం ప్రదర్శిస్తున్న మొండిపట్టు వలుకు తెలిసికారణం అవగతమవుతుంది –

"బ్రిటన్, పర్షియాలతీరువులో అరబ్‌లీగ్ మధ్యవర్తిత్వం నెరపాలి – అలాకాకపోయినట్ల యితే, ఈ తీరువునుండి బాగుపడేది, బ్రిటనూ కాదు, పర్షియానూకాదు; రష్యా ఒక్కటీయూ ప్రమే" అని హెచ్చరిస్తూ ఆ పత్రిక తనవాదా నికి బలమునిచ్చే కొంతవృత్తాంతాన్నికూడా ప్రకటించింది – ప్రపంచానికి అంతగా తెలియని ఈ వృత్తాంతాన్ని ఈ సందర్భంలో తెలుసు కోవడం చాలా అవసరం –

పర్షియా నూనె సంపదను జాతీయకరణం చేసుకొనటానికి సంకల్పానికి బద్ధకునివ్వన్నవి రెండు బలమైనశక్తులు వున్నాయి. పర్షియా లోని ధనికస్వాములు, భూస్వాములు ఒక పక్షం. టూడే కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఒకపక్షం – నూనె పంటపై వచ్చేలాభాలన్నిటినీ తామే అను భవించాలనే ఆ ధనిక, భూస్వాములవర్గం పరిణతిచెందితే, నూనె పంటపై బ్రిటిష్‌వారి వర్గాలకు కట్టబెట్టాలని టూడే పార్టీ ఆశయం లోంది.

ఇట్లు ఈ రెండువర్గాలు, ఆశలు భిన్నమైనా నూనె ఉత్పత్తిపై బ్రిటిష్‌వారి అధికారాన్ని అంతమొందించాలనే పరిణతిచెందిన ఏకాభి ప్రాయాలమీద

జమీన్ రైతు

★★ కృష్ణ పెన్న ప్రాజెక్టు ప్రత్యేక అనుబంధం ★★

పరిశోధనలు పూర్తిఅయి, నిర్మాణమునకు సంసిద్ధముగానుండి, రాయలసీమ - నెల్లూరు సీమలకు వరప్రసాదమనదగిన కృష్ణా పెన్నారు ప్రాజెక్టుకు వ్యతిరేకంగా నేడు సాగింపబడుచున్న ఆందోళన వితండవాదాన్ని చాల్పుట విషాదకరము. పులిచింతల నిర్మాణవాదులు దీనిని నిలిపివేయుమనుట గాటిలో కుక్కసామెతగా వున్నది. సాగించిన సత్యాగ్రహం చేస్తామని బాధ్యతగల పెద్దలనడం దురాగ్రహం అనిపించు యీ ప్రాంతాలకే శత్రువులవని మా కోరిక. దీనికితగిన హామి సర్కారులవారియిచ్చి, మమ్ము వారిలో కూడ వరుపుకొని పోవలసివున్నది.

కాని, పులిచింతలవాదులు యీ ప్రాంతీయుల దూరముగా తిరిమిచేస్తున్నారు. విచారకరము.

నదులపై హక్కు

సీరాంధ్రులు, భారతమాత పుత్రులని మరచి, సంకుచిత దృష్టితో, కృష్ణా పెన్నా నదుల నీరు

పులిచింతల ప్రయోజనరహితం!

1908 లో ప్రాజెక్టు ప్లాను తయారుచేసిన కర్నల్ ఎల్లిస్‌గారి అభిప్రాయం

ఇరిగేషన్ యిన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ సూచించిన మార్పులు జరిగినంతమాత్రాన్నే పులిచింతల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం సులభంగాకాదు. ఇంజనీరింగ్ యిక్కట్లు కలంపున్నాయి. అసలా ప్రాజెక్టు స్కీమును తయారుచేసిన నేనే - ఈ స్కీముపట్ల నాకు ఎంత సానుభూతి వున్నప్పటికీ కూడ - డబ్బు పుష్కలంగా వున్న రోజులలోకూడ యీ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ప్రారంభించరాదని యిప్పుడు అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఈ ప్రాజెక్టు లాభదాయకంగాదు, (1915 లో మాట)

పులిచింతల తలపెట్టుటకుముందు కృష్ణా పెన్నార్ స్కీము పునఃపరిశీలన జరగాలి. అది దీనికంటే బహుళ ప్రయోజనకారని, తప్పక తీసుకోదగినదని నా అభిప్రాయం.

ఆంధ్రరాష్ట్రంవస్తే!-కృష్ణా పెన్నారుప్రాజెక్టురాదా?

దేశసమష్టి సౌభాగ్యమును అరికట్టుట దేశసేవయా?

కొంటుంది

అసత్యప్రచారము.

పులిచింతలవాదులు తెలిసికూడ కొంత అసత్యప్రచారము చేయుచున్నారని శంకించవలసి వున్నది. వీరివాదంవల్ల ఆంధ్రరాష్ట్రం వస్తే రాయలసీమ, నెల్లూరు, చిత్తూరుమండలాలు అణచివేయబడునని పాడమిన చిన్నభయాన్ని పెంచి పెద్దదిచేస్తున్నది.

దేశంలో ఒకభాగం, అత్యున్నతవికాసాన్ని పొంది, మరొకభాగం కృశించి వెనుకబడిపోయిన అది సౌభాగ్యమనిపించుకోదు. ఉన్నది అన్నిచోట్లా సమమట్టమునకు రానిచ్చినవాడే దేశం ఎన్నదగిన అభివృద్ధిని పొందినదనవచ్చును.

అభివృద్ధి ప్రణాళికలు.

అరవదేశం, కావేరిపారుదలక్రింద 40 లక్షల ఎకరాలను పెంచుకొని, మెట్టూరు - పాపనాశనం - పైకార నిర్మాణాలవల్ల, విద్యుత్తు - నీటి వసతులతో కలకలలాడుచున్నది. అదేవిధంగా మనభాగం అభివృద్ధికిరాకముందే చెన్నరాష్ట్రం విడిబడటం ఆంధ్రులకు శ్రేయోదాయకం కాజాలదు. అట్లని, మేము ఆంధ్రరాష్ట్రానికి విముఖులమరాదు. వెనుకబడిన రాయలసీమ, నెల్లూరుమండలాలు సర్కారుల ఐక్యమత్యంతో తులతూగుటకును, అన్ని అభివృద్ధి ప్రణాళికలు

వెనుకబడిన నెల్లూరుజిల్లా

దిగువ అంకెలనుబట్టి నీటిపారుదల వసతులలో నెల్లూరుజిల్లా ఎంతవెనుకబడివుండేది పాఠకులకు విదితంకాగలదు.

జిల్లా	నీటిపారుదల యకరాలు.
తంజావూరు	9,60,604
గుంటూరు	8,51,511
పశ్చిమగోదావరి	6,09,143
దక్షిణఆర్కాడు	6,92,136
తూర్పుగోదావరి	5,21,381
చెంగల్పట్టు	5,12,216
కృష్ణ	4 98,220
ఉత్తర ఆర్కాడు	4,57,543
నెల్లూరు	3,60,383
చిత్తూరు	1,60,621
కడప	1,87,559
అనంతపురం	1 80,656
విశాఖపట్నం	1,11,715
కర్నూలు	95,404

అరవలు మట్టరాదు అని గర్జిస్తున్నారు. ఎంతటి హాస్యాస్పదము! ఈ సూత్రం అవలంభిస్తే తెలుగుదేశం మాడిపోవలసినదే!

అసలు కృష్ణా- గోదావరి- పెన్నలు, మహారాష్ట్రులు- కన్నడులు- నైజాము వారలసొంతాలు: వారే యీ వాదంచేస్తే మన కోరమండలం గతి ఎట్లా వుంటుందో వూహించుకోండి! నైజా-

యాలలో పుట్టిన నదుల పాకిస్థాను ఉపయోగించరాదంటామా? స్థానికంగా వస్తాం. ఒరిస్సా నీర్లు- ఒరిస్సా ప్రదేశం- ఒరిస్సా హారాన్ని పూర్తిగా గ్రహించే హీరకుండుస్కీము నాటికి నూరు ఆంధ్రులకే ఉపయోగపడుతున్నది. కన్నడుల నీర్లు- కన్నడుల ప్రదేశం- నైజాము హద్దులతోవున్న తుంగభద్రాప్రాజెక్టు ఒక్క-

శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి

కంగా అటుండనిచ్చి, సాంకేతికంగా యీ వాదం చెల్లదు తెలిసిన తెన్నేటి విశ్వనాథం, ఆచార్య రంగాగారలు యీ వాదం చేస్తున్నారంటే వారి ఉద్దేశాలనే శంకించవలసివస్తుంది.

యూరపులో డ్యాన్యూబునది సుమారు పదిదేశాలగుండాపారి అన్నిటికి సహాయపడుచున్నది. ఈ వాదం అక్కడలేదు. హిమాల-

బొట్టునైనా వారికి యివ్వక తెలుగునాడునే సస్యశ్యామలంగా చేయుచున్నది. మెట్టూరు ఎలెక్ట్రిసిటీవచ్చి, చిత్తూరుజిల్లా అభివృద్ధిని పెంచి, కాళహస్తీశ్వరస్వామి సన్నిధిని శోభాయమానం చేస్తున్నది. కాబట్టి కృష్ణనీర్లు ఒకవేళ అరవలు ఉపయోగించినా రాదననుటగాని, హాపోవుటగాని, అనిశేంకాకపోయినా హాస్యాస్పదం అవుతుంది.

కృష్ణాపెన్నారు ప్రాజెక్టు

అఖిల భారతాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, గంగా-కావేరుల కలిపి, దేశాన్ని ఒకటి చేయాలని, వూహించి, ప్రణాళికల సిద్ధపరచిన సర్ ఆర్థర్ కాటన్ మన పుణ్యస్మరణకు పాత్రుడు. ఆయన ఆశయానుసారముగ, మనము యిప్పుడు వినుచున్న - వినమున్న ఎన్నో ప్రాజెక్టులు-స్కీములు పరిశోధింపబడి నిర్ణయింపబడినవి.

నాడు పులిచింతలతోబాటు, దీనిని పరిశోధించి ఆనాటి నిపుణులతో పులిచింతలకంటే యిదే మేలని, నిర్మాణ సాధ్యమని, ఆచరణీయమని నిర్ధారణ చేసినారు. ఇది 40 ఏండ్లనాటి కథ. ఇప్పుడు-యీ ప్రభుత్వం ఐదేండ్లుగా ఎంతో ధనం వెచ్చించి, అభివృద్ధి చెందిన ఆధునిక శాస్త్రరీత్యా పరిశోధించి, యిది శ్రేష్ఠతర

—కొరత 4-వ పేజీలో

ఆంధ్రరాష్ట్రంకన్నా ప్రాజెక్టే మాకు ప్రాణప్రదం

అసలు ఖర్మ సాగని యీ ప్రాజెక్టు యెంత మంచిదో, యెంత ఉపయోగకారియో అంత అడ్డంకులు యెదుర్కొనవలసియున్నది. వివరములు యిప్పటికి చాలా పర్యాయములు ప్రకటింపబడినవి. మరల యిప్పుడు సవరింపబడిన ప్రకారము దాదాపు 180 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో సుమారు 35 లక్షల యకరములు సాగుబడికి నీరు సప్లయి యివ్వగలదు. పైగా మద్రాసు నగరమునకు నీరు యివ్వగలదు. దీనిని బట్టి యకరానికి నాల్గువందలకంటే హెచ్చు కాదు. దీనిక్రింద యిపుడు డెల్టా ప్రాంతము పోను సుమారు 20 లక్షల యకరాలు భూమి సాగుబడి అవుతుంది. ప్రస్తుతము చాలా దుస్థితిలో ఉండేది. ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయంయిదే. వాతావరణమునుబట్టి వేసవిలో, శీఘ్రంగా సాగుకుంటి పైర్లు సాగుచేయుటకు వీలులేదు. అందువలన ప్రస్తుతము యీ 20 లక్షల యకరాల పొలము రయితును చాలా వేదించుచున్నది.

వరి సాగుచేస్తూ వర్షాలులేక నానా అవస్థలపాలు అగుచున్నారు. యిదిగాక నెల్లూరు జిల్లాలోనే 12 లక్షల యకరాలు, చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు జిల్లాలు భూములుగాక పాక్షికి, తిరువళ్లూరు తాలూకా కొంతభాగము మాత్రము చెంగల్పట్టు జిల్లాలోనిది సాగవుతుంది.

ఈ ప్రాజెక్టు విషయం యథార్థం యిట్లుంటే మన సర్కారు సోదరులు, కొందరు నాయకులు దీనిని రకరకాల ఆక్షేపించుచున్నారు. యిది పొలిటికల్ ప్రాజక్టు అని కొందరు, అరవ ప్రాజెక్టు అని కొందరు, యకరానికి 1500 (పదిహేనువందలు) ఖర్చు అయ్యేదని కొందరు యీ తంతున ఆక్షేపణలు చేస్తూ ఆందోళన లేవదీ-

శ్రీ బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి యం. యల్. ఏ.

సారు. యిందుకుమాత్రం చాలా గట్టివారు మన సోదరులు. వీరు అర్థము లేకుండానే యీ ఆక్షేపణలు చేస్తున్నారా? అయితే యెందుకు చేస్తున్నారు? యిదే మనం గమనించవలసిన విషయం దీనికి కారణాలు:—

1 ప్రస్తుతము యీ పని ప్రారంభించిన యిది పూర్తి యగువరకు రామపాదసాగరం ప్రాజెక్టు వెనుకబడిపోతుందని కొందరు.

2 పులిచింతలప్రాజెక్టుకు నీరుచాలక యిదు ప్రాజెక్టుకు అవకాశం పోతుందని కొందరు.

3 ప్రభుత్వంచేత తలపెట్టిన కార్యసిని ఆక్షేపించడం, ఆక్షేపించేవారిని బలపరచే రకం కొందరు,

4 యథార్థంగమనించుకోలేనివారుకొందరు.

ఏ రాయలసీమలో యీ ప్రాజెక్టువల్ల నష్ట-

వలె గాగ్రామాలవారు.

యిందులో కడపజిల్లా విషయంలో అందరు సంఘాతి చూపాల్సింది కాని వారికి న్యాయమైన ప్రతిఫలంయిచ్చి తగు సౌకర్యాలు చూపవలసిన ధర్మం ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు కూడా ఉండవలెను.

యీ ప్రాజెక్టు యిప్పుడు యీ అత్యంత

రాలను యెదుర్కొనుచూ, మనుగుచూ లేకుండా ఉంటే యిప్పుడేవచ్చింది మరలా ఆంధ్రరాష్ట్రం విషయం రంగంలోకి. కనుక యిపుడు నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప, కర్నూలుజిల్లాలవారు చాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహరించవలెను. రాష్ట్రంవస్తే సర్కారు వారివల్ల మనకు ప్రాజెక్టు విషయంలోమాత్రం న్యాయంకలుగదు, ముమ్మాటికి కలుగదు. మారితవరాష్ట్రంలో మెజారిటీ వారికేగాని లాభంగేదు. యింతగట్టిగా నేను యీ విషయం ఖాన్నానంటే గమనించే అంటున్నాను. ఆచార్య రంగాగారివంటి రైతు నాయకులే, ప్లానింగు కమిషనుకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు యీ ప్రాజెక్టుకు వ్యతిరేకంగా ఆక్షేపణలు పంపుతుంటే యిక సర్కారు

—కొరత 12-వ పేజీలో

కృష్ణ పెన్న ప్రాజెక్టు ఇంతకాలం మూలపడడానికి ★ ఆరవ ఇంజనీర్ల స్వార్థదృష్టి కారణం ★

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు ఎం. ఎల్. ఏ.

కృష్ణను - పెన్నను కలిపే ఆలోచన యీ నాటిది కాదు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంలో నాటికి నేస్తుండిన యితర డిపార్టుమెంటువారు ఎటువంటి కృషిచేయడానికి యిష్టపడలేదో యిరిగేషన్ శాఖలోని యింజనీర్లు మాత్రం ఎప్పుడు విస్మరించియుండలేదు. ఇటువంటి మహనీయులలో కర్నల్ ఎల్లిస్ ఒకరు. వారు మదరాసు రాష్ట్రాన్ని గురించి ఆ కాలంలో చేసివుండిన సూచనలు అపోహములు. ఇట్టిసామర్థ్యాన్ని ఎల్లిస్‌కుపూర్వం కన్నిగ్‌హాం వంటి సుప్రసిద్ధ యింజనీర్లు గోదావరి, కృష్ణానదులలో వుండే ప్రతి గార్జ్‌ని పరిశీలించి అమూల్యమైన అభిప్రాయాలను గ్రంథస్థముగా ప్రకటించి వుండిరి. ఇట్టిమహనీయులలో చేరిన శాస్త్రజ్ఞులే గతంలో శాపాలలో కలుపబడ్డారని దేశంలో ఏటేటా పుట్టబిగిలే మానవకోటికి కావలసినంత ఆహారాన్ని సరఫరాచేయమ్మవని నిశ్చయించిరి.

ఆధునికులలో కృష్ణ పెన్న ప్రాజెక్టును గురించి ఎక్కువ శ్రద్ధవహించింది 1929 ప్రాంతములలో నూతనముగ స్థాపించబడిన సంస్థానవర్గములో పారుదల శాఖకు మంత్రిగానున్న సుప్రసిద్ధ యింజనీరు ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు ప్రభృతులు. వారియొక్క ప్రోత్సాహంతోనే ఆ కాలంలో శాసనసభ్యులుగా వుండిన యాహ్యాలి, రామచంద్రారెడ్డి, అమంచర్ల కృష్ణారావు, కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారలు చేసిన శాసనసభ వుపన్యాసాలు యిప్పటికీ తేజోవంతంగా వున్నవి.

ఇంత వుత్సాహంతో ప్రారంభించబడినప్పటికీ, కృష్ణ పెన్నార నాటినుండి నేటివరకు నక్కకొమ్మును ఎన్నడూ తొక్కివుండలేదు. అందుకు కారణాలు అనేకము. మొదటిది ఆరవ ఆంధ్రదేశం ప్రాజెక్టుల కొరకు విశేష ద్రవ్యాన్ని వినియోగించుటకు ఎన్నడూ సమ్మతించి వుండలేదు. ఆరవ యింజనీర్లు ఏదో ఒక అధ్యంతరాన్ని 1947 వరకు, కల్పిస్తూనే వుండిరి. 1945 వరకు మదాసిన్ చీఫ్ యింజనీరుగా వుండిన గోవిందరాజయ్యంగార్ కృష్ణ పెన్నార ప్రాజెక్టు (అకాలంలో నంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు అని వ్యవహరింపబడుచుండేది) ప్రస్తావన వచ్చినపుడెల్లా పుల్ల త్రుంచివేస్తుండేవారు. శాస్త్రీయత్వ అసాధ్యమని వాదించేవారు. వరంబడిరీత్యా నష్టదాయకమని బల్లగుద్ది చెప్పేవారు. రామపాదసాగర ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి ప్రత్యేకంగా నియమించబడ్డ యీ వుద్యోగి సంకుచిత దృష్ట్యా ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికిగూడా కిమీదా దారి తీసింది. ఇతని సలహాలను వుపయోగించుకోవలసిన అవసరం యిప్పటి ప్రభుత్వానికి లేకుండా పోయినందుకు చింతించవలసినదేమీ లేదు. అంతమాత్రాన గోవిందరాజయ్యంగార్ అపకీర్తిపొందని నేనను.

కృ. పె. ప్రాజెక్టుకు పునాదిరాళ్ళు వేసిన అమెరికా సుప్రసిద్ధ యింజనీరు పాకెట్, ఈ మహామహుణ్ణి యీపనికి నియోగించింది ప్రభాని ప్రకాశంపంతులుగారు. పాకెట్ నెల్లూరుజిల్లాకు తనిఖీకివచ్చింది 1947 సంవత్సరంలోనూ, 50 లోనూ. పాకెట్‌గారిని రామపాదసాగర అంత్యక్రియలకై పరాయి దేశస్థుల ప్రాబల్యముంచేగాని వుత్తరోత్తర బాగుండదని మదాసును ప్రభుత్వం పిలిపించిన సత్యాన్ని ఎవ్వరూ కాదనలేరు. పాకెట్‌గారికి అట్టి వుద్దేశ్యం లేకపోయినా ఫలితంలో మార్పు కలుగలేదు. రామపాదసాగరం కాస్త్రీయత్వ అసాధ్యమని వారు స్పష్టీకరించారు. ఇక ధన వ్యయం విషయంలో అగాధమైనదని నిర్ణయించారు. ఇంతకష్టంతో, యింతవ్యయంతో కట్టినపుటికీ గురుతరమైన గోదావరి ప్రవాహానికి యీ ఆనకట్ట నిలువగలదనే నమ్మకంలేదని

పేరులోవున్నది పెన్నిధి!

—వెంకటాచారిగారి అభిప్రాయం

నంగమేశ్వరంప్రాజెక్టు పున్నట్లుంది సిద్ధేశ్వరం సోమేశ్వరంప్రాజెక్టుగా మారింది. వచ్చిన జ్యోతిశ్శాస్త్రంలో యిప్పటి యిరిగేషన్ చీఫ్‌యింజనీరుగారైన ఏ. ఆర్. వెంకటాచారిగారికి యీ పేరు మొట్టమొదటనే నమ్మకంతగ్గలేదు. నంగమేశ్వరంఅనే యింగ్లీషుపదంలోని పదమూడుఅక్షరాలు, సోమనిలలోని ఎనిమిది అక్షరాలవల్లనే యీప్రాజెక్టు యిన్ని సంవత్సరాలనుండి అచ్చిరాకపోయిందని, అందువల్ల నంగమేశ్వరానికి సిద్ధేశ్వరమనే పేరు, సోమశిలకు సోమేశ్వరమనేపేరు వారు నిశ్చయించారు. ఇంతేగాదు సిద్ధేశ్వరంఅనే పేరువల్ల కార్యం సిద్ధించుననిగూడా వారినమ్మకం. అందుకొరకే నంగమేశ్వరము దేవాలయంవద్ద కట్టదలచుకొన్న అనకట్టను కొన్ని వర్ణాంగులు తూర్పునుజరిపి సిద్ధేశ్వరం అను కుగ్రామంవద్దకు వెంకటాచారిగారు అనకట్టస్థలాన్ని మార్చారు. ఈ మార్పులు చేయడంలో కృష్ణజిల్లా అతివాదనాయకుల ఆక్షేపణలు రాగలవని ఆ కాలంలోవారు వూహించలేదు. ఈప్రాజెక్టు కాగితాలను సెక్రెటేరియట్‌కు కడుబిసారిగా పంపించడములో మంచి ముహూర్తాన్నిగూడా చూచి, నిర్ణయించి పంపించినట్లు ప్రతీతి. తన చేతులతనే యీ ప్రాజెక్టును నిర్మించి లక్షలకొలది ప్రజల ఆకలికేకలను తీరగొనాలని వారి న్యాయమైన కాంక్ష. వెహ్యాగారికి వెంకటాచారిగారంటే యింత గౌరవం. అంతకన్నా సమర్థుడైన యింజనీరు మరొకరు లేరని విషయజ్ఞులందరి యొక్క అభిప్రాయం.

అమెరికన్ ఇంజనీర్ల సలహాలు, మంత్రుల పట్టుదలవల్ల దీనికి మహర్దశ పట్టింది

సంవత్సరంలోనూ, 50 లోనూ. పాకెట్‌గారిని రామపాదసాగర అంత్యక్రియలకై పరాయి దేశస్థుల ప్రాబల్యముంచేగాని వుత్తరోత్తర బాగుండదని మదాసును ప్రభుత్వం పిలిపించిన సత్యాన్ని ఎవ్వరూ కాదనలేరు. పాకెట్‌గారికి అట్టి వుద్దేశ్యం లేకపోయినా ఫలితంలో మార్పు కలుగలేదు. రామపాదసాగరం కాస్త్రీయత్వ అసాధ్యమని వారు స్పష్టీకరించారు. ఇక ధన వ్యయం విషయంలో అగాధమైనదని నిర్ణయించారు. ఇంతకష్టంతో, యింతవ్యయంతో కట్టినపుటికీ గురుతరమైన గోదావరి ప్రవాహానికి యీ ఆనకట్ట నిలువగలదనే నమ్మకంలేదని సంకోచం వెలిబుచ్చారు. ఈ నిర్ణయంతో గూడా రామపాదసాగరానికై 3 సంవత్సరాల కాలాన్ని, 30 లక్షల రూపాయల ద్రవ్యాన్ని వ్యర్థపరచిన మహాత్ముడు యింజనీర్లు మాటా మాట్లాడకొని 1948 లో యిబ్బడిచేశారు. గోవిందరాజయ్యంగారుగూడా పదవినుండి విరమించారు.

పాకెట్ ఆంధ్రదేశానికి వచ్చింది, రామపాదసాగరం సందర్భంలోనే. అప్పటికి కృ. పె. ప్రాజెక్టు పునరుజ్జీవన ప్రస్తావన లేనేలేదు. ఒకానాడు మంత్రి కోటిరెడ్డిగారు కర్నూలు జిల్లా ప్రజలకుపన్యసిస్తూ నంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు లేనే లేదని ప్రసంగించారు. ఆ మాటలు అప్పటి ప్రభుత్వ యింజనీర్లకు కేవలం విరుద్ధంకాబట్టి, సెక్రెటేరియట్ మర్యాద ననుసరించి, నీటిసరఫరామంత్రి భక్తవత్సలంగారి దృష్టికి యీ వుపన్యాసం తెచ్చింది. మంత్రిగారు చీఫ్‌యింజనీరుకు పంపిన అభిప్రాయాన్ని, యిప్పటి చీఫ్ యింజనీరైన వెంకటాచారిగారు, తుంగభద్రా చీఫ్ యింజనీరుగానైన తిరుమలయ్యంగార్‌గారు పాతరికార్డువ్యూహాన్ని బల్లతో పోలించి అజ్ఞే అభిప్రాయాన్ని ఎర్రపెన్సిల్ పదిలపరచి పైకి పంపారు. భక్తవత్సలంగారు మంత్రికుండసి కోటిరెడ్డిగారికి పంపుతుండగా, మార్గమధ్యంలో భక్తవత్సలంగారి దృష్టికి యీ విషయాలు తీసుకొనివచ్చి, ఆ మహాత్ముడు చేతికే పరీక్షించవలెనన్న బాగుంటుందని సూచించిన సూచనను పక్కకు ప్రణమించి వెంటనే బలాభిమానంతో మంత్రులుగారు అంగీకరించి వుత్తర్వులిచ్చారు. ఆ నివేదనమంత్రే కృష్ణ పెన్నా ప్రాజెక్టుకు మంచిరోజులు ప్రారంభమయ్యాయి.

పాకెట్‌గారు సోమశిల (ఆత్మకూరు పరిసరాల్లోని) ఆనకట్ట పరిజేతాన్ని పరిశీలించుటకు గోదావరినుండి నెల్లూరుకువచ్చేసరికి బ్రిహ్మాండమైన వర్షాలు కురిసి నెల్లూరు కి లు వా యి రోడ్డులో వాగులు వంకలు ప్రయాణానికి అటుంకం కలిగించివుండువల్ల మద్రాసు చేరుకున్నారు. మరుజాడే నైనా ప్రభుత్వ ఆహ్వానంపైన యాంగ్లోఇండియన్ ఆనకట్ట పరిశీలనకై విమానంలో బయలుదేరిపోయ్యారు. దీనితో నెల్లూరుజిల్లా ప్రజలు ఒక్కసారి నిట్టూర్పువిడిచారు. కొందు మాసములు కొట్టిపాయ్యాయి. తిరుగుమ్రాన్గంలో పాకెట్‌గారు మద్రాసు వస్తారని తెలిసింది. ప్రత్యూషపైన చీఫ్ యింజనీరు ఆఫీసునుండి విమానంబయ్యేకాని కనుగొన్నాం. పరిధాని మరల వుత్తర్వులిచ్చింది (అంతి నుల భంగా అరవ చీఫ్ యింజనీర్లు యీ ప్రాజెక్టు ప్రాముఖ్యాన్ని గమనించలేదు). ఈసారి ప్రతిబంధకము అశేషందువల్ల పాకెట్‌గారు సోమేశ్వరానికివచ్చారు. అప్పటి మాజీ ఇంజనీరుగావున్న తిరుమలయ్యంగారు, నెల్లూరుజిల్లా రైతులు కొంతమంది సోమశిలకు వారిని బండిలోచారు. 70 సంవత్సరముల వృద్ధుడైనప్పటికీ పాకెట్‌గారు 400 అడుగుల ఎత్తు సోమేశ్వరం కొండను ఎక్కుటలో కనపరచిన చురుకుదనమ్ము, ఎవని అసాధ్యమనే మాటవున్న తిరుమలయ్యంగార్‌గారికి, అంకకన్నా ధృఢమైనటువంటి అనుభవములతో విశ్వరూపాన్ని కలిగించింది. కొండకంటులనేపు కొండమీదనేవుండి, కుందుకొండలో పరిశీలించడానికి ఆదేశించారు. ఆ ప్రకారమే పాకెట్‌గారు సోమశిల (ఆత్మకూరు పరిసరాల్లోని) ఆనకట్ట పరిజేతాన్ని పరిశీలించుటకు గోదావరినుండి నెల్లూరుకువచ్చేసరికి బ్రిహ్మాండమైన వర్షాలు కురిసి నెల్లూరు కి లు వా యి రోడ్డులో వాగులు వంకలు ప్రయాణానికి అటుంకం కలిగించివుండువల్ల మద్రాసు చేరుకున్నారు. మరుజాడే నైనా ప్రభుత్వ ఆహ్వానంపైన యాంగ్లోఇండియన్ ఆనకట్ట పరిశీలనకై విమానంలో బయలుదేరిపోయ్యారు. దీనితో నెల్లూరుజిల్లా ప్రజలు ఒక్కసారి నిట్టూర్పువిడిచారు. కొందు మాసములు కొట్టిపాయ్యాయి. తిరుగుమ్రాన్గంలో పాకెట్‌గారు మద్రాసు వస్తారని తెలిసింది. ప్రత్యూషపైన చీఫ్ యింజనీరు ఆఫీసునుండి విమానంబయ్యేకాని కనుగొన్నాం. పరిధాని మరల వుత్తర్వులిచ్చింది (అంతి నుల భంగా అరవ చీఫ్ యింజనీర్లు యీ ప్రాజెక్టు ప్రాముఖ్యాన్ని గమనించలేదు). ఈసారి ప్రతిబంధకము అశేషందువల్ల పాకెట్‌గారు సోమేశ్వరానికివచ్చారు. అప్పటి మాజీ ఇంజనీరుగావున్న తిరుమలయ్యంగారు, నెల్లూరుజిల్లా రైతులు కొంతమంది సోమశిలకు వారిని బండిలోచారు. 70 సంవత్సరముల వృద్ధుడైనప్పటికీ పాకెట్‌గారు 400 అడుగుల ఎత్తు సోమేశ్వరం కొండను ఎక్కుటలో కనపరచిన చురుకుదనమ్ము, ఎవని అసాధ్యమనే మాటవున్న తిరుమలయ్యంగార్‌గారికి, అంకకన్నా ధృఢమైనటువంటి అనుభవములతో విశ్వరూపాన్ని కలిగించింది. కొండకంటులనేపు కొండమీదనేవుండి, కుందుకొండలో పరిశీలించడానికి ఆదేశించారు. ఆ ప్రకారమే పాకెట్‌గారు సోమశిల (ఆత్మకూరు పరిసరాల్లోని) ఆనకట్ట పరిజేతాన్ని పరిశీలించుటకు గోదావరినుండి నెల్లూరుకువచ్చేసరికి బ్రిహ్మాండమైన వర్షాలు కురిసి నెల్లూరు కి లు వా యి రోడ్డులో వాగులు వంకలు ప్రయాణానికి అటుంకం కలిగించివుండువల్ల మద్రాసు చేరుకున్నారు. మరుజాడే నైనా ప్రభుత్వ ఆహ్వానంపైన యాంగ్లోఇండియన్ ఆనకట్ట పరిశీలనకై విమానంలో బయలుదేరిపోయ్యారు. దీనితో నెల్లూరుజిల్లా ప్రజలు ఒక్కసారి నిట్టూర్పువిడిచారు. కొందు మాసములు కొట్టిపాయ్యాయి. తిరుగుమ్రాన్గంలో పాకెట్‌గారు మద్రాసు వస్తారని తెలిసింది. ప్రత్యూషపైన చీఫ్ యింజనీరు ఆఫీసునుండి విమానంబయ్యేకాని కనుగొన్నాం. పరిధాని మరల వుత్తర్వులిచ్చింది (అంతి నుల భంగా అరవ చీఫ్ యింజనీర్లు యీ ప్రాజెక్టు ప్రాముఖ్యాన్ని గమనించలేదు). ఈసారి ప్రతిబంధకము అశేషందువల్ల పాకెట్‌గారు సోమేశ్వరానికివచ్చారు. అప్పటి మాజీ ఇంజనీరుగావున్న తిరుమలయ్యంగారు, నెల్లూరుజిల్లా రైతులు కొంతమంది సోమశిలకు వారిని బండిలోచారు. 70 సంవత్సరముల వృద్ధుడైనప్పటికీ పాకెట్‌గారు 400 అడుగుల ఎత్తు సోమేశ్వరం కొండను ఎక్కుటలో కనపరచిన చురుకుదనమ్ము, ఎవని అసాధ్యమనే మాటవున్న తిరుమలయ్యంగార్‌గారికి, అంకకన్నా ధృఢమైనటువంటి అనుభవములతో విశ్వరూపాన్ని కలిగించింది. కొండకంటులనేపు కొండమీదనేవుండి, కుందుకొండలో పరిశీలించడానికి ఆదేశించారు. ఆ ప్రకారమే

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల
95, జొన్నలగడ్డవారివీధి
నెల్లూరు.
దంత చికిత్సకు
పండ్లు కట్టుకొనుటకు
కె. మోహనరావును
కలుసుకొనుడు

స్థాపితము 1920
కుప్పు - బొల్ల
సుఖరోగాది చికిత్సానిపుణులు
కేటలాగు - ఉచితము
రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)
గోపాలపురం—తూర్పు (గోదావరిజిల్లా)
(భయ కణుకు.)

విటా * అశోక
స్త్రీ లపాలిటి వరప్రసాదిని
శ్వేతం క్తప్రదరము—ఋతుసంబంధులుల—ఋతుబద్ధము—నడుమునొప్పి—నిద్రాభంగము
బలహీనము మొదలగు గర్భాశయ వ్యాధులు పోగొట్టి టానిక్కుగా పనిచేయును
వెల పిసా రు 2—8—0 లు
పి. ఆర్. గోపాల్‌దాస్—ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

నెల్లూరుజిల్లా పాలిటికల్పతరువు

వృథాగా సముద్రంలో ప్రవహించే కృష్ణానది నీటిని సంవత్సరములో ఎక్కువకాలపాటు ఎండిపోయుండే పెన్నానదికి మరలించి కర్నూలు, కడప, నెల్లూరు, చెంగల్పట్టు జిల్లాల ప్రజలకు అన్నం పెట్టడమే కృష్ణ పెన్న ప్రాజెక్టు యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము.

కర్నూలు జిల్లా నందికొట్కూరు తాలూకాలో తుంగభద్ర, కృష్ణానదులు సంగమించుట వల్లను, సంగమించిన ప్రదేశమందు రెండువేల సంవత్సరాలనాడు నిర్మించబడ్డ పురాతనపు శివాలయం వుండుటవల్లనూ ఆ ప్రదేశానికి సంగమేశ్వరమని పేరు కలిగినది. ఈశ్వరాలయానికి పడమటిప్రక్క నది విశాలమై పాలిగ్రామాలవలె నలుపుగా, సన్నగావుండు రాతిబండలతో నదీగర్భము నిండియున్నది. ఇచ్చట పురాతనపు రాజులెవ్వరూ ఎట్టి ఆనకట్టలు నిర్మించియుండలేదు. బహుశా అసాధ్యమని తోచినందువల్ల నేమో! ఆలయానికి తూర్పుగా మైలుదూరంలో తూర్పు కనుమల శ్రేణి నదికి యిరుప్రక్కలా పెట్టని గోడలవలె వున్నతముగా నిట్టానుపైకి లేచి సర్వేశ్వరుడు సహజమైన జలాశయాన్ని నిర్మించ నుద్దేశించినట్లు కనపడుచుండును. శిథిలించుచున్న చిన్న శివాలయాన్ని అంటిపెట్టుకొని వున్నట్లు లేనట్లు సిద్ధేశ్వరమను ఒక గ్రామమున్నది. సంగమేశ్వర - సిద్ధేశ్వర ప్రాజెక్టు ఆనకట్టకు ప్రధానస్థానముగా నిర్ణయసందర్భమున మహా ర్షి పట్టమున్నదని, దినవస్తువులమ్ముచూ కొందరు చరిత్రలను ఆశ్రయించి, 'జేబు తీరనో పాయము లేక కల కాలాన్నుంచి అలవాటుపడ్డమాత్రమూ మిని వదలలేక కనిపెట్టుకొనివున్న యీ గ్రామ వాసులు కలలోకూడా తలపెట్టివుండలేదు. కొండలలో లుచుకొని అతివడిగా ప్రవహించు కృష్ణానది యీ ప్రదేశమందు 6 ఫర్లాంగులకు మించదు.

ఈవిధంగా నిర్మించబడ్డ ఆనకట్ట పడమటి భాగమందు గొప్ప జలాశయము ఏర్పడి, హైదరాబాదుగుండా ప్రవహించు కృష్ణానది నీటిని, బళ్లారిజిల్లా వుత్తరపు సరిహద్దునంటుకొని ప్రవహించు తుంగభద్రనీటిని యీ జలాశయము ఆకట్టి పై పేర్కొనబడిన జిల్లాలలో సుమారు 30 లక్షల ఎకరముల భూమిని సాగుకు తేగలదని మెట్ట మెండటు అంచనా వేయబడినది. ఇటీవల ఆపేక్షింపబడ్డ తుంగభద్ర ప్రాజెక్టువలన యీ నదీనీరు అంత ఎక్కువగా కృష్ణలో చేరదు. పోగా సిద్ధేశ్వరంవద్ద నిర్మించ బోయే రిజర్వాయరు ఎక్కువగా కృష్ణ నీటి పైననే ఆధారపడవలసివుండును.

కృష్ణనీటిని పెన్నలోకి చేర్చుటకు కొన్ని యిబ్బందులు లేకపోలేదు. సోమేశ్వర రిజర్వాయరుకు, కుందునదికి మధ్య సుమారు 11 మైళ్లదూరము భూమిగుండా, వంద అడుగుల లోతుకు కాలువత్రవ్వి వస్తేగాని కృష్ణనీరు కుందునదిలోకి వచ్చిపడదు. కుందునది కడపజిల్లాలోని కమలాపురంవద్ద పెన్నలో చేరుచుండుటచేత కృష్ణ ప్రవాహం పెన్నకు చేరుటలో ఎట్టి కష్టముండదు. ఈ నీటిని కొంతవరకు కమలాపురానికి దక్షిణముగావుండు గండికోట రిజర్వాయరు ప్రత్యేక కాలువగుండా కడప జిల్లాలోని రాయచోటి తాలూకా ప్రాంతి భూముల సాగుబడికై వదిలివేయగా మిగత నీరంతయూ పెన్నానదిగుండా నెల్లూరు జిల్లాలోని సోమేశ్వరం వద్దనుండే అచ్చట పెన్నకు అడ్డముగా నిర్మించవున్న ఆనకట్టకు దిమ్మకొని పెద్ద జలాశయముగా మారగలదు. సోమేశ్వరం రిజర్వాయరునుండి సిక కాలువ ఒంగోలుతాలూకావరకు పోతుంది, దక్షిణపు కాలువ మద్రాసునుదాటి కాళేరి వుపనదియగు కోర్ట్లయా వరకు పోవునట్లు మొదట అంచనా వేయబడింది గాని తర్వాత మార్పు చేయబడి ప్రస్తుతం మద్రాసు వరకు మాత్రమే నిర్ణయించబడింది. ప్రథమంలో చెంగల్పట్టు జిల్లాను పూర్తిగాను యింకా దక్షిణానికి సాగుకై వుద్దేశింపబడింది గాని యిటీవల కృష్ణా నది నీటి పంపకంలో హైదరాబాదు, మైసూరు, బొంబాయి రాష్ట్రములకు కొంతవాటా ఇవ్వవలసి వచ్చినందున మొదటి అంచనాలను మార్పుచేసి దక్షిణపు కాలువపొడవు తగ్గించి, చెన్నపట్నానికి మంచినీళ్ల వసతికి, పొన్నేరి, తిరువళ్లూరు తాలూకాలలో సాగుకు వుపయోగించునట్లు తగ్గింపుచేయబడినది.

సిద్ధేశ్వరం రిజర్వాయరునుండి కర్నూలు జిల్లాలో రెండు కాలువలుగుండా నంద్యాల,

— కొరవ 4వ పేజీలో

నెల్లూరుజిల్లాలో పారుదల వివరం

కృష్ణ పెన్నప్రాజెక్టుమూలంగా నెల్లూరుజిల్లాలో పారుదలసౌకర్యం తాలూకాలవారి వివరం

తాలూకా పేరు	పూర్తిగాసాగయ్యే గ్రామాల సంఖ్య	సాగు విస్తీర్ణం	ప్రస్తుతం మాగాణి	అధనపు మొత్తం
1. కోవూరు తా॥	69	86 322	45,050	41,272
2. కావలి ,,	73	1,04,207	82,481	71,725
3. కందుకూరు ,,	146	2,47,602	24,694	2,22,908
4. పొదిలి ,,	2	4,156	189	3,967
5. ఆత్మకూరు ,,	51	98,488	15,699	82,784
7. నెల్లూరు ,,	88	1,73,954	1,19,260	54,694
8. సూళ్లూరుపేట,	128	54,810	40,179	14,631
9. రాపూరు ,,	28	36,923	2.893	34,030
10 వెంకటగిరి ,,	107	70,737	27,644	43,093
11. గూడూరు ,,	142	1,38,887	29,602	1,09,285
	784	10,16,081	3,37,691	6,78,390

★ కృష్ణ పెన్న ప్రాజెక్టు చరిత్ర ★

(2-వ పేజీకొరవ)

చినపిదప సేజెజీగారు దిగువ అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వానికి అందజేశారు.

1 తాను జూచిన ప్రాజెక్టు లన్నిటిలో ఇంత సులభంగా, ఇంత తక్కువఖర్చుతో, ఇంత ఎక్కువప్రయోజనంతో నిర్మించవగిన ప్రాజెక్టు మరియొకటిలేదు.

2 ఆనకట్టను రెండు ప్రక్కలా మూడివే యుటకు కావలసిన ఘట్టివనం కొండలలో వున్నది.

3 చాల లోతుకుపోకుండనే 40,50 అడుగులలోతు పట్టుదొరనే ఆనకట్ట నిర్మించవచ్చు.

4 నిర్మాణానికి రామపాదసాగర ప్రాజెక్టు నిర్మాణం సందర్భంలో తెప్పించనిశ్చయించు కొని తెప్పించిన మిషనరీ దీనికి పనికివస్తుంది.

5 సిద్ధేశ్వరంవద్ద సోమశిలవద్ద నిర్మించ వలసిన రెండు ఆనకట్టలు పూర్తియగుటకు మూడు ఏళ్లకుపైగాపట్టదు. ప్రాజెక్టువుపయో గానికి నాలుగైదు సంవత్సరములలో రాగలదు. పూర్తగుటకు ఎనిమిది మొదలు పది సంవత్స రములవరకు పడుతుంది.

సేజెజీగారు ఆనకట్టస్థలాన్ని చూచివెళ్లిన తర్వాత మరొక అమెరికా నిపుణుడు డాక్టర్ టెరజాకీ గారితో మద్రాసు ప్రభుత్వం యీప్రా జెక్టు విషయం సలహాపడింది. టెరజాకీగారు ఆనకట్టల గుణావగుణాలను గురించి, ఆస్థిభారాలనుగూర్చి, నదీగర్భానికి అడుగునవుండవలెట్టు మన్నుపొరలు మొదలగు వాంశములనుగురించి ఎంతో కృషిచేసినవారు. నది మట్టమునుండి ఆనకట్టలనిర్మించుటలో సేజెజీ ఎంత నిపుణులో నది అడుగుభాగముయొక్క పరిశీలనయందు టెరజాకీ అంత ప్రజ్ఞావంతుడు. టెరజాకీగారు సోమశిలను చూడలేదుగాని వారికి చూపించబడిన 1927 లో సేకరించబడిన భూగర్భముయొక్క మట్టిరాతి నమూనాలను 22-11-46 తేదీ పరిశీలించి దిగువ అభిప్రాయాన్ని మద్రాసు ప్రభుత్వానికి అందజేశారు. అందలిముఖ్యభాగాలివి.

20 సంవత్సరాల క్రిందట యీ ఆనకట్టను తలపెట్టివుండినట్లయితే ఎన్నోకష్టాలు ఏర్పడివుండేవి. ఇటువంటి సమస్యలే ప్రపంచంలో అనేకచోట్ల శాస్త్రజ్ఞులు పరిష్కరించినందువల్ల మనపని సులభమైనది. ప్రాన్సు లోని రోనానది సందర్భంలో నేను పరిశీలించిన సందర్భములే యిప్పటుగూడా వున్నవి. సోమశిలవద్దవుండే భూగర్భం మొదట ఇసుక పరలుగావున్నవి. దానిక్రింద బంకమన్ను, ఇంకా లోతుకుపోతే గులక, దానిక్రింద బండ రాయి కలవు. ఇటువంటి ప్రదేశాలలో ఆనకట్ట కట్టవలెనంటే గుణావర్తనంలోని వూటనీరును, గుణావర్తనంపని జరుగుచున్నపుడు వెలుపలికి పంపించేవుపాయాన్ని ఆలోచించడమే. ఈ ప్రదేశంలో ఆనకట్టను మట్టితో నిర్మించేదాని కన్నా సిమెంటుతో కట్టడమేమేలు. ఈ పెన్నా నదిలో జనవరిమొదలు ఏప్రిల్‌వరకు నీరు వుండదుకాబట్టి సిమెంటు డాం నిర్మాణం చురుకుగా జరుగగలదు. మట్టిఆనకట్ట ఇంతకంటే చౌకగా వుండగలదు. కాని దానికి సరియైన బంకమట్టి లభ్యపడవలసి వుంటుంది. ఈమట్టిని శాస్త్రరీత్యా పరీక్షించినగాని ఏ నిర్ణయానికి రా వీలులేదు.

తర్వాత టెరజాకీగారు గుణావర్తనాన్ని గూర్చి ఆలోచనలు చేసినారు.

ఈ అభిప్రాయాలను ఆరవయింజనీర్లు సువ్యాఖ్యానంతో ఆమోదించుటకు కొంత కాలం పట్టినది. అప్పటికి పరాయి యింజనీర్ల అభిప్రాయాలను మనమెందుకు పాటించవలెనన్న కృతి ప్రతిష్ఠ అడ్డంరాకపోలేదు. 1927 మొదలు 1927 లోను, అంతకముందు గాలెక్స్ డ్రిల్లుద్వారా 70 అడుగులలోతువరకు త్రవ్వితీయబడిన చట్టురాతి నమూనాలకు బూజు దులిపి మరల పరీక్షించసాగారు. ఎట్టకేలకు సేజెజి అభిప్రాయాన్ని పాతదస్త్రాలలోనుండి అట్టపైకి ఎక్కించారు. అంతవరకు కృ. పె. ప్రాజెక్టువలని లాభాలు ప్రభుత్వ యింజనీర్ల మనసు నకెక్కలేదన్నమాట.

పాత లెక్కలప్రకారం గట్టిపట్టు దొరకుటకు 70 అడుగుల లోతువరకు త్రవ్వవలసి వచ్చునదివని. ఇంతలోతు త్రవ్వునపుడు వూటనీటిని బయటకుపంపుట అసాధ్యమని నిర్ణయించబడింది. త్రవ్వితీయబడ్డ రాతిపెళ్లలు అంత గట్టిగాలేవని ఖనిజశాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయము యివ్వివుండెను. ఈ వస్తు కాలన్నిటిని సేజెజీగారి అభిప్రాయము తారుమారుచేసినది. ఇటీవల పరిశోధనచుట్టి ఆనకట్టస్థలాన్ని కొద్దిగా పడమరకు మార్చినందువల్ల 40 అడుగులలోతే మంచిపట్టు పడగలదని నిర్ధారణైంది. ఇప్పటి పట్టు ఆనకట్టను మోయగలిగినంత ఘట్టిగావున్నదని ఏర్పడినది.

1948 సంవత్సరం వరకు ఆట్టకటైనవున్న కృ. పె. ప్రా. హైకోర్టులో సంకేతం. ఈ స్థితిలో చెంగల్పట్టుకుగూడా యీ ప్రాజెక్టు ఎంతో వుపకరించగలదని, మంచినీటి కరువులతో ఏటేటా బాధపడుచున్న మద్రాసు పట్టణానికి యీ ప్రాజెక్టు ప్రాణపదము కాగలదని, అప్పటి ప్రధాని ఓమండూరు రామస్వామిరెడ్డియార్ గారు ప్రాజెక్టు ఆర్భాటుకుగూడా గండికోటనుండి కాలువ తీసికొనిపోవచ్చునని, నీటి సరఫరా మంత్రి భక్తవత్సలంగారి స్వంతమైన చెంగల్పట్టు జిల్లాలోని తెలుగుగంగ, ఒట్టి చెరువులకు యీ ప్రాజెక్టుతప్ప మార్గాంతరం లేదని, నెల్లూరు జిల్లాలో 15 లక్షల ఎకరాలు క్రొత్తగా సాగులోకి రాగలదని ఆర్థిక మంత్రి గోపాలరెడ్డి గారికి నచ్చజెప్పుటకు 5, 6 మాసములు పట్టింది. కట్టకడకు భక్తవత్సలంగారిని సోమేశ్వరం వద్దకు తీసికొని రాగలిగిరి. ఆయన రాకతో కృష్ణా పెన్నారు ప్రాజెక్టుకు మహార్దశ పట్టిందని చెప్పవచ్చు. ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో యిరవయిట్టిన కోటి పిడికిలి యీ క్షణం వరకు సడలకుండా వుండడం నెల్లూరు ప్రజల అదృష్టమని భావించవలెను. ఈప్రాజెక్టు విషయంలో ఆర్థిక మంత్రిగారికి, కలిగిన అపూర్వమైన శ్రద్ధ మరువదగినదికాదు.

ఓమందూరు రెడ్డిగారు దక్షిణార్కాడు జిల్లాలకుగూడా పెన్ననీళ్లు పారగలవని నిశ్చయించుకొన్నపిమ్మట, ఆ భూభాగాన్నికూడా కష్టపడిచేర్పించారుగాని పదచ్యుతులైనపిమ్మట తోరులాగావుల చెరువుతోటలలో ఎక్కువ లాభాలకు అలవాటుపడిన ఆ జిల్లా రైతులు దీనికి గిరాకిచూపినందువల్ల రెడ్డిగారు చెను కంజవేసి ప్రాజెక్టునుండి ఆ జిల్లాను తొలగించవేసుకున్నారు. కాని, అంతమాత్రాన రెడ్డిగారు యీ ప్రాజెక్టుకిచ్చిన చేయూతను కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా స్మరించకుండా వుండజాలము.

నెల్లూరుజిల్లాను సస్య శ్యామలంజేసే కృష్ణపెన్న కాలువలు

(3వ పేజీకొరవ)

ఆత్మకూర్, పొదిలి, కనిగిరి మొదలు, బంగినపల్లి తాలూకాల సరిహద్దు భాగములకుగూడా కృష్ణనీరు పోవుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

ఇక నెల్లూరు జిల్లాలో సంగం ఆనకట్టవద్ద ప్రారంభమయ్యే కనుపూరు కాలువగుండా నెల్లూరు, గూడూరు, తాలూకాలోని మెట్టభూములు సాగుకాగలవు. నెల్లూరు చెరువుకువచ్చే కాలువ, నెల్లూరుకు చుట్టుప్రక్కలవుండే 40 గ్రామాలకు పుష్కలంగా సరఫరాచేయగలదు. సంగంనుండి పెన్న గుండా ప్రవహించే నీరు యిప్పటి సర్వేపల్లి, జాఫర్ సాహెబ్ కాలువల గుండా నెల్లూరు తాలూకాలలో రెండు కార్లు పండించుటకు వుపయోగపడగలదు.

కలిగిరి రిజర్వాయరు సప్లయి ఛానలుగుండా కోవూరు తాలూకాఅంతా రెండుకార్లుపండి యిప్పటికి 9½ అడుగులు పూడికతోనిండి, ఇక 20 సంవత్సరములకుపైన వుపయోగపడని కలిగిరి రిజర్వాయరువల్ల కలుగగల ప్రమాదాన్ని తొలగించి కృష్ణనీటితో కోవూరుతాలూకాను సస్యశ్యామలం చేయగలదు.

సోమేశ్వరం – ఒంగోలుకాలువ ఆత్మకూరు కావలి, కందుకూరుతాలూకాలు పూర్తిగాను, ఒంగోలుతాలూకాలో చాలభాగమునకు నీరు సప్లయిచేయగలదు. ఈ ఏర్పాట్లవల్ల నెల్లూరు జిల్లాలో పదిలక్షల ఎకరాల కొత్తభూమి, మూడులక్షలకుపైబడ్డ పాతమాగాణి మొత్తం పదునాల్గులక్షల ఎకరాలలో మొలగొలుకులు పంటపండి ప్రసిద్ధికెక్కిన నెల్లూరుబియ్యాన్ని సమృద్ధిగా దేశానికంతటికి సరఫరాచేయగల వనరులు కలుగగలవు. ఇదీ కృష్ణ పెన్నారు ప్రాజెక్టుయొక్క ముఖ్యాంశములు. ఇక వివరాలు:—

కృష్ణ పెన్నారు ప్రాజెక్టు నిర్మాణం రెండు అంచలలో జరుగుతుంది.

అందు మొదటి స్టేజి, అంటే మొదటి అయిదు సంవత్సరాలలో, సంగమేశ్వరం, సోమశిల రిజర్వాయర్ల నిర్మాణం, కావలి కాలువ, మద్రాసు కాలువ, కనుపూరు కాలువ నిర్మాణ మవుతవి.

రెండవ స్టేజిలో నెల్లూరు వుత్తర కాలువ, దక్షిణ కాలువ త్రవ్వబడుతవి. ఇక ఆ కాలువల వివరం.

కావలి కాలువ

ఇది సంగం ఆనకట్టవద్దనుండి ప్రారంభమవుతుంది. ఈ కాలువ సంగం, చెన్నూరు, చినరాత్రి, గట్టుపల్లి, కొత్తపల్లి, పెదపవని మీదుగాపోయి కావలి పెద్ద చెరువులో కలియును. ఈ కాలువ పొడవు 40 మైళ్లు. దీనికి రెండుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చవుతుంది. దీని క్రింద లక్ష ఎకరాలు సాగగును.

కనుపూరు కాలువ

ఇదికూడా సంగంనుండి బయలు దేరును. ఈ కాలువ నెల్లకందురాడు, పొత్ మోపూరు, కందమూరు, ఆముదవర్గ, కనుమూరు, కనుపూరు గ్రామాల మీదుగాపోయి కండ్లేరులో కలుస్తుంది. ఈ కాలువ క్రింద దాదాపు నల్లై గ్రామాలు సాగు కాగలవు. దీని నీళ్లు రాపూరు తాలూకాలోని పొట్లేర్ కాలువకు వదలబడి రాపూరు తాలూకాలలోని కొన్ని గ్రామాలు కూడా సాగు కాగలవు. ఈ కాలువ పొడవు 32 మైలు. దీనికి కోటి డెబ్బై లక్షలు ఖర్చవుతుంది. మొత్తం 18 వేల ఎకరాల సాగు కాగలవు.

సంగం ఆనకట్టనుండి రెండు మైళ్ల వరకు కనుపూరు కాలువ, నెల్లూరు కాలువ ఒకటిగా వుండి ఆతర్వాత చీలిపోగలవు. నెల్లూరు కాలువ కూడా వెడల్పు చేయబడుతుంది.

మద్రాసు కాలువ

ఇది సోమశిల వద్ద నే బయలుదేరుతుంది. దీనిపొడవు 170 మైళ్లు. ఇది ముఖ్యంగా మద్రాసు నగరనీటి సరఫరాకు వుద్దేశింపబడింది. నీటి సరఫరాయే గాకుండా చెంగల్పట్టుజిల్లాలో పొన్నేరి, తిరువళ్ళూరు తాలూకాలలోని చెరువులను నీటితో నింపును. ఇదే గాక నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా సాగగును. దీనికి 7 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు కాగలదు.

రెండవ స్టేజి

రెండవస్టేజిలో సౌత్ కెనాలు, నార్తుకెనాలు త్రవ్వబడును.

సౌత్ కెనాలు

సోమశిలనుండి 14 మైళ్ల వరకు మద్రాసు కాలువ, యిది ఒకటిగానేవుండి ఆ తర్వాత వేరు వేరుగా చీలిపోవును. మొదటి స్కీముప్రకారం యీ కాలువ దక్షిణార్కాడు జిల్లా వరకు తీసుకొని పోదలపెట్టబడినది. కాని యిటీవల కృష్ణా జలాల పంపకంమూలంగా ఏర్పడిన పరిస్థితులదృష్ట్యా యిది మద్రాసుదాటిపోదు. యీ కాలువక్రింద నెల్లూరు జిల్లాలోని ఆత్మకూరు, రాపూరు, వెంకటగిరి; చిత్తూరు, జిల్లాలోని కాళహస్తి తాలూకా సాగుకాగలవు. ఈ కాలువ క్రింద ఒక్క నెల్లూరు జిల్లాలోనే అయిదు లక్షల ఎకరాలకుపైగా సాగవుతుందని అంచనా వేశారు. ఈ కాలువ వేపినాపి, మర్లపూడి, వెంకటగిరి, కాళహస్తులమీదుగా పోతుంది.

ఉత్తరపు కాలువ

ఇది సోమశిలనుండి బయలుదేరి అనంతసాగరం, వరటంపాడు (బొగ్గేరును దాటుతుంది) కలిగిరి, బ్రాహ్మణపల్లె (ఉప్పుటేరును దాటుతుంది) పాట్టేపల్లి (మన్నేరును దాటుతుంది) కోటపాడు అగ్రహారం (పాలేరును దాటును), మీదుగా మూసీనదిలో కలియును. దీని పొడవు 115 మైళ్లు. దీనికి 13 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు కాగలదు. దీని క్రింద నాలుగులక్షలా ఎనభైవేల ఎకరాలు సాగగును.

కృష్ణా-పెన్నార్ ప్రాజెక్టే ఎక్కువ ప్రయోజనకారి

పులిచింతలప్రాజెక్టు ప్లాను తయారుచేసిన ఎల్లిస్ అభిప్రాయం

కృష్ణా–తుంగభద్రానదుల సంగమస్థలి దాటి దిగువగ కృష్ణకు ఆనకట్టకట్టి, అనీటిని పెన్నానదిలోనికి మళ్లించుటద్వారా ప్రవహింపజేయుటవల్ల దీనివల్ల నెల్లూరుజిల్లాలో హెచ్చు మెరకభూమి, మాగాణి సాగు అవుతుంది. కావున పులిచింతలకన్నా ఇదే ఆలోచించతగును.

* * *

నెల్లూరు, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు జిల్లాల సాగుకు నీరు సప్లయిచేయుటయేగాక, మద్రాసుకూ మంచినీరు ప్రసాదిస్తుంది.

పులిచింతల రిజర్వాయరుకన్నా మూడువన్నర రెట్లు నీరు ఎక్కువ నిల్వయై, 15 లక్షల యకరాల రెండవపంటకు, 22 లక్షల యకరాల మొదటికారుకు నీరు అందుతుంది. రెండులక్షల యాభైవేల కిలోవాట్లుల విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి అవుతుంది.

* * *

కృష్ణా-పెన్నార్ ప్రాజెక్టు తొలిదశలో రెండు రిజర్వాయర్లు, కొన్ని కాల్వలు మాత్రమే పూర్తవుతాయి. వీటిక్రింద 14 లక్షల యకరాల రెండవపంటకు నీరు లభించటమేగాక, అదనంగా 7 లక్షల యకరాలు క్రొత్తగా మాగాణి అవుతుంది. దీనియొక్క ఖర్చు మొత్తం 65 కోట్లు. ప్రాజెక్టు తొలిదశలోకూడ 4% వడ్డీ గిట్టుతుంది.

లనే తెలిసికూడ తిరివారాశికిగా వాదించుచున్నారు. మగధ అరవకేరాలకేలిన ఆంధ్ర సంకలి! పాతస్కీముప్రకారం, మద్రాసుకు దక్షిణము 150 మైళ్ళు తిండికవంటరకు పాగించ వలయునని కోరినది నిజమే! మొత్తపు 45 లక్షల ఎకరాలలో 15 లక్షలు మాత్రమే అరవలపాలు దానిప్రకారం.

రాయలసీమ – నెల్లూరుమండలాలకు వరప్రసాదము

ఇప్పుడు, యీ నదుల నీటిపంపకాలలో మద్రాసుపాలు తగ్గింది. దానికి అనుగుణ్యం కృష్ణా పెన్నారు ప్రాజెక్టు కుదించబడినది.

దీనిప్రకారం, కర్నూలు–కడపజిల్లాలలో 10 లక్షలు - నెల్లూరులో 12 లక్షలు - కనుపూరు కాలువ 80 వేలు - చిత్తూరు ఒకలక్ష - చెంగల్పట్టు ఒకటిన్నరలక్ష ఎకరములు సాగు అయి, నెల్లూరుకు 4 లక్షలకు రెండవకారు నీళ్లిచ్చి మద్రాసునగరానికి త్రాగునీటి కొరతతీర్చి, మిగిలితే క్రిందికి నీరు వదులుతారు.

వెలిగొండలు మొదలు నాగర్జునదాక - కావలి తాలూకా, నెల్లూరు మండలములలో వున్న చిట్టడవులు పంటపొలాలకు ఆలవాలమగును. చిత్తూరులోని కాళహస్తితాలూకా సస్యశ్రీతో నవ్వుతుంది. నూటికి 90 పాళ్లు ఆంధ్రులనివసించే, పొన్నేరి - తిరువళ్ళూరు అరవనాటి భూములు ధాన్యాన్ని పండించి, దేశాన్ని మాడ్చే అన్నకొరతను తీరుస్తుంది. మద్రాసులో నూటికి 46 గురు ఆంధ్రులనిగదా ఆంధ్రకేసరి గర్జన. యీ ఆంధ్రులు, ఆంధ్రేతరులు త్రాగి తనివితీరుతారు. నేడు దేశాన్ని బాధించే అన్నకాటకం నివారణ అవుతుంది.

ఇక యీ ప్రాజెక్టును నిరోధించనేల? ఇది వేస్టేగదా, ఎంతో వ్యయంమీద పూర్తి అయిన దానిని పరిశోధన ప్రారంభించవలసిన పులిచింతలకోరకు ఏల అపవలెను? తమ్ముని కి పెండ్లి అయినంతవరకు అన్న భార్యను బిడ్డలు కనవద్దని ఆంక్ష పెడుతారా?

పులిచింతలకు నీళ్లుచాలవట! నిపుణులు యీ వాదం నిజమంటున్నారు. మన భాగజలంతగ్గినా, కృష్ణా పెన్నారు వచ్చినా, పులి

రంగాగారు ప్రాజెక్టును నిరోధించక నిర్మాణానికి తోడ్పడమని కోరుతున్నాము

[మొదటిపేజీ కొరవ]

మైనదని, వెంటనే ప్రారంభించవలెనని నిర్ణయించిరి.

ఇక, పులిచింతల పరిశోధింపబడవలసి వున్నది. అంతవరకు దీనిని ప్రారంభించరాదనుట స్వార్థము–సంకుచిత స్వస్థలాభిమానము.

పులిచింతల

పులిచింతల వద్దను, ఆంధ్రునిసంగతి అటుండనిచ్చి, మానవుడే వుండగలడా? దానివల్లగూడ బాగుపడునది, ఆంధ్రదేశము - కాదు కాదు భారతదేశమే గదా! ఇక, కృష్ణా పెన్నా ప్రాజెక్టుల పాగించిన సత్యాగ్రహం చేస్తానని రంగాగారనుటో దురాగ్రహం మేము చేయవలసివుంటుంది. ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని నిరోధించవలెనని వుంటుంది. ఈ ఆందోళనకు ఇతరరాజకీయ - స్థానికారణాలేవైన గలవేమో! ఉన్నా, యీ ప్రయత్నం దేశాభివృద్ధి నిరోధకమే!

పులిచింతల, బంగారు పండిస్తూ, భాగ్యవంతమై సర్వతోముఖాభివృద్ధినొందిన గుంటూరు-కృష్ణా మండలాలను తరముననుండి తమను చేయును. వద్దనముగాని, పెద్దమ్మకు పసుపుకుంకుమానికి యిచ్చిన రాయలసీమ, నెల్లూరు పడమటి తాలూకాలను బాగుపరచి, తమతో సరిరాలేకపోయినా, కడుపునిండా కూడు దొరకేటట్లు చేయుట ప్రభుత్వ ప్రథమకర్తవ్యము. దీనికి సహాయపడుట, అభివృద్ధిచెందిన సర్కారులవారి కనీస ధర్మము!

లాభం అరవలకు చెందదు

ఈ స్కీము, ఎక్కువ అరవదేశానికే లాభం అని మానవత్వాన్ని మరచిపోయి. కాదు-కాదా చింతల ప్రాజెక్టుకు చాలినంత నీర్లు వుండి ఇంకా చాలా పెద్దభాగం వృథాగా సముద్రం చేరుతుంది. ఇక సంకటపడవ మెందుకు? లేదా, పులిచింతలభాగం నిలిపి, (తేర్లపాయ్యే కుటుంబం, పెండ్లికాని ఆడబిడ్డల పెండ్లిఖర్చులకు ప్రత్యేకించినట్లు) మిగత తీసుకొని పొమ్మనడం నీతిగాని, వద్దు - సత్యాగ్రహం చేస్తామనుట మాత్రం పాడిగాదు. రంగాగారికి నెల్లూరు అంటే ప్రేమ అనుకోవారం - వారు సత్యాగ్రహంచేసి యీ ప్రాజెక్టును నిరోధించక నిర్మాణానికి తోడ్పడ కోరుచున్నాము.

మండలీయులు, తగిన ఆందోళనజేసి, వెంటనే నిర్మాణమునకు పూనుకొనమని ప్రభుత్వమునుప్రోత్సాహపరచవలసివున్నది

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy, at the Zamin Ryot Power Press, 170 Thipperajuvari St., Nellore.

బిట్రగుంటలో ఆహారక్లిష్టత బాలుని దుర్మరణం

రేషన్ షాపులలో బియ్యం యివ్వటంలేదు. బజారులో అధిక ధరలకు అమ్మబడే బియ్యం కొనలేక ప్రజలు చాలడంలేదు. కిరోసిన్ యిల్లా నిత్యం ఒక్కప్రొద్దులతో కాలం వెళ్లబుచ్చుతున్నారు. అంతకుముందు రెండు పూటలనుండి పస్తుంది, 29 తేది వుదయం ప్యాసింజరుక్రింద బలాత్కరసింగ్ అను 14 సంవత్సరముల బాలుడు పడి, బలమైన గాయములు తగులగా హాస్పిటల్లో మరణించినట్లు తెలియుచున్నది.

అధికారులు ఈ పరిస్థితులను గమనించి తగిన విధంగా తిండి గింజలు సరఫరా చేయవలసినది. —ఓ. వి.

ముంగమూరు స్టోరు

కో ఆపరేటివ్ స్టోరు పేదలకు చాల అన్యాయము చేస్తున్నదని, సోదాహరణంగా వ్రాస్తున్నాడు ఒక విలేకరి. ఆ విలేకరి రు 59 లు చెల్లించినవాటా దారుకూడానట. ఇంకేమి డైరక్టర్ల సభలో యీ అన్యాయాన్ని వివరించి, అప్పటికీ కాకుంటే పైఅధికార్లకు తెలియజెయ్య వచ్చు! అయినా సహకారసంఘాలే గడ్డి దింటే, స్వార్థంతో కూడిన ప్రయివేటు వ్యాపారులను ఆక్షేపింపలేముగదా! స్టోరు అధికారులు ఆకుమాస్తాను అదుపులో పెట్టవలసివుంటుంది.

* * *

చేజర్లగుడ్డ

గుడ్డపంపకం అక్రమంగా జరుగుచున్నదని, ఈవిషయం కలెక్టరు రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు గారికి స్వయంగా తెలుసునని, పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు పార్టీ దృష్టితో వ్యవహరిస్తున్నారని రాఘవరెడ్డిగారు వ్రాస్తున్నారు. ఆజేవిటో సమగ్రంగా విచారించి చెప్తాము.

* * *

దర్శి కఱవు

మూడు సంవత్సరాలనుండి వర్షంలేక కఱవు ఏర్పడి యీ సంవత్సరం మరీ క్లిష్టంగావుంది. ఈ సంవత్సరం రోహిణీ కార్తెలో వేసిన జొన్న కూడా నిలువున ఎండిపోయింది. పశువులు గ్రాసంలేక శల్లాడుతున్నవి. తిండి గింజల కటకట చెప్పనలవిలేదు. రేషన్ షాపులులేవు. వెంటనే తగిన ఏర్పాటు గావించవలెంటే అలజడి అధికంగాగలదు. —ఓ. వి.

* * *

మామిడూరుకు గుడ్డలేదా?

మా గ్రామానికి గుడ్డకోటాలే వేశారు. ఏమి పాపంచేశాము కలెక్టరు మహాశయా? మారు మూలవున్న గ్రామం కనికరించండి. —పోలిరెడ్డి.

* * *

సర్వేపల్లి వార్తలు

పదిరోజులుగా బియ్యం దర్శనంలేదు. పేద బిక్కి చచ్చిపోతున్నారు. ఎంత మొరపెట్టుకున్నా చీమకుట్టినట్టుకూడాలేదు.

* * *

గత 30 తేది పొట్టేపాలెంనుండి పోతుండిన పదిహేను పెత్తిమూటల బియ్యాన్ని పట్టుకోమని రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు కాటిపాళ్లను నియోగించగా వారిని దబాయించి పరారు చిత్తగించారట. —ఓ వి.

* * *

కావలి ఉపాధ్యాయులు

తాలూకా వుపాధ్యాయులసభ గత 22 తేది కావలిలో జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ సుందరరాజన్ గారి అధ్యక్షతన జరిగింది.

ఉపాధ్యాయునికి కనీసం రూ 100 ల జీతము యివ్వవలెనని, 12 ఔన్సుల రంతున పూర్తి రేషన్లు వారానికి యివ్వించాలని, వారి బిడ్డలకు వుచిత విద్యావసతులు ఏర్పరచాలని, సంఘముల ఏర్పరచుకొనుటకు అవకాశం కల్పించాలని, ఉపాధ్యాయినులకు రెండుమాసములు ప్రసూతి సెలవు యివ్వించాలని తీర్మానించారు. —ఎ. వి.

లోకాభిరామాయణం (6 వ పేజీ తరువాత)

టోరీల పాలనలో పెనీ ఒకలక్ష 60 వేల ఇండ్లు కట్టించేటప్పటికి ప్రశ్రేయమైనది. లేబర్ పాలనలో ఆదేసమయంలోపల, 3 లక్షల 60 వేల ఇండ్లు కట్టించబడినవి.

సోషలిజమును బ్రిటన్‌లో అంత్యక్రియలు జరిపించవలెనని టోరీ పత్రికలు కొన్ని వ్యాఖ్యానించినవి. టోరీలు నెగ్గినా, ఆ పనిమాత్రం కాజాలదు. లేబర్ దేశానికి అలవరచిన సోషలిజమును సహించి, పాలించలేకపోతే, టోరీలు నిమిషంకూడా అధికారంలో వుండలేరు.

అది బ్రిటన్ - దానికరమాలంతే.

★

పర్షియాలో వున్న బ్రిటిష్ ఉద్యోగులకు అర్థచంద్రాకారమిచ్చి, పూర్తిగా ఆ యిల్ రిఫైనరీ అబాదాన్ కర్మాగారమును స్వాధీనం చేసుకో దానికి ఈ రానీ లు తయారుకాగా, "ఆగండి, ఆగండి త్వరపడవద్దు" అని మళ్ళీ అమెరికనులు హెచ్చరిక చేసినారు. మధ్యవర్తిత్వానికి మళ్ళీ తాము వస్తున్నామని తెలియజేసినారు.

సర్వజనసానందమూ దాం.

★

కొరియాయుద్ధం ఆగడంలేదుగాని, గాని విరమించుకుటకని చర్చలు మళ్ళీ ఆరంభం కాగలవని అంటున్నారు. మునుపటి తావునగాక, మరొక ప్రదేశంలో గావాలని, ఐరోపా చర్చలు జరగాలని అమెరికన్లు చైనా + ఉత్తర కొరియావారికి తెలియజేసినారు. పెండలిచూట సంగతి దేవాదులింతారుగాని. కొనసమయమేమిటి? ఈ జబర్దస్తీమాట లెందుకుగాని చైనా + ఉత్తర కొరియా వారన్నారు.

ఎట్లయితేనేం, మళ్ళీ చర్చలు కొంతకాలం సాగితే పోగవచ్చును.

★

కోమిన్ ఫారం (కమ్యూనిస్టుపార్టీలకు గురుపీఠం) శాఖలు దూరప్రాచ్యాన యేర్పడినవట. ఇండియా, బర్మా, చైనాలలో ఇవి ప్రస్తుతం వున్నవట. చైనా రాయబారులు వీటిని నడుపుతున్నారట. చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఉపాధ్యక్షుడైన లియూ షావ్ ఆనే ప్రముఖునిచేత ఈశాఖలు స్థాపింపబడినవట. ఈ శాఖలన్నిటికీ కలిసి ఒక ఉపకేంద్రం వుంటుందట. దూరప్రాచ్య కోమిన్ ఫారం అని. ఇదంతా అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ పంపిన వృత్తాంతం.

రైతు పంచాంగం

వర్షవిచారణ

ఆశ్వయుజమాసము – యీమాసమున, రవ్యేతరగ్రహములు, సౌమ్యకేతుజలామృతనాడీ సంచార, ౧ 3 శనోదయముసుయోగ సువృష్టికలిగినను, గురువు ఉత్తరాభాద్ర నక్షత్రసంచార దుర్యోగ, సింహంగా రశదోషములవలన వృష్టిభంగమైనను, అల్పముగవర్షించును= అక్టోబరు 6.7.8.9.10 తేదులలో జలచంద్రయోగము వర్షహేతువు –

చిత్తకార్తె

అక్టోబరు 11 తేదీ గురువారం ఉదయం గం 7-4 నిలకు చిత్తకార్తె ప్రవేశం, పాదజలరాశి –

దేవీ త్రిరాత్రవ్రతం

అక్టోబరు 7 తేదీ ఆదివారం సరస్వతీపూజ 8 సోమవారం దుర్గాష్టమి. 9 మంగళవారం. మహార్ణవమి. 10 బుధవారం విజయదశమి –

అక్టోబరు తిథులు

6. శని. షష్ఠి రా 10-7 గం, వ,
7. ఆది. సప్తమి, రా 7-39 గం, వ,
8. సోమ. అష్టమి, సా 5-6 గం, వ,
9. మంగళ. నవమి, ప 2-34 గం, వ,
10. బుధ. దశమి, ప 12-7 గం, వ,
11. గురు. ఏకాదశి, ఉ 9-57 గం, వ,
12. శుక్ర. ద్వాదశి, ఉ 8-4 గం, వ,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

బందరు సబ్‌కోర్టులో

E. P. No. 48 of 50 O. S. No. 8 of 47

గూడవల్లి పురుషోత్తం —డిక్రీహోల్డర్.

కంచేటి వెంకటాద్రిగారు—2nd J.D.R.

యీనెంబరు ఇ. పి. మీద 2-వ జె. డి. ఆర్. కు జారీ కావలసిన ప్రొహిబిటరీ ఆర్డరు నోటీసు పత్రికలో ప్రకటన నిమిత్తము 18–10–1951 తేది అని ఇందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

—యస్. వి. యస్. యస్. విశ్వనాథం, డి॥ హో॥ అడ్వకేట్.

కొవ్వూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 160 of 51 E. P. 365 of 51

వాకపల్లి బాపిరాజు … —వాది.

మద్దుల జగన్నాథం … —ప్రతివాది.

యీనెంబరులో వాదికి ప్రతివాది యివ్వవలసిన డిక్రీబాకీకిగాను ప్రతివాది తా॥ యీదిగువ షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తిని పైకోర్టువారి ఎదుట 23–10–51 తేదిన వేలం వేయబడును. కావలసినవారు పాడుకోవచ్చును. పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కొవ్వూరు తా॥ నిడదవోలు సబు డి॥ లో చేరిన బ్రాహ్మణగూడెం గ్రామము తా॥ ప్రతివాది స్వాధీన హక్కుభుక్తంలో వున్న పెంకుటియిల్లు, స్థలంతుపాదులు:-[తూ] రాజవీధి [ద] మద్దుల నారాయణ గారి ఇంటివాటా [ప] కొక్కిరాల వీరన్న గారిఇల్లు - పత్తిపాటు జగన్నాథంగారి ఇల్లు [ఉ] కొక్కిరాల రామస్వామిగారి ఇల్లు, యీదుపుగంటు సుబ్బన్న గారి ఇల్లు. ఈ హద్దుల మధ్య 320 చ॥ గ॥ స్థలంన్ను యిందులోవున్న పెంకుటియిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు, పై కప్పుసహాతోద జప్తు ఆస్థి వేలం కాబడెను.

—గంధం రామారావు,

Advocate for D. H.

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 89 of 50 E. P. 70 of 51

క. విశ్వనాథరావు … —వాది.

యస్. అలంపూరు అబ్దుల్‌గని —ప్రతివాది.

(1) పై నెంబరులోని వాది ప్రతివాది తా॥ ఆస్తులు వేలమునకుకోరి పై ఇ. పి. దాఖలుచేసినాడు. ప్రతివాది యీ లము నోటీసుకొరకు వాయిదా 19–10–1951 తేదీకి వున్నది. సివు ఆ దినము హాజరుకానియెడల నీ పరోక్షమందు వేలంపరత్తులు నిర్ణయించబడును.

—యస్. శేషాచార్యులు–వాదిఅడ్వకేటు.

బందరు సబుకోర్టులో

S. C. No. 29 of 1951

వేమూరి దశరథరామయ్య —వాది.

1 కాకర్లపాటి నాగయ్య, 2. జగ్గి విద్యాలు. 3. గొర్రెపాటి వెంకటేశ్వర్లు. —ప్రతివాదు.

యీనెంబరు ప్రతివాదులకు నోటీసునిమిత్తం 15–10–51 తేదికి వాయిదా వేసినారు రెండవకైనా యేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల సదరు తేదిన పగలు 10 గం॥కు హాజరయి తెలుపుకోవలెను. తేనియెడల యెక్సపార్టీ ఆర్డర్సు, ప్యాసుచేయుదురని యిందుమూలంగా తెలియజేయడమైనది.

—మండెల శ్రీనివాసరావు. అడ్వకేటు–బందరు.

లోకాలోకనం [6వ పేజీతరువాత]

లకే తలంపుతో ఈ పత్రికయందు సకలప్రచారాన్న లూ చేస్తున్నారు. ఇదే టుడేపార్టీవారి కొత్తఎత్తు.

ఈ టుడేపార్టీకి రష్యా మద్దతుపూర్తిగా వున్నది. ఈ పార్టీవారితోను, పార్లమెంటులో మొసాదిక్ వర్గానికి వ్యతిరేకంగావున్న పక్షాలవారితోను రష్యా ఈ వరకేసంప్రదింపులు జరిపివుంది. జకోస్లేకియాలో మాజరిన్‌వర్గాన్ని కూలద్రోసి కమ్యూనిస్టు పక్షం చే ప్రభుత్వాన్ని ఆక్రమించుకొనునట్లు చేసినరీతిగానే, పర్షియాలోకూడా ప్రభుత్వాన్ని ఆక్రమించుకోవాలని కమ్యూనిస్టువర్గాలు తాపత్రయపడుతున్నాయి. మూసిరిగూనివమించి యుద్ధపద్ధతులు వాటిల్లితే పర్షియాప్రజలకు మరో జకోస్లేకియాకవలె మారిపోతే, అందు కాశ్చర్యపడవలసిన తేమీవుండదు.

పర్షియాలో రష్యాకు ఇట్టి రాజకీయ విజయం లభ్యమైతే, అది అరబ్‌లోకానికి అంతటికూడా చెరుపుతెస్తుంది. ఏమంటే, పర్షియాతో సరిహద్దు సంబంధాలు కలిగివున్న అరబ్ దేశాలు ఈ కమ్యూనిస్టు ప్రమాదాన్ని తప్పించుకోవడం దుర్లభం కనుక…"

తెరవెనుక జరుగుతున్న ఈ ప్రయత్నాల నన్నిటినీ గమనించినట్లయితే, నేటి పర్షియా రాజకీయపరిస్థితి ఒకవిధమైన మంచిగొడవకు వచ్చినట్లే భావించవచ్చు.

ఇంతకీ, విశ్వరాజ్యసమితి, ధర్మకర్తృత్వ సంఘం చేయబోయే నిర్ణయాలు, అందుపై బ్రిటన్ పర్షియాలు చేసికోవనున్న చర్చలను బట్టిగాని ముందు విషయం వ్యక్తంకాదు. వేచి మాడవలసివున్నది.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

— విమర్శకుడు —

మహర్షి :— బాలరాజు మహర్షిగారు సంస్కృత కళాశాలను దర్శించి, అర్థనారీ పద పూర్ణ సమర్పించిరి.

3 తేది మహర్షిగారు స్వగ్రామము వెళ్లిరి.

12 తేది ఉ॥ శ్రీకాకుళంజిల్లా పాతపట్నం తాలూకా, లింగాలవలసగ్రామంలో సంపూర్ణ నందగోపాలరావు (నెల్లూరులో అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు, హైవేస్)గారి యాజమాన్యమున "శ్రీరాజమహర్షీంద్ర వైద్యాలయ" ప్రారంభోత్సవము గావించుటకు.

తర్వాత నెల్లూరు సంగతి–

* * *

కొత్త కలెక్టరు :–హస్త - చిత్త కార్తెల మధ్య 10 తేదివచ్చి చార్జితీసుకుంటారట.

* * *

"మించిన ప్రతాప"

ఆకారంలో నల్లనైనా- } -మల్హార్
ఆకర్షణలో పుష్టిగావుంది

'ఉత్త పిచ్చిగాదు-జ్ఞానపిచ్చి' } -యుగంధర్
అనిపించింది.

పిల్లలను బెదరగొట్టినా- } -చెకుముకి
పెద్దలను అదరగొట్టినా-
స్వారస్యం చెదరగొట్టలేదు

'మించిన ప్రతాపకృతి నిర్వహించినారు'.

* * *

పాటకచ్చేరి:–
"పాటలో పెట్టయినా
పారమార్థికంలో
పట్టు" వనిపించుచున్నది
'వరలక్ష్మి'

దొడ్లా దౌర్జన్యం

జస్టిస్ పార్టీ ప్రాబల్యంలోవుండగా, రెడ్డిగారంటే దొడ్లావారేనన్నానుడి ఆములులో వుండగా, బుచ్చిలో యెవరు పెళ్లిళ్లుపెట్టుకున్నా రెడ్డిగారి మొగసాలలోనే ముహూర్తనిర్ణయంజరగాలనే సిద్ధాంతం అందరికీ శిరోధార్యంగా వుండగా దొడ్లావారి దౌర్జన్యాలనేవి అప్పుడప్పుడు వినవస్తువుండడం, చూస్తూ-కండ్లు మిటకరిస్తూ, కాలాన్ని యెగదోస్తూవుండడం, చరిత్రవినిపిస్తుంటుంది కోదండ రామాలయంలో పురాణశ్రవణ కాలక్షేప పుణ్యసమయాల్లో -

అంతేగాని 1939 యీ మధ్యభాగంలో యెక్కడా వినిపించినట్లులేదు. మళ్లీ ఎలెక్షన్ ఆమని దినాలు దగ్గరకొచ్చేటప్పటికి, రామచంద్రారెడ్డిగారు ఢిల్లీసభకు నిలుస్తారట అని పత్రికాప్రకటనప్రారంభంలో వదంతులు వ్యాపించిన తర్వాత తిరుగా దౌర్జన్యకాండ సాగుతోంది.

ఉపాధ్యాయుడి విషయంలో వచ్చిందాక వుండు పెళ్లిచేస్తానంటే ఓపికలట్టుకొనివుండక రెడ్డిగారి దురాయినిదాటి అతిక్రమించి వాళ్ళ పిల్లలచదువువిషయంలో శ్రద్ధపుచ్చుకున్నారని బుచ్చిమజరా అరవపాలెం గ్రామస్థులయిన పేదవారిండ్లనుపీకించి, బండ్లమీదకెక్కించి తోలిస్తుంటే ఆకుటుంబాలు ఆల్లాలలాడుతూ ఆని ఎక్కడెక్కడో చెప్పుకొని, పోలీసులు విన్నవించుకున్నారట. బ్రతికివున్న పోలీసు స్వంతకంటితో చూచి, ఆ అన్యాయదృశ్యాలు ఫొటోలు తీసి, దూర్ - వార్ చేసి నమ్మి అనిగిపోయిందట. డి. యస్. పి. గారు యీ విషయం స్వయంగావిచారించి న్యాయాన్ని ప్రవాదింపచేయగోరుచున్నాము.

— సొసైటి యువకుడు

ఎలక్షన్ సన్నాహాలు

[ఏడవ పేజీ కొరవ]

పార్లమెంటులో అయితే అతని కృషికి దోహదం వుంటుంది.

* * *

కోవూరు :— ఒకవేళ శేషు రెడ్డిరు చిన్నయ్యాకే రాజకీయాలంతొక్కకద్వారా యిచ్చటనుంచి రంగప్రవేశం చేయగలిగితే అట్లయితే దశరథరామరెడ్డిగారిని కావలి సీటుకు నిర్ణయిస్తారట.

* * *

కావలి :— ఇక కావలి సీటు విషయం, దశరథరామిరెడ్డిగారుగానే వుంటుంది.

* * *

ఉదయగిరి :— ఇది గోపాలరెడ్డిగారు స్వయంగా వరించింది గావున ఆ స్థానం గోపాలరెడ్డిగారిదే.

* * *

కందుకూరు:- చెంచురామానాయుడుగారికి గాని, కొండయ్యకు గాని ధాన్యవుంటుందేమో! చెంచురామానాయుడు గారివిషయం పరిస్థితికి తేలగింది గాదు. కొండయ్యకు ధాన్యమిచ్చి, అచ్చయ్య చెంచురామానాయుడు కొండయ్యలను కలపడం బాగుంటుంది.

* * *

కందుకూరు హరిజనసీటుకు మణ్యంభాన్ని నియమిస్తారనే వదంతివున్నది. కాని మణ్యంభా

నెల్లూరుజిల్లాలో క్షామం

[మొదటిపేజీ కొరవ]

రమే 400 టన్నుల బియ్యం కావలసివున్నది. అంటే జిల్లాలో ఒక్కవారానికి సరిపోయే బియ్యంమాత్రం వున్నాయన్న మాట. ఆతర్వాత ఏమిచెయ్యాలో ఏమో భగవంతునికి తెలియాలి!

సివిల్ సప్లయిస్ డిప్యూటీ కమీషనర్ సుభాన్ నెల్లూరుకు వచ్చివున్నారు. వారిని కలుసుకొని మాట్లాడితే ధాన్యం జిల్లాలోనే సేకరించి తినమంటాడట! ఎంతసులువుగావున్నదండీ యీసూచన!!

సేకరణకు చిన్నరైతులవద్ద గింజలేదు. పెద్ద రైతులవద్ద వున్నధాన్య మంతా బ్లాక్ దాటిపోయింది. దీనికి జిల్లా అధికార్లను నిందించక తప్పదు. కాని అప్పటికైనా పెద్దరైతులవద్ద కొద్దోగొప్పో ధాన్యం వుంటుంది. ఉన్నవారి వద్ద నిర్బంధంగానైనా వసూలు చేస్తే, దానివల్ల వారికేమీ నష్టపోయేది వుండదు. అందువల్ల అధికారులు చిన్న రైతులను వేధించకుండా, వున్నవారివద్ద నిర్మొగమాటంగా సేకరించాలని మాకోరిక. రైతులు కూడా క్షామపరిస్థితిని గమనించి వుదారంగా యిచ్చి సహాయపడడం ధర్మంగా వుంటుంది.

ఇప్పుడు వెంటనే ఇతరజిల్లాలనుండి బియ్యం దిగుమతిచేసి, ఈ క్లిష్టపరిస్థితిని దాటవేయకపోతే, జిల్లాలో ఆందోళనకర పరిస్థితులేర్పడగలవు.

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘం కలెక్టరుకు ఆహార పరిస్థితిపై ఒక నివేదిక సమర్పిస్తూ వెంటనే 10 వేల టన్నుల బియ్యం దిగుమతిచేయమని కోరింది. సోషలిస్టుపార్టీకూడా తీవ్రఆందోళన గావిస్తున్నది.

ప్రభుత్వం వెంటనే తగినఏర్పాటుగావించి యీ పరిస్థితిని అధిగమింపచేయాలని మా ప్రార్థన.

బ్యాంకిలో రూ. 7,700 చోరీ

గత 29 తేది శనివారం నెల్లూరు రామమూర్తి టింబరుకంపెనీ భాగస్థుడు గుండ్రా చంద్రశేఖర రెడ్డి సుమారు రూ 7,700 ల పెంట్రాన్ని కొయ్యలాగిన హుండీచెల్లించడానికి నెల్లూరు ఇంపీరియల్ బ్యాంకికివెళ్ళి అక్కడ ఆఫీసులో అకౌంటెంట్ల కివ్వకేయుంచుకొని చెల్లించబోగా గుమాస్తా నాణ్యతారీ ఏర్పరచమనిచెప్పినందున, అవిధంగా చేస్తున్న సమయంలో ప్రక్కన మరొకవ్యక్తి రూపాయనోట్లు అయిదు యీచంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రక్కన క్రిందపడవేసినాడని అని తగ్గా త

యితనుచూచి, అవి ఎక్కడవిపోవని; తీసి బల్లమీద పెట్టినాడని, తర్వాత ఆవ్యక్తి తనకని అడుగగా, చంద్రశేఖరరెడ్డి ఆతనికిచ్చినాడని, పరధ్యానంలోవుండగా యీ చంద్రశేఖర రెడ్డి హాకాకాలు పరిక్క పెంటపూసి అప్రక్క నున్నవ్యక్తి చంద్రశేఖరరెడ్డితో హాకాకాలు ఏకో అయిపున్నదనిచెప్పగా, చేతిలో కవురు కొనగా చెరికిగూడా అయిందని, తర్వాత ఆ పక్కనున్నవ్యక్తి నోటపట్కట నీర్పువున్నది తెసుకోమని చెప్పినాడని, చంద్రశేఖరరెడ్డి దేవ్యసంచితో అనర్హుగనిచ్చకపోయి సంచి బల్లమీదపెట్టి పక్కన గుడ్డ తుడుచుకుంటుండగా మరొకవ్యక్తి అక్కడకువచ్చాడని, ఆతనిని నీర్పు తెమ్మని తిరుగా కడుగుకొనుచుండగా ఆఫీసులో తనవద్దవుండినవ్యక్తి తిరుగా చంద్ర శేఖరరెడ్డివున్న పరిశీలనికివచ్చి అదిక్కడపాపి అక్కడ ఒంటిపోతమ్మునాతని చంద్రశేఖర రెడ్డిని అడిగినాడని, అదెక్కడమళ్ళి జవాబు చెప్తుండగా, పక్కన నీర్పుతెచ్చియిచ్చిన వ్యక్తి సంచిఎత్తుకొని పరారుచిత్తగించాడని, చంద్రశేఖరరెడ్డి తిరిగిచూచుకొనేటప్పటికి సంచిగాని, ఆనీర్లుతెచ్చిన వ్యక్తిగాని కనుపడలేదని, పరుగెత్తుకుంటూ గేటుదగ్గరకువెళ్ళగా ఆవ్యక్తి అంతర్ధానమైనాడని, ఒంటెలుమిమతో కనపడ్డ వ్యక్తి గూడా అదృశ్యమయ్యాడని, తర్వాత యీ వృత్తాంతం పోలీసుకు రిపోర్టు యిచ్చారని తెలుస్తున్నది.

మొదట బ్యాంకిలో చంద్రశేఖరరెడ్డి వద్ద వున్న వ్యక్తి, తర్వాత నీర్పు తెచ్చియిచ్చిన వ్యక్తి, యీయిద్దరు చంద్రశేఖరరెడ్డివద్ద డబ్బు అపహరించడానికి కాచుకొనివుండి చంద్రశేఖర రెడ్డికి పనికల్పించి అన్యకార్యానికి బుద్ధిని మరలించి నిపుణతతో, యీ దొంగతనంచేశారు.

సిటి సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరు రామారావు గారు శ్రద్ధవహించి, యీ కేసును పత్తాతీసి, పోలీసు సమర్థతను రుజువుపరచుకొనుగాక! పోలీసులందు ప్రజలకు ఆదెందువల్లనో నమ్మకము తగ్గిపోతున్నది. చోరీలు టవునులో ఎక్కువగా జరుగుచున్నవి.

నికి నెల్లూరుకు అవకాశమిచ్చి, అక్కడ మరవ్యరినైనా నూచిస్తే బాగుండదా!

* * *

కనిగిరి: దేవిరెడ్డి లక్ష్మిరెడ్డి బి ఏ, బి యల్. గారిని నియమిస్తారని వదంతివున్నది. ఒకవేళ ఎన్ని చెడ్డలువున్నా నోరుగలిగినవాడు, పనిచేయ సమర్థుడు మాలకొండారెడ్డి సెలక్టు కే బాగుంటుందేమో! ఆతనవర్యలతో కుతికీభవించక పోయినా వ్యక్తిగతంగా లక్ష్మిరెడ్డి మంచివాడు.

* * *

దర్శి:- ఇక్కడ వెంకటగిరి రాజా ప్రశ్న ఒకటున్నది ఆయనూరైనా, నారు అనైనా రాజా అభ్యర్థిత్వాన్నిమాత్రం మేము పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తాము. ఈ సెలక్షనే జరిగితే కాంగ్రెసుకు పతనహేతువవుతుంది. అథవా సెలక్టు చేసినా తప్పక నాటికి నూరుపాళ్లు ఓడిపోతాడు. గాంధీగారు స్వయంగా స్వర్గాన్నుంచి వచ్చి చెప్పినా అది అంతే. ఒకవేళ కొన్ని చిన్న చిన్న వ్యతిరేకాలు చేసినాడనే రుజువులేని అపవాదాలు మహానందమీదవున్నా జైలుకుపోయివచ్చినవాడు, మొదటినుండి కాంగ్రెస్ లోదూరి సేవచేసినవాడు, చేస్తున్నవాడు మహానందను సెలక్టుచేయడమే సర్వవిధాలాక్షేమం.

* * *

ఇక కొన్నిలు స్థానాన్నిగూర్చి ఆలోచించవలసివున్నది. స్త్రీల విషయం మరచిపోవడానికి వీలులేదని సెహ్రూకీగూడా హెచ్చరించాడు. కావున ఇక్కడ కనకమ్మగారిని మరచిపోవడానికి ఏ మాత్రం వీలులేదు.

మా ఖాతాదారులకు

దసరా సందేశం

రూపాయకు నాల్గణాల తగ్గింపు!

★

దసరా మహోత్సవానికి రకరకాల, వన్నెవన్నె గుడ్డ శ్రమపడి తెచ్చాం

❋ వెంకటగిరి చేనేత	టూటాల్ యింకా
❋ బెనారస్ సిల్కు	అనేక రకాల
❋ బెంగుళూరు	పట్టెంగులు
❋ రకాల చీరెలు	కోటింగు రకాలు

ప్రతిగుడ్డపైన రూపాయకు 0-2-0 లు మొదలు 0-4-0 ల వరకు తగ్గింపు

ఒక్కసారి విచ్చేయండి

రాయవరపు శంకరయ్య & సన్సు

ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు

ఉత్తమచిత్రకారుడు, శిల్పి, కవియేగాక ప్రకృతి ఆరాధకుడు, మనస్తత్వవేత్త గూడ

ప్రావ అల్లినవాడు కాడు. ఆయనసంకీర్తన ప్రత్యేకం. ఆయన గాంధీ సంకీర్తనాచార్యుడు—తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు తిరుపతి వెంకటేశ్వరుల సంకీర్తనాచార్యులవలె.

గాంధీజీ కార్యక్షేత్రములో కాలుపెట్టి చేసే ప్రతి అడుగూ ప్రత్యేకశ్రద్ధతో పరికించుతూ తన హృదయములో ఉద్భవించిన భావాలను గానంచేసిన ఆంధ్రకవి ఆయనతప్పమరొక్కరు కలరా?

అలంకార రహితమైన సహజకవితచెప్పే బాపిరాజుగారికి గాంధీమహాత్ముని గాంచగానే ఉదాత్తమగుభావ ఉద్భవించింది.

'హిమాలయోత్తుంగ శృంగం నీలగిరుల ఉమాపతి నృత్యరంగం'

వీణాతంత్రులు మ్రోగించినట్లు

అంటూ అద్భుతంగా గానంచేశాడు. బాపూజీ మీద ఆయనరాసినన్ని గేయాలు మరొకరువ్రాయలేదు. బసవరాజు అప్పారావు గారుకూడా కొన్ని గేయాలు రచించారుకాని, వాసిలోనూ, రాశిలోనూ, వీరే అధికులు.

ఆగాఖాన్ భవనమునుండి బాపూజీ విడుదలయినప్పుడు "మహాగీతం" అని ఆయనరాసిన గీతం, నౌకాలీయాత్రసందర్భములో "ప్రేమ ప్రస్థానం" అనే గేయం, ఎంతో హృద్యమైనవి.

గాంధీజీసందేశాన్ని అక్షరంగా అందజేసిన గౌరవం ఆయనకేచెల్లును.

ఈగేయాలన్నీ సంపుటంగావస్తే బాపూజీ జీవితసంగ్రహం గానంచేసుకోవచ్చును గాంధీ భక్తులు.

గాడ్సేఆయనను భౌతికంగా రూపులేకుండా చేశాడుగాని, ఆయనశిష్యులు అధికంగా ఆయనను అంతకుముందే హత్యచేశారు. ఆయన బోధలు ఎవరికి కావాలి? ఆయన బొమ్మలుగా వాలి! ఊరూరా ఉంచారుగా!

బాపిరాజుగారి ప్రతిష్ఠకు పతాకసత్తివి ఆయన నవలలు. వీటిలో ప్రత్యేకపోకడలు పొడకట్టును. నానాకళాపారీణుడగు ఆయన హృదయం ఆయన నవలలన్నిటా కనపడును. అందులో ఆయన శిల్పాభిమానం అధికంగా గోచరించగలదు.

ధర్మము, శిల్పము, కవిత్వము, సంగీతము, ప్రేమ, మొదలగువానిపైన నవలలో ఆయన కావించిన చర్చలు ప్రత్యేక గ్రంథరూపేణా రాతగినవి.

"హిమబిందు" చరిత్రాత్మకనవల. ఆయన చారిత్రకజ్ఞానం అధికమని అదిచెప్పకచెప్పును. అది మొట్టమొదట "భారతి"లో ప్రకటింపబడి తరువాత గ్రంథరూపేణా వచ్చినది. ఆంధ్రులపాలిట నవవైభవము, శాతవాహన చక్రవర్తుల చరిత్ర ఇందురమ్యముగా వర్ణింపబడెను.

'నారాయణరావు' సాంఘిక నవల. ఇది ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారి పోటీనవలల్లో (30 నవలలు) బహుమతిగావించినది. 'వేయి పడగలు' 'నారాయణరావు' ఏకకాలమున విశ్వవిద్యాలయమువారివల్ల పారితోషికము పొందినవి. 'నారాయణరావు' రచనతో వీరు పేరు ప్రఖ్యాతమైనది. 'నారాయణరావు' ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారి మన్ననే గాక, ఆంధ్రులమన్ననలనుకూడా అందుకొన్నది.

సాహిత్యగోష్ఠి

4-వ పేజీ తరువాయి

'మాలపల్లి' తరువాతవెలించినవలలలో 'నారాయణరావు' ఒకటి. 'కాళిదాసస్య సర్వస్వ మభిజ్ఞాన శాకుంతలం' అన్నట్లు బాపిరాజుగారి ప్రతిభఅంతా 'నారాయణరావు'లో ప్రదర్శించారు.

సాంఘిక చారిత్రాత్మక నవలలు రచించి సవ్యసాచిఅయ్యారు. వీరు 'తుపాను' 'కోనంగి' 'గోనగన్నారెడ్డి' మొదలగు మరికొన్ని నవలలు రచించారు.

ఆధునిక గద్యకవితా నిర్మాణానికి మెరుగులు దిద్దుతున్న వారిలో ఆయనొకడు. ఆయన వచనరచన అతిహృద్యమంగమమైనది. 'ఇదం బ్రాహ్మ్యం, ఇదంక్షాత్రం' అన్నట్లు గ్రాంథికంలోనూ, వ్యావహారికములోనూ గడుసరి.

ఆయన గ్రంథాలవల్ల ఆయన ఉత్తమ చిత్రకారుడు, శిల్పి, ప్రకృతి ఆరాధకుడు, మనస్తత్వవేత్త, కవియని గాంచగలము

హృదయతంత్రుల మ్రోగించు అడవివారి అమృతధారలు!

కథాసాహిత్యం

"Literature was written, not to be studied but to be enjoyed" M. B. Moore.

బాపిరాజుగారి కథాసాహిత్యం చదివేసరికి మనము ఈమాయా ప్రపంచాన్నివీడి మరో ప్రపంచములో ప్రవేశిస్తాము. దానిలో ప్రళయ ఘోషలు, ఫెళఫెళారావములు, ఉష్ణరక్త కాసారం, శివసముద్రము, అగ్నికిరీటపు ధగధగలు, ఎర్రబావుటా నిగనిగలు, హోమజ్వాలల భుగభుగలు, ఏమీ కనిపించవు. ఇది శ్రీశ్రీ భావించిన మరో ప్రపంచానికి భిన్నమైన మరో ప్రపంచం.

ఈప్రపంచములో సెలయేళ్లు మంజుల మర్మరారవముతో నడకసాగించును. మలయమారుతము వీచును. మయూరములు నృత్యములుచేయును. కోయిలలు కూయును. రాయంచలు రవరవలుచేయును. మురళీరవము మనోహరముగా వినుపించును. యక్షగంధర్వ కిన్నెర కింపురుషులు గానంచేతురు. రంభా, ఊర్వశి, తిలోత్తమ, మొదలగువారునృత్యమొనరింతురు.

ఆలోకములో గృహములు దారుమయములుగావు, శిలామయములూకావు, సిమెంటుపోత గృహములంతకంటేకావు. ఆ లోకం చోద్యం చూడతగినది! అక్కడగోడలు పూలతో కట్టాను, వెన్నెలకిరణాల దూలాలు, భరతపక్షులపాటలు తలుపులు.

ఆయన కథలు తరచువ్రాయడు. వ్రాశాడంటే వీణాతంత్రులు మ్రోగించినట్లు మనహృదయ తంత్రులను మ్రోగించగలడు.

ఆయన బూతుచెప్పడు. నీతిచెప్పడు. సంప్రదాయముచెప్పడు. సంస్కారముచెప్పడు. కేవలం ఆయన బోధించడు, బాధించడు. ఈ లోకపు క్షుద్ర భేదాలన్నిటిని విడనాడి విహంగీక్షణ విని ఆనందంపొందండనే ఆ కళాతపస్వి ఆహ్వానించేది.

ఆయన మనల ఒక రసజగత్తుకు ప్రవేశపెట్టుతాడు. అందులో ఉండి మననిస్పృహ, దుఃఖం దౌర్బల్యం, అన్నీ విస్మరిస్తాము.

భావాన్ని కథారూపంలో పెట్టుటకుమంచి కల్పన, ఆకల్పనను సాహిత్యరూపేణా పెట్టుటకు విపులశబ్దజాలము, విన్యాసకౌశలం ఆయనలో కలదు. ఆయన కథనములో కవితాగుణమున్నది. అందుచేతనే మనహృదయంగమంగా ఉంటుంది. అన్నపానీయాలసంగతే స్ఫురించదు. 'కాదంబరీరసజ్ఞానాం ఆహారోపినరోచతే' అన్న మాట నిజమని స్వానుభవమువల్ల తెలుసుకొంటాము. ఆయనకథలు కథలుగావు. అవి గద్యకావ్యాలు. అడివివారకావ్యాయి 'అమృతధారలు' కలవాడనేమాట అతిశయోక్తికాదు.

ఆయన సూక్ష్మమనఃప్రవృత్తులనుగూడా గ్రహించి విశదపరచుటలో గొప్పచతురుడు.

లలితకళలయొక్క గొప్పదనమును చిత్రించుటలో ఆయననుచెప్పి అన్యులనుచెప్పాలి.

ఆయనవిహరించేది ఆకాశమార్గముననే, ఆయన కాళ్ళు నేలమీదేఉన్నా. ఆయనచూపు నింగిమీదే. అందుచేత ఆయనకథలు సామాన్యుల కథలువలె కనపట్టవు. అవి ఆయన దివ్యస్వప్నాలుగా ఉంటవి. ఆయనకనే కలలనే కథలుగా చెప్పాడు. ఆ స్వప్నాల్లోని సౌందర్యాన్ని గాంచి మనం ఆనందాబ్ధి నోలలాడగలం. శైలబాల, సూర్యసుత, సోమసుత మొదలగునవి యిట్టివే.

ఆయన తన కల్పనద్వారా హృదయవర్ణములనెన్నిటినో కథాత్మకముగాచేశాడు. ఈ మాదిరిని చేసినవారులేరు.

ప్రతికథలోనూ, ప్రణయమో, పరిణయమో ఉంటుంది. ఆయన కథలన్నీ పరిణయాత్మకములేయనవచ్చును. ఆయన సఫలతంతా చారిత్రికమైన ప్రేమకథలల్లుటలోనే ఇమిడివున్నది.

ఆయన కథలలో అధికంగా శిల్పులేపాత్రలు. అంతమాత్రాన ఆయన యితరులను విస్మరించాడని అంటానికివీలులేదు.

ఆ కళాహృదయము అతివిశాలమైనది. గొడ్లకాపరులకు, ఉప్పరులకు, కార్మికులకు, అంధులకు, పంగులకు, భిక్షకులకు స్థానమున్నది. ఆ ప్రకృతిఉపాసకుడు, ఆబాధలను, భూప్రభులను తనవారిగానే భావించాడు.

ఆయన కథలు కొన్ని సాంఘికములు, మరికొన్ని చారిత్రికమైనవట్టే ఆయన పాత్రలు కొన్ని సాధారణమైనవి, మరికొన్ని కళాజగత్తుకు సంబంధించినవి.

ఆయన కథావస్తువు సుందరమైనది. ప్రాగ్యుగం, మధ్యయుగం, ఆధునికయుగములకు సంబంధించినవి.

వర్ణనలలో ఆయన అసమానుడు. దృశ్యాలను కళ్లకుకట్టినట్లు వర్ణించగలడు.

లలితకళా ప్రాశస్త్యాన్ని ప్రకటించుటే ఆయన పరమావధి.

ఆయన కథలకు మూలాధారం భావుకత. శైలి భావప్రధానమైనది.

ఆయన ఒక్కొక్కప్పుడు అధికప్రౌఢమైన భాషనుపయోగించును. ఆ సమయములో అలా చెప్పక సాధారణపదజాలముతో చెప్పిన పేలవమనిపించును. కేవలం ఉత్తమకవితకు నిదర్శనమగు భావపదమైత్రిని ఆయన రచనలలో గాంచగలము.

ఆయన కథలలో చారిత్రక వాతావరణం కాపాడుతూ, కల్పనద్వారా కథానికకు రమణీయతతోపాటు, కౌతుకాన్ని నిలుపుకొనుటలో నిపుణుడు.

ఆయన కథలలో ఐతిహాసికసత్యమున్నా లేకపోయినా సాహిత్యానందంతప్పక కలుగును. భూతకాలపు సంగతులను ప్రేమించి స్మరించుట మానవసహజముగదా!

మనదేశములో చరిత్ర వ్రాయలేదు. ఆయన అనేక చారిత్రక విషయాలనెత్తుకొని హృదయానందంగా చిత్రించుట కొనియాడతగినది.

ఒకమాటలో చెప్పాలంటే ఆయన కథలలో చిత్రకారుని అబ్జర్వేషన్, కవి హృదయము కానవగును.

ఆయన ప్రౌఢ కథలు అనువదింపబడిన ప్రపంచం ఆయన ఆధిక్యతనుగాంచగలదు.

తుదిపలుకు

బాపిరాజుగారు బహుకాలంనుండి బహువిధాల సేవచేస్తున్న త్యాగధనులు.

ఆయన పెక్కుపత్రికలు కలవాడైనా, చిత్రలేఖకుడుగా, నవలారచయితగా అధికఖ్యాతి గాంచాడు. కవిగా, కథకుడుగాకూడా ఆయనకు ఆదరగౌరవాలు కలవు.

కల్పనశక్తి, రచనాశక్తి కలిగిన ఆయన రచనలు ఆంధ్రులకు అధిక ఆదరణీయాలు.

"ఓ కళాకుమారా! నీవు ధన్యమూర్తివి. నీపాటలు లోకంలో వెదజల్లి. నీ అమృత హస్తములో కుంచెనుచేపట్టి చిత్రాలుచిత్రించి, సౌందర్యపిపాసతో కథలల్లి మమ్ముల పావనం చేశావు."

"ఈస్వప్నం నిజమవుతుంది
ఈస్వర్గం బుజువవుతుంది
నిజంగానే నిఖిలలోకం
నిండుహర్షం వహిస్తుంది" —శ్రీశ్రీ

కాకర్ల కామన్నయ్యగారి
పక్షవాతనివారణడిపో!
మా "భువనేశ్వరిగుళికలు" (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, కుదిరివాతం, వణుకు, తిమ్మిర్లను త్వరలో గ్యారంటీగకుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కుగల కొమందమునుమాత్రమే వాడుడు. వ్యాధి వివరము తెలుపుడు - యింతకుమించినది ప్రపంచములో లేదు—
8 రోజులకు ఔషధము రు 7-0-0 లు ప్యాకింగ్‌పోస్టేజి వేరు.
"ఆయుర్వేదశేఖర" - "వైద్యవిశారద" "కవిరాజ్" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య.
పక్షవాతస్పెషలిస్టు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేదప్రాక్టీషనరు - 222 కాకర్ల నెల్లూరు—వారిధి

సిద్ధమకరధ్వజము
(ఔషధరాజము)

దీని సేవించుటచేత అగ్ని మాంద్యము, పరిణామశూల, క్షయ, అన్ని విధములైన దుర్బలము, కంఠవ్యాధులు, పుంసత్వక్షీణ, బోధకాలు, వాతీర్లిణము (నాశిరుపు), గుండెజబ్బు, ఉబ్బసము, సమస్త వాత వ్యాధులు వశించును.

మంచి జఠరాగ్నినిచ్చును. వీర్యవృద్ధినిగలిగించుటలో అసమానమైనది. ముసలితనంలో పున: జ్ఞాపకశక్తినిగలిగించును. సమస్తవ్యాధులను నశింపజేయు రాజౌషధం. ఎక్కువ సత్యమనేలేదు. తక్కువ వివరములు మందుతో కంపబడును.

వారంరోజులకు సరిపడు మందు రు 10 లు లకును. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రక్తపుపోటు — కిడ్నీ వాతము మొదలగు వ్యాధులకు ధారా మెండైన మందులు వైద్యుల చికిత్సలు చేయబడును.

—; వివరములకు :—

డా॥ జె. నారాయణయ్య, L. I. M

శ్రీ ఇండియన్ ఫార్మస్యూటికల్స్,
(గవర్నమెంటు రిజిష్టర్డ్)

నెం 165 రు, తిప్పరాజువారివీధి—నెల్లూరు.

అందాన్ని—ఆనందాన్ని రెంటినీయివ్వగలరు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి & సన్సు
నగలవర్తకులు

చిన్నబజారు — నెల్లూరు

పరిణామ శూలలకు
Gastric Deuodenal Ulcers
దివ్యఔషధము

ఈ వ్యాధి ఆహారము జీర్ణము అగునప్పుడు మీర్పడును. ఇదివరకు ఎన్ని మందులు వాడినను నయముకాకుండిననూ యింతవరకు ఎంతవారైనా వచ్చి నయముచేసుకొని - వీరయన్నులలో యుండిననూ గ్యారంటీగా 100/-కి మరు కేసులు బాగుచేయబడును. 15 రోజులకు సరిపడు కోర్సు రు 20-0-0 లు.

ఆరోగ్య వేసియుంటే బాగుచేసి యున్నాము.

కె. కలువాలస్వామి - లక్ష్మీపురం — నెల్లూరు
(పరిణామశూలలకు స్పెషలిస్టు)

చిత్రజగత్

సినిమావారిలోగూడా ఎలక్షన్ పిచ్చి !

ఒక ప్రేక్షకుడు

ఎన్నికలు దగ్గరపడుతున్నాయి. ఇదివరలో అయితే రాజకీయపార్టీలు, వీరో వర్గగాటుగున్న వ్యక్తులుమాత్రం ఎన్నికలలో పోటీచేసేవారు. కాని కాలం మారింది. 1952 వస్తున్నది. కాపదవులున్న ప్రతి వ్యక్తీగూడా ఎన్నికలలో పోటీచేయుటకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఇందరు ప్రయత్నించడంతో, చిత్రాలద్వారా ప్రజల అభిమానాన్ని పొందగల్గిన తారలు, దర్శకులు, సంగీతదార్లు మనం మాత్రం ఎందుకు ప్రయత్నించకూడదని ఆసే ఆలోచనలో పడ్డట్లువుంది. లేకుంటే నాగయ్య పార్లమెంటు దరఖాస్తు ఏవుద్దేశ్యంతో అయివుంటుంది? అందులో కాస్మాపాలిటన్ సిటీ మద్రాసునుండి?

రాష్ట్ర శాసనసభకు చేయకుండా ఒకేసారి పార్లమెంటుకు చేయడానికి కారణంలేకుండా పోలేదు. మొదట్లో నాగయ్య కేవలం తమిళ రాష్ట్రానికి చెందివుండేవాడు - తమిళ చిత్రాలు మాత్రం పూర్తిచేస్తున్నందువల్ల! కాని తమిళ మహోన్నత తెలుగురంగంలో ప్రవేశించాక రాష్ట్రీయవ్యక్తి అయ్యాడు. ఆతర్వాత 'చంద్రలేఖ'తో యావద్భారతదేశంలో పేరు మోగించుకున్నాడు. యావద్భారతదేశమేమిటి - అఖిల సియామహోకథ ప్రతిరూపుల 'చంద్రలేఖ' దృశ్యంచి, పిలాస్! అన్నారు కాబట్టి ఆయన పేరు ప్రఖ్యాతులు ఆసియాదేశాలన్నిటిలో వ్యాపించాయిగదా అంటారు. కాని ప్రస్తుతం అది అంటపెడదాం. ఏది ఏమైనా ఆయనరంగం

నాగయ్యగారికి పార్లమెంటుక్సీటు కావాలట!

మాత్రం విస్తృతమైనదని అంటారు వీరి హరాజకీయస్తులు. అందువల్లనేనట ఆయన పార్లమెంటుకు చేయడం! మంచి ఆలోచనేనండీ!!

అన్నట్టు, సినిమారంగంలోని వ్యక్తులలో, ఎన్నికలలో పోటీచేయుటకు, మనరాష్ట్రంలో ఒక సంఘంగూడాస్థాపనైంది.

రాజకీయ నాయకుల పలుకుబడి పరిమితం. వారు ప్రజలను సచ్చజెప్పాలంటే, రాజకీయంగా ఏదో వాగ్దానాలు చేయాల్సి వుంటుంది. ప్రచారానికి, పేరు ప్రజలదృష్టికి తేవడానికి అంతా కొత్తగా కనుక్కోవలసి వుంటుంది. కాని సినిమాతారలైనా, నటులైనా అలాటికేం అక్కరలేదు చూడండి!

సినిమాతారల పలుకుబడి అరుదుగా మనకు లభించే శతదినోత్సవాలలాంటి సందర్భాల్లోగమనిస్తూనేవుంటాం. నేల ఈనినట్లుజనం ప్రత్యక్షమవుతారు వారి దర్శనార్థం. లాఠీదెబ్బతగిలినా సరవాలేదుగాని తారముఖం కనబడితేచాలు! అందువల్లనేపాపం తారలుగాని, నటులుగాని మద్రాసులవంటి స్వేచ్ఛగా విహారంచేయడానికి లేదు. బోనులోవున్నట్టు కారు తలుపులుమూసుకొని పాలీసువారి సహాయంతో సమావేశస్థలం చేరవలసివుంటుంది. ఈ లాంటి పుత్సాహాన్ని చూసే సినిమావాళ్లు మురిసిపోయి, తమపలుకుబడికి సాటిలేదని అభిప్రాయపడడం సహజం.

వ్యక్తులుగా పోటీచేసేకంటే, సంఘముగా వుంటే బలం అధికమని కాబోలు తమిళరాష్ట్రములో ఒకసంస్థనేర్పాటుచేశారు.-ఇక సినిమా వ్యక్తులుగా పోటీచేయబోయేవారు, చెప్పబోయే యెన్నికలప్రణాళిక యేమిగా వుంటుందయ్యా అంటే,

మీరిచ్చే నాలుగు అణాలకు యిప్పటిలాగా 11 రీలు గాకుండా 33 రీలు అరుగుల నిడివిగల చిత్రాలను ప్రజలకు అందిస్తాము.

ఇప్పటి చిత్రాలపై ప్రభుత్వ నిర్బంధం అధికంగావుంది. స్వేచ్ఛగా సంభావనలువుండదానికిలేదు. ప్రజల అభిరుచికితగినట్టు అర్ధనగ్నదృశ్యాలు, ప్రజలను పరవశపరచే పేర్లేని సంఘటనలు చూపించడానికి అవకాశంలేదు. మేము యీ అన్యాయాలనెదుర్కొని, సెన్సారు కత్తెరలకు అడ్డుపడి, యిప్పటి జానపద చిత్రాలకంటే అధికమైన ప్రణయయితారాలు చూపించడానికి పోరాడెదము.

ప్రజలకు వినుగును కలిగించే సాంఘిక చిత్రాలుతీయకపోవుని యీ సందర్భంలో విన్నవించుకొంటున్నాము.

ఇలాటివే మరెన్నో వాగ్దానాలు గావిస్తారు ఎంతేనా! ఇంతకంటే వీరుచేసేదేముంది?

నాగయ్య పార్లమెంటు స్థానానికి దరఖాస్తు పెట్టుకున్నతర్వాత యిలాటిభావాలు సంఘ పుర్కొన్నవస్తాయి. ఇలాటి వాగ్దానాలు గావించదంకంటే మరేమి చెయ్యగలిగారు?

మిర్జాపురం రాజావారు శాసనసభలో మాత్రాని చేసింతేముంది? వద్దుబాబు వద్దు! మాకీ 11 రీల అరుగులే అధికంగావుంది. మరి ఎక్కువైతే మేమెక్కడ చావగలం! అసలీ వ్యాపారస్తులు శాసనసభలకుపోతే వ్యాపారతత్వం అధికమౌతుంది. అందువల్ల అలాంటివారికి అవకాశమివ్వడంకంటే, దేశక్షేమానికి, ధనములాభానికి వుపకరించే పద్ధతులలో చిత్రపరిశ్రమ జరిగేలాగు ప్రయత్నించేవ్యక్తికెవరికైనా ఆ అవకాశమిస్తే చాల బాగుంటుంది.

—

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. 308 of 39 E. P. 363 of 51

మూర్తి కలుగొండయ్య —వాది, డిక్రీదారు॥.

1. అన్నపురెడ్డి వెలుగొండయ్య, 2. అలక్ష్మయ్య చనిపోయినాడు, 3. కంది కొండయ్య, 4. కాను వెలుగొండయ్య, 5 మూర్తి నారాయణ, 6, 2వ ప్రతివాదికున్న అన్నపురెడ్డి కోటయ్య అనువారలకు తెలియచేయునది ఏమనగా: వాది మీమీద, ఆదుమానమునబట్టి పొందియుండే డిక్రీనిబట్టి ఆదుమానం దాఖలా ఆస్తిని యేలం కోరినందుకున్న, యేలంలో పాటపెట్టటకున్న, చనిపోయిన ప్రతివాదులకు వారసులుగా చేర్చుకోనుటకున్న పిటిషనులు దాఖలుచేసినందున మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనుటకుగాను 20-10-51 తేది వాయిదా వేసియున్నారు. ఆరోజున మీఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను.

— పీమర్తి వెంకటసుబ్బయ్యగుప్త, వాది అడ్వకేటు.

శ్రీవాణీ బుక్ డిపో
ప్రైవసన్సు అండ్ బుక్‌సెల్లర్సు
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.
అన్నివిధముల స్టేషనరీసామానులు,
అన్ని రకాల పుస్తకములు దొరుకుతోటు.

సినిమా వార్తలు

అమ్మలక్కలు

కృష్ణా పిక్చర్సువారు తెలుగు తమిళ భాషల్లో సమర్పించబోతున్న మొదటి చిత్రమిది. సదాశివబ్రహ్మంగారి రచన. ప్రసాద్ దర్శకత్వం, రామనాథన్ సంగీతం, ఆదిమ్ రెడ్డి ఛాయాగ్రహణం యీ చిత్రానికి లభ్యమౌతున్నది. మ్యాట్‌స్టూడియోస్‌లో 14 తేది ప్రారంభోత్సవంగూడా జరిగింది.

పేరులోవున్న ఆకర్షణ చిత్రంలోగూడా తీసుకరావాలని నిర్మాతలు శ్రేయోభిలాషిస్తున్నా.

విజయభాస్కర్

నారాయణమూర్తి యిటీవలతో బాలాజీ ప్రొడక్షన్సువారు నిర్మించబోతున్న చిత్రమిది. మాధురీదేవి, కనకం, సావిత్రి, రామశర్మ, రేలంగి, లంక సత్యం, యిత్యాది నటవర్గం. దర్శకత్వం సత్యంగారే వహిస్తారట.

ఆడజన్మ

పల్లెటూరిపిల్లను ఆంధ్రులకు సమర్పించి, క్రొత్తపాటు దశరథరామగుండా గుర్తిమ్మరించుతున్న బి. ఏ. సుబ్బారావుగారి దర్శకత్వంలో 'ఆడజన్మ' షూటింగ్ జరుగుతున్నది. చిత్రం శాసనదం. నాదియార్ శ్రీరంజని, కృష్ణకుమారి, శకుంతల, రఘురామయ్య నటిస్తున్నారు.

భరణివారి 'లవ్'

భరణివారి 'లవ్' ట్రాజెడీ అట. భానుమతికి ట్రాజెడీపైకి కాస్త మొగ్గు. ఈ చిత్రం చాలవరకు పూర్తి గావచ్చింది రామకృష్ణ దర్శకత్వం, సుబ్బరామన్ సంగీతం-

—

★ కృష్ణాతరంగాలు ★

కమ్యూనిస్టులు ఏపార్టీతోనూ పొత్తులేకుండా తమపాటికి తాము 100 మంది అభ్యర్థులను నిలబెడతారట. ఈ ముక్క శ్రీమాన్ గోపాలన్ బయటపెట్టాడు. రంగాగారిని గాంధీ టోపీ పెట్టుకున్న టూరిమన్ ఏజంటంటూనే, ఆయన అనుచరులు లచ్చన్న, తిమ్మారెడ్డిగారల సాహచర్యానికి ప్రాకులాడగా, వారు త్రిప్పి కొట్టిపంపించారట. ఐనా వారిని అభ్యానుపాలు చేద్దామనేనా యింకా వారివపురితో రాతికి వస్తాం అని ప్రచారం చేస్తున్నారు కాబూ! మాస్కోకుక్కబుద్ధి యింకెంత కాలమయ్యా? గో-పాలయ్యా?

రంగాగారి మనుష్యులు ... కాంగ్రెస్‌తో నైనా కలవగలరేమోగాని, కమ్యూనిస్టులతో మాత్రం గాదని ఆంధ్రదేశానికి తెలియదనేనా యీరాతప్పుడు ప్రచారం?

\+ + +

డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు పకీరయ్యప్ప హిట్లరట! మరి కాముస్టాలిన్? కాటూరు, చినవోగిరాలలకు ముద్దుపేర్లు లెనిన్‌గ్రాడ్, స్టాలిన్‌గ్రాడ్‌లు అని యింకా పెట్టుకొన్న మహానీయులు యెంతకైనా తగుదురు!

\+ + +

కృష్ణా జిల్లాలో అన్ని సీట్లకు కమ్యూనిస్టుల పోటీవుంటుందట. విజయవాడకు పెరక పోడి పోయిన చిట్టిగారి చిన్నాయన గారల్పాయి తమ్మిన పోతరాజట!

\+ + +

పాగాకు పేరుకెనగ మార్కెటింగ్ సొసయిటీ యెన్నికలలో చిట్టినిరలి కాకాని వెంకటేదన యనమలకుదురు వల్లూరి పాపయ్యగారికే పరాజయము లభించింది. కాకాని వ్యతిరేక ప్రచారకులకు యీ విజయం ఒక పెద్దబాకా అయింది! కానీకీని ప్రభావం కాంగ్రెస్ రాజకీయాలలో అంతగా కన్పించదు. ఎందువల్లనంటే ఓటర్లను కెవ్వంచేపుడు పాపయ్య చిట్టిపక్షంలోనే వుండటము. కాకానివర్గం పట్టించుకోక పోవటం, యింతేగాక అదనంగా బ్యాంకి గ్రూప్ చిట్టి చంకక్రింద దూరటం యిన్నింటిఫలితంగా వల్లూరి పాపయ్య ఆ యుద్ధ మేడ దిగాడే గానీ కాకాని పరాజయం గాదది. ఏమైనా ఏబలమూ లేని చిట్టిమాత్రం ఇదివరకటికన్నా బలపడ్డాడు బ్యాంకి గ్రూప్ తనలో దూరటంతో. ఇక ఈ రాజకీయాలు బ్యాంకిలో ఎలా ప్రతిబింబిస్తాయో చూడాల.

\+ + +

కమిషనరు రహమాన్ విశాఖపట్టణం హాస్పిటలులో మృతినందడంతో చంద్రమౌళిగారి కొద్ది సజ్జనులలో ఒకడు లోపించాడన్న మాట. ఆయన కార్యదక్షుడేగాని ఖడ్గవాదికాడు. విజయవాడ కల్పోకే యీ ఆంధ్ర రాజకీయాల కళ్ళలంతో రచ్చకెక్కడం తటస్థించింది పాపం!

\+ + +

భారతదేశచారిత్రి, కాధారాలకోసం రాజపుత్ర స్థానాలలో సరస్వతీ లోయలో పరిశోధనలు చేస్తున్నాం అన్నాడు భారతదేశ పురాతత్వశాఖ డైరెక్టరు. ఆయన మొహంజొదారో పురం గురించి కూడ చూచాడు.

దేశవిభజనతో భారతదేశ ప్రాచీనచరిత్ర కాధారభూతములైన మహెంజదారో, హరప్ప శిథిలాలు పాకిస్థానుకు పోవడంచేత దేశచరిత్ర తిరగవ్రాతకు యిదైనా అవసరమేనని అంటాడు.

\+ + +

అన్ని జిల్లాలకు కావలసినంత చక్కెరదానం చేస్తున్న పుట్టాయ్యారు పంచదార మిల్లు జిల్లాలో వుండికూడ, సెలవు అర్ధకేవన్లు, పావుకేవన్లు యిస్తున్నారు! పరోపకారార్థం శాస్త్రచేరం అన్నట్లు యీ తవరు మాలిన ధర్మం మాకెందుకయ్యా మన్నీ ప్రభో?

ఇక్కడనుంచి మద్రాసు దక్షిణాతులకు చక్కెర పంపడమేల? యిక్కడకు పైనుంచి దింపడమేల? వాగన్లు అనవసరంగా కావలసిన యీ కోటాలలో యీ ద్వైముఖ నవాజాల తమాషా యేమిటయ్యా కాపు మంత్రీ?

\+ + +

ఆనతోదయ నాట్యమండలి ఆరవ వార్షికోత్సవం అక్టోబరు 7 న. సినిమా డైరెక్టరు శ్రీ టి. గోపిచంద్ అధ్యక్షత జరుగును. ఆంధ్రపత్రిక సంపాదకులు శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు ప్రారంభకులు, మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ రాజేశ్వరరావుగారికి సత్కారము, సూర్యకళ భరతనాట్యం, వగైరా కార్యక్రమాలున్నాయి.

శ్రీ బాలరాజు మహర్షిగారు

ఓషధులు — వాటిప్రభావములు

నెత్తురు భేదులు

ఆటిమామిడి 12 ఆకులు నమలితిన్న వ్యాధి నెమ్మదించును.

మరిన్నీ శీతఅరటికాయను 7 రోజులు సూర్యపుటంబెట్టి చూర్ణించి పూటకు ¼ తులం వంతున దినానికి 2 పూటలవంతున 9 పూటలు వాడిన చాలును.

కంటివ్యాధులు

రేచీకటి:— తరుసగా వారం దినాలు గోంగూర వాడిన గుణమిచ్చును.

మంద దృష్టికి:— అవిశపువ్వు రసం 4 పూటలు పోసిన చాలును.

ఉబ్బసం

తిప్పింట ఆకు చూర్ణం 1/16 తులం వంతున పూటమార్చి పూట 15 దినాలు యివ్వరి. మజ్జిగ జాస్తిగా వాడవలెను.

మరిన్నీ – వెంగలి రేకులు యెండించి చుట్ట చుట్టుకొని 4 పర్యాయములు తాగిన గుణమిచ్చును. మజ్జిగ బాగా వాడుకోవలెను.

మూత్రబంధం

సొరకాయలోని గింజలచూర్ణం పూ 1 కి ¼ తులం వంతు దినానికి రెండుపూటలు వాడవలెను. మూడురోజులుచాలును. మూత్రాశ్మరి, మూత్రకృచ్ఛ్రములకు గుణమిచ్చును.

పక్షవాతం

పావురము పెంట యెండించి, చూర్ణించి, 1/4 తులం వంతున దినమునకు 2 పూటలు 21 దినములు యివ్వవలెను. కసివింద ఆకురసం కుద్దది.

పిల్లలగుణం

తెల్లగలిజేరు వేరు పాలల్లోవుడికించి చూర్ణించి 1 వెండలు 3 యెత్తు గురిగింజలవరకు యివ్వరి. పండ్లు గిటకరాచిపోతే పండ్ల మీద రుద్దితే చాలు నెమ్మదిస్తుంది.

స్ఫోటకము

దీన్ని స్ఫోటకము, మశూచి, పెద్దమ్మవారు అంటారు. దీనికి ఉత్తరేణాకు రసం రెండు తులాలు ఒక్కపూటయిస్తే అసలు పోయదు. దీన్ని జ్వరమువచ్చిన వెంటనే యివ్వవలెను. పోసిన తర్వాత ఉపకరించదు. గోరంటఆకు నూరి ఆరికాళ్లకు పట్టువేస్తే కంటిలో పోయదు.

కర్ణవ్యాధులు

చెవిలో చీము:— బీరాకురసముగాని, బొప్పాయిఆకు పసరుగాని చెవిలోవేస్తే ఒక్కపూటకే గుణమిచ్చును.

చెవిలోమరుపు:— కాశీతుళ్ల ఆకులు వాడ్చి రసంతీసి చెవిలోపోసిన నెమ్మదించును.

చెవిలో పోటు:— వజ్రాకురసం (వక్రజడ) పోస్తే చెవిపోటు నెమ్మదించును.

పార్శ్వపు నొప్పి

కర్పూరం చూర్ణంది చిటికెడుచూర్ణం, యిక్కడ పంచదారతో కలిపి సేవించవలెను.

మరిన్నీ – ఉత్తరేణిఆకు రసం నొప్పితగిలిన ప్రక్క గాకుండా రెండవప్రక్క చెవిలో పోస్తే నెమ్మదించును. మూడుపూటలుచాలును.

(సశేషం)

డోంగ్రేగారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను ఆరోగ్యము నిచ్చును.

శాస్త్రీయమైన
భృంగామలక తైలం
*
కల్పాశ్రమము
నెల్లూరు

జీవాంజన్

అన్ని జబ్బులకు
మొప్పులకు
జీవాంజన్
JEEVANJAN LABORATORIES LTD.
MADRAS 14
SOLE AGENTS
K. K. PILLAI & Co.
MADRAS 14

యోగరత్నాకరము
ఆయుర్వేద ఆరోగ్యములకోసం ప్రతివారు చదువదగినది
వెల – ద్వితీయసంపుటము రు 13/-
ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
డాక్టర్ ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు
సంతపేట — నెల్లూరు.

పక్షవాతమునకు
PARALYSIS CURE (REGD)
మాయలావాలాశ్చర్యంగా పనిచేస్తుంది. ఆవ్యాధి నుండి మిమ్మల్ని విముక్తుల చేస్తుంది. నిగుణుకళంకము. రు 7/- లు.
బొమ్మా కేశవులు,
పక్షవాత (స్పెషలిస్టు) – సంతపేట – నెల్లూరు

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు – నెల్లూరు.
మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

గనోక్యూర్
అన్ని సెగలకు గంటలలోగుణము
[illegible]

ఉత్తరాదివారికి హితవు

కృష్ణా-పెన్నా ప్రాజెక్టుకు అవరోధం కల్గించి నెల్లూరు రాయలసీమలను కలత పెట్టవద్దు

శ్రీ వగంల్లు కోదండరామిరెడ్డి
పార్లమెంటు సభ్యులు,

కృష్ణా - పెన్నార్ ప్రాజెక్టుకు రాజకీయ రంగు రావటం చాల విచారకరం. నిర్మాణమైతే, కృష్ణనీరు అరవలు తీసుకుపోతున్నారని ఆంధ్రరాష్ట్రోద్యమాభిమానులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. కాని అది యదార్థం కాదు. సవరించబడిన ప్లానుకు ప్రకారం, కృష్ణనీరు తెలుగు పరగణాని మదరాసు నగరానికి మాత్రమే తీసుకుపోబడుతుంది. ఈ ప్రాంతంలో చంగల్పట్టు జిల్లాలోని తెలుగు తాలూకాలైన తిరువళ్లూరు, పొన్నేరి తాలూకాలకు మాత్రమే నీరుపోతుంది.

సిద్ధేశ్వరం, సోమేశ్వరంల వద్ద మొత్తం 250 వేల కిలోవాట్లుల విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పన్నమవుతుంది.

మొదట్లో చేసిన స్కీము ప్రకారం 42 లక్షల యకరాల సాగల్లా, సవరించబడిన ప్లానుకు ప్రకారం సాగుబడి విస్తీర్ణము 35 లక్షల యకరాలకు తగ్గించబడినా తెలుగు ప్రాంతంలో ఒక్క యకరా భూమయినా తగ్గించబడలేదు. తగ్గించబడినదంతా అరవదేశంలోనే.

కావున దీనివల్ల అరవలు లాభపడుతున్నారని ఆలోచించుటకు వీలులేదు.

కృష్ణా - పెన్నార్ ప్రాజెక్టు క్రింద కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, పశ్చిమ గోదావరి, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు, చంగల్పట్టు జిల్లాలలో మొత్తం 35 లక్షల యకరాలు సాగవుతుంది. అందులో ఒక్క నెల్లూరు జిల్లాలోనే దాదాపు 12 లక్షలు యకరాలు సాగవుతుంది.

విఖ్యాత అమెరికన్ యింజనీరు శావేజ్ తో సహా నిపుణులగు యింజనీయర్లు యీ ప్రాజెక్టు సులభసాధ్యమని, దీనికయ్యే ఖర్చు 183 కోట్లు. పెట్టుబడిపై నూటికి 4 రూపాయలవడ్డీ గిట్టుబాటవుతుందని, అభిప్రాయమిచ్చారు.

ఇటీవల, పులిచింతల ప్రాజెక్టుగురించి ఆందోళన బయలుదేరింది. ఏ ఆంధ్రుడేగాదు, ఏ భారతీయుడుగూడ, దేశంలో యే ప్రాంతానైన భూమి క్రొత్తగా సాగవుతుండన్నా, అది నష్టనీటిపారుదల అవుతుందన్నా ఆనందిస్తారు. కాని నల్లమలైయేండ్లవాడు పరిశోధనలు జరుపలేదే, పులిచింతలకొరకు ఇటీవలనే సర్వేగూడ పూర్తిగావించబడిన కృష్ణా - పెన్నార్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం నిలిపియుంచాలనటంలో వివేకం యేమో అవగాహనగాదు.

అన్ని విషయాలు తెలిసినవారు, కృష్ణా - పెన్నార్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానంతరంగూడ యింకా కృష్ణలో నీరు అదనంగానే వుంటుందనీ, కృష్ణా - పెన్నార్ ప్రాజెక్టుకు తీసుకొనే నీరంతా, ప్రస్తుతం వృధాగా సముద్రంలోకి పోతున్న కృష్ణనీరులో కొంతభాగమేనని, అందులో బహుకొద్దిమాత్రమే తమిళనాడుకు వెళ్తున్నదని అంటారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రమేవస్తే, అది నెల్లూరు, రాయలసీమ జిల్లాల అభివృద్ధికి ఆటంకపరచేదిగా వుండగలదనే ప్రస్తుతమైన భయాన్ని యిప్పటి పులిచింతల ప్రాజెక్టు ఆందోళన కలిగిస్తున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర సమర్థకులు యీస్థితి పొసగరాదని నా అభిప్రాయం, తాము తీవిక్త, యితరులను ప్రేరేపించే ఉదార విధానాన్ని ఉత్తరాది ఆంధ్రులు అవలంభించాలని కోరుతున్నాను. పులిచింతల ప్రాజెక్టు [illegible]నకు అరమరలేని మద్దతునిచ్చి, దాని సర్వే త్వరితంగ పూర్తిచేయాలని ప్రభుత్వాన్ని మేమూ కోరగలం.

ముఖ్యంగా నెల్లూరుజిల్లా ప్రజలు తీవ్రంగా ఆందోళనచేసి, కృష్ణా - పెన్నార్ ప్రాజెక్టు సాధనలో ప్రభుత్వం చేతులు బలపరచాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

నెల్లూరు నిరుపేదల కల్పవల్లి

కృష్ణా - పెన్నా

(అనుబంధం 4 వ పేజీ కొరవ)

జిల్లాలవారివలన యీ విషయంలో మాత్రం న్యాయం, ధర్మం ఆశించుట భ్రమగాన యీ సమయం జారవిడుచుకుంటే యిక ఈ ప్రాజెక్టుకు పట్టుగతుకే ఉండజాలదు. యిప్పుడు అజాగ్రత్త వహించినామంటే ముందు తరాల వారికి విపరీతమైన అపచారము చేసినవారము కాగలము. మన అజాగ్రత్తవలన కలిగే ముప్పు తద్వారా సంభవించగల పాపము పూజ్యులు శ్రీ స్వామి సీతారాంగారి తపస్సుకూడాహరించలేదు. గాన మనకర్తవ్యమేమిటి?

1 మదాసు ప్రభుత్వమువారు యిప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్రం - పార్టిషన్ కమిటీ నిర్ణేతకు విషయాలను గురించి యిది అదను కాదు. గాన మేము సమ్మతించజాలము అని గట్టిగా "అదెల్లా మునీయాదు" అని చెప్పవలెను.

2 భారతప్రధాని పండిట్ నెహ్రూగారు మాకు యిప్పుడు రాష్ట్రం వద్దు. సర్కారు వారు కావలెనని పట్టుబడితే శ్రీకాకుళము నుండి గుంటూరువరకుమాత్రం వారికి రాష్ట్రం యిచ్చుకోండి మేము ప్రస్తుతము మద్రాసు రాష్ట్రంలోనే ఉంటామని ఘట్టిగా తెలుపాలి. మనలో కొందరికి అతి ముఖ్యులయిన శ్రీ కళా వారికి "యీ విషయంలో మమ్ములను వెంగ మాటపెట్టవద్దు. యితర అన్ని విషయాలు మామూలుగానే ఉండిపోదాం. దీనిలోమాత్రం మమ్ము వదలివేయండి అని చేయబట్టి బ్రతిమాలుకొందాం.

3. పూజ్యులు స్వామి సీతారాంగారు కఠోరమయిన ఉపవాసంచేసినారు. నిరంతరం యిందునుగురించిన తాపత్రయంలో వున్నారు. వారికి "స్వామీజీ మాకు కలుగగల చిక్కులు యివి. ఈ ప్రాజెక్టు కర్నూలుకర్తృత్వమైన లక్షల ప్రజ నుద్ధరించేది. గాన యిప్పుడు తాము కోరిన ప్రకారం రాష్ట్రంలో మేముకలిస్తే మాకు అన్యాయము జరుగుతుంది. యిది ముందుతరాల వారికికూడా చాలా అపచారముగాన ప్రస్తుతము మమ్ము వదలండి తాముచెప్పినా ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో సర్కారు నాయకులు వినరుగాన మేము అనగా నెల్లూరు రాయలసీమవారము ప్రస్తుతం చెన్నరాష్ట్రములోనే వుండిపోతాం. మమ్ము క్షమించండి" అని చేయెత్తి నమస్కరించి చేయుకుందాం.

4. ఇక మన విశాలాంధ్ర నాయకులు శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారికి, "పంతులుగారూ మేము ప్రస్తుతం చెన్నరాష్ట్రంలోనే వుండిపోతాం. మా ప్రస్తుత నిర్ణయమునకు తమరు ఆగ్రహం చెందరాదని విచారపడకండి. తమ విశాలాంధ్ర నిర్మాణమునకు హైదరాబాదులోని తెలంగాణా ఇప్పుడు చేరుటకు వీలులేదుకదా, గాన తమరు గుంటూరునుండి శ్రీకాకుళము జిల్లాలకు అవసరమనుకుంటే నిర్మాణము చేసుకోండి. ఆశేష చిక్కులుకూడా యిందువలన తీరగలవు. మా ప్రాజెక్టు పూర్తి అయితే తర్వాత అవసరమనుకుంటే తెలంగాణాతోకూడా మేముకలసి తమ విశాలాంధ్ర ఆశయసిద్ధికి తోడ్పడగలమయ్యా, దేవరా యని వారికి మనవిచేతాం.

పైగా యింతటితో ఆగక సభలుసమావేశాలు తీర్మానాలు, ప్రకటనలు మొదలుకాగల వ్యవహారం స్వయంగానడుపుకొని. యీ ప్రాజెక్టును నిరోధించే శక్తులను యెదుర్కొని యీ కార్యమును నెరవేర్చుకొనవలెను. ప్రస్తుతకాలానుగుణముగా వ్యవహారము చేసుకొనక పోతే "నభూతో, నభవిష్యతి" యనేవిషయం విస్మరించరాదు. గాన సోదరులారా, తస్మాత్ జాగ్రత, జాగ్రత

మేలురకాల గుడ్డలధరలు నూటికి రు 4½ లు, అత్యంత మేలురకాల గుడ్డల ధర రూపాయకు 3 అణాలు చొ॥న ప్రభుత్వం తగ్గించింది. ఇది అక్టోబరునుండి మిల్లులవద్ద బట్వాడా అయ్యే గుడ్డకు అన్వయిస్తుందట.

♦ ♦ ♦

మదాసు దగ్గర అంబత్తూరులో సైకిల్లు తయారుచేసే ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించబడింది.

చందాలెగవేసిన పెద్దలు

❊

పొట్లగూడూరు నారాయణప్పగారు
పొట్లగూడూరు
కనిగిరి తా॥

—

ఆర్యా,

తాము 'జమీన్ రైతు' చందా బాకీ రూ 12—12—0 లు బాకీ వున్నారు. పత్రిక 1948 లో నిలిపాము. అప్పటినుండి యిప్పటివరకు 9 సార్లు కార్డు వ్రాశాము. 5 వి. పి. లు పంపాము. వీటికి రూ 2—2—3 లు వ్యయమైంది. చందా ముందు తీసుకోనటుండా తర్వాత చెల్లిస్తామని చెప్పే మాట నమ్మకంమీద పత్రిక పంపిన పాపానికి, మీవంటి పెద్దలు యీ విధంగా చేయడం పలుగాదు. ఇప్పుడైనా పై మొత్తం చెల్లించి, యికమీదనైనా మాకు వ్యయ ప్రయాసలు లేకుండా చేయుదురని ప్రార్థన.

—మేనేజరు జ॥ రై॥

మీ మకవార్తలు

బ్రిటన్లో యీనెల 25 వ జరిగే జనరల్ ఎలెక్షన్లలో లిబరల్ (మితవాద) పార్టీవారు 174 స్థానాలకు, కమ్యూనిస్టులు 25 స్థానాలకు మాత్రం పోటీపెడతారు. లేబర్, కన్సర్వేటివ్ పార్టీలుమాత్రం అన్నిస్థానాలకు అభ్యర్థులను నిర్ణయిస్తారట!

♦ ♦ ♦

మనదేశంలో దిన, వార, మాస పత్రికలు మొత్తం 5000 పత్రికలున్నాయి. ఈ పత్రికలు అచ్చువేసేందుకు 20 లక్షల పౌనుల ప్రింటింగు యింకు కావాలి. ఇపుడు 30 లక్షల రూ. విలువగల ప్రింటింగు యింకు యేటేటా మనం దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం

♦ ♦ ♦

ఎట్టకేలకు స్వామీ సీతారాంకు పండిట్ నెహ్రూ ఒకవుత్తరం వ్రాశారు! మద్రాసు పేచీ తీరితే ఆంధ్రరాష్ట్రం యివ్వటానికి అభ్యంతరం లేదంటారు! దీని అంతరార్థం మద్రాసు వదులుకుంటేనే ఆంధ్రరాష్ట్రం అనేనా?

♦ ♦ ♦

నెహ్రూ స్వరాష్ట్రంలో ప్రజాపార్టీవారు 300 అసెంబ్లీ స్థానాలకు, 60 పార్లమెంటు స్థానాలకు అభ్యర్థులను నిలబెడతారట.

♦ ♦ ♦

కేంద్రప్రభుత్వ న్యాయశాఖామంత్రి పదవికి క్రొత్తగారాజీనామా యిచ్చిన అంబేద్కర్ గారు, 'షెడ్యూలు తరగతుల సమాఖ్య'ను పునరుద్ధరించవేసి, దాని తరఫున హరిజనస్థానాలకు అభ్యర్థులను నిలబెడతారట. చెన్నరాష్ట్రంలోని 64 హరిజన అసెంబ్లీస్థానాలకు, 12 పార్లమెంటు స్థానాలకుగూడ వీరు తమ అభ్యర్థులను పెడతారట.

♦ ♦ ♦

ఢిల్లీ-మద్రాసు నగరాలమధ్య అన్ని మూడవతరగతి పెట్టెలతో జనతాఎక్స్‌ప్రెస్ నడిపే విషయం ఆలోచనలోవుందని రైల్వే మంత్రి సంతానంచెప్పాడు. రోజూ దేశంలో యిలాంటి జనతా యెక్స్‌ప్రెస్‌లు 24 నడుస్తున్నాయట.

♦ ♦ ♦

లండన్లో గాంధిజీస్మారకార్థం "శాంతి విశ్వవిద్యాలయం" నెలకొల్పేందుకు ఇండియా హైకమీషనర్ కృష్ణమీనన్ కృషిచేస్తున్నారు.

♦ ♦ ♦

ఇండియా బర్మాలమధ్య క్రొత్తగా ఒక బియ్యం ఒడంబడిక కుదిరింది. దానిప్రకారం మనకు యిదివరకటికన్నా హెచ్చుగా బర్మా బియ్యం వస్తాయట.

♦ ♦ ♦

మద్రాసుకు యిస్తామన్న 2 లక్షల టన్నుల బియ్యానికిగాను. కేంద్రప్రభుత్వం యీనెలాఖరు యింతవరకు 117 వేల టన్నులు మాత్రమే యిచ్చింది.

♦ ♦ ♦

సప్లిమెంటరీ డిమాండులక్రింద ఇండియా పార్లమెంటు 28 కోట్లు మంజూరుచేసింది.

♦ ♦ ♦

అమలులోవున్న కమ్యూనల్ జి. ఓ. బదులు ప్రభుత్వోద్యోగాలకు అభ్యర్థులను యెన్నుకొనే విషయంలో క్రొత్తపత్రము జారీచేసింది. మద్రాసు ప్రభుత్వం, దానిప్రకారం ప్రతి 20 స్థానాలలో 8 స్థానాలు వెనుకబడిన జాతుల వారికి, 12 స్థానాలు పోటీపరీక్షలలో అర్హతగల ప్రజ్ఞానిధులకు లభిస్తాయి.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy, at the Zamin Ryot Power Press, 170 Thipparajuvari St., Nellore.